NA CD: BEZPEČNOSTNÍ PROGRAMY

11/2010

počítač

PRO KAŽDÉHO

10. 5. 2010 • 69,90 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 45 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

PLNÁ VERZE

snadná tvorba PDF

JAK OCHRÁNIT POČÍTAČ

Průvodce ochranou hardwaru i dat od A do Z strana 40

NÁŠ TEST: Notebooky

s numerickou klávesnicí a s cenou do 15 000 Kč strana 8

TELEVIZE V POČÍTAČI

Příjem, sledování a nahrávání TV v PC strana 48

JAK PROPOJIT ICQ A FACEBOOK

Nejoblíbenější služby v jednom okně strana 52

NEJLEPŠÍ PRODUKTY

MP3 do kapsy, přehrávače Blu-ray, 24" LCD monitory a Wi-Fi routery strana 21

14 STRAN NÁVODŮ JAK NA TO:

- Jak vytvořit dokument PDF strana 25
- Jak na potíže ve Windows strana 27
- Grafy v PowerPointu strana 31
- Obrázky ve Wordu strana 33
- Digitalizujeme video z VHS strana 37

PŘEDSTAVUJEME

Šikovný malý notebook strana 14

Naučte se anglicky strana 18

9 771212 072697 19

Inzerce

OBSAH ▶ PPK 11/10

4 **Co najdete na CD**

6 **Novinky ze světa počítačů**

TÉMA ČÍSLA

8 **Výborně vybavené notebooky**
Otestovali jsme pět přenosných počítačů s 15,6palcovým displejem a numerickou klávesnicí.

PŘEDSTAVUJEME

14 **Netbook s větším displejem**
Netbook Dell Inspiron 1110 je díky hmotnosti 1,5 kg snadno přenosný, nabízí výbornou výbavu a také 11,6palcový displej.

16 **Fyzika zajímavě**

18 **Dobrý pomocník**
Představíme vám multimediální DVD pro výuku angličtiny.

JAK NA TO

25 **Jak vytvořit soubory PDF**

27 **Když ve Windows něco nefunguje**
Ukážeme si, jaké možnosti v takovém případě nabízejí Windows 7.

29 **Jak upravit vzhled stránky pro tisk**

31 **Jak na grafy v PowerPointu**

33 **MS Word a obrázky**

35 **Zálohujeme ve Windows 7**
Jednou z vítaných novinek Windows 7 je nástroj k zálohovaní dat. V přehledném rozhraní můžete snadno ochránit svá data.

37 **Digitalizace kazet VHS**

RADY A NÁVODY

20 **Tipy redakce**
Co nás v redakci zaujalo

21 **Rádce kupujícího**
Nejlepší Blu-ray přehrávače do 10 000 Kč, nejlepší přenosné přehrávače do 10 000 Kč, nejlepší 24palcové LCD monitory do 13 000 Kč, nejlepší Wi-Fi routery do 7 000 Kč.

40 **Jak ochránit hardware**

41 **Zabezpečení: první bojová linie**

43 **Uživatelské účty jako cesta k bezpečí**
Uživatelské účty hrají důležitou roli při ochraně soukromí jednotlivých uživatelů, počítače a v neposlední řadě také dětí.

44 **Nový počítač a bezpečnost**

46 **Data v domácí síti**

48 **Sledování televize na počítači**

50 **Programy pro sledování TV na PC**
Ke sledování běžného televizního vysílání na počítači potřebujete také obslužný software. Na některé zajímavé programy si v tomto článku posvítíme.

INTERNET

52 **Povídejte si s přáteli z Facebooku**

54 **Křížovka**
Naše vydavatelství věnuje pěti výhercům batoh Topgal Hit.

55 **Listárna**

Témata z titulní strany jsou v obsahu vyznačena červeným číslem stránky.

ÚVODNÍK

TOTO JE POUZE ZA VAŠI POZORNOST

Je pochopitelné, že byste mohla být trochu obavy, protože nevíte, ale já jsem se lukrativní obchodní návrh spolecného zájmu se s Vámi podelit. Dostal jsem tvuj odkaz na muj dotaz na nekoho, kdo mi vyhovuje navržené obchodní vztah. Já jsem pan Patrick KW Chan, výkonný reditel a financní reditel v Hang Seng Bank Ltd jsem skryté podnikání návrh pro vás. Budu potrebovat, abys mi bude asistovat pri vyrizování podnikatelský projekt z Hongkongu do vaší zeme. To se týká prevodu velkou sumu penez...

Vážení čtenáři, pravděpodobně i ve vaší e-mailové schránce se občas objeví dopis podobného ražení. Konkrétní formulace takových dopisů se liší, ale jejich podstata je společná. Kdosi vám nabízí bezpracný zisk, pro který stačí udělat málo – poskytnout (diskrétně) druhé straně nějaké svoje osobní údaje a číslo bankovního účtu a později zaplatit jakýsi poplatek, který je však vzhledem k výši slíbeného zisku zanedbatelný... Pokud něčemu takovému náhodou uvěříte, výsledek je podobný, jako když na dálnici koupíte za pár stokorun „zlatý“ prsten od „turistů“, jimž údajně došel benzin. Výše uvedenému dopisu, evidentně strojově přeloženému do kostrbaté češtiny, asi uvěří málokdo, ale existují bohužel i propracovanější a věrohodnější formy e-mailových podvodů. A že stále nacházejí své oběti, o tom svědčí rostoucí počet těchto pokusů. Podvodníkům se to prostě vyplácí.

Přeji vám, abyste vždy v pravé chvíli použili zdravý rozum a nestali se obětí nějakého podvodu.

Ivan Heisler, šéfredaktor

8
Test dobře vybavených notebooků.

21
Jedním z témat v rubrice Rádce kupujícího jsou tentokrát kapesní přehrávače hudby a videa.

OBSAH ▶ CD ČASOPISU PPK

SLEVY NA SOFTWARE!
Ve spolupráci se společností **Miton CZ** (provozovatelem serveru **www.sw.cz**) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. **Více informací naleznete na přiloženém CD.**

novaPDF 7 Lite Desktop

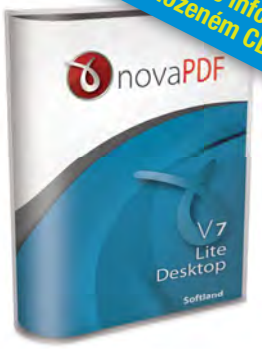

PDF formát byl vytvořen pro archivaci a distribuci dokumentů a stále častěji se uplatňuje i na internetu. PDF zachovává kompletní strukturu dokumentu, úpravu textu, grafiky i obrázků. Pro jeho přípravu se obvykle používá program Adobe Acrobat, ten je však pro domácího uživatele příliš drahý a rozsáhlý. Pro přípravu vlastních dokumentů vám stačí plná verze nástroje novaPDF Lite Desktop. Díky použití virtuální tiskárny můžete PDF dokumenty vytvářet z každé aplikace, která dokáže ve Windows tisknout.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

LICENCE

Licenci antivirového programu **F-SECURE INTERNET SECURITY 2010**, který jsme zařadili jako bonus na **PPK CD 3/2010**, prodloužíte pomocí následujícího licenčního klíče: **ZCRB-T6CP-CQ4G-FAGV-N4JF**

Dokumentární film Ryby

Proč některé kmeny považují ryby za bohy? Která prehistorická ryba přežila své vlastní vyhynutí? Dokumentární film Ryby přináší okouzlující pohled pod vodní hladinu i do světa mýtů a legend spojených s touto skupinou vodních živočichů. Postupně se ponoříme za korálovými rybami až k největším tvorům, kteří obývají mořské hlubiny. Odhalme společně druhy ryb, o kterých jsme až dosud neměli tušení, že vůbec existují.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

AVG Anti-Virus 9.0 Free Edition

AVG Anti-virus 9.0 Free Edition je bezplatná edice nejnovější verze populárního antivirového programu českého původu. Domácím uživatelům, kteří svůj počítač nepoužívají ke komerčním účelům, přináší ochranu před počítačovými viry a červy, trojany i spywarem. Oproti komerční verzi však neobsahuje firewall ani ochranu před spamem a před rootkity. Co však nechybí, to je ochrana před počítačovou havětí v reálném čase, možnost naplánovat automatické spouštění antivirových testů s různým stupněm důkladnosti, zachytávání virů v příchozích e-mailech, upozornění před návštěvou rizikových webových stránek, automatická aktualizace po internetu a česká lokalizace.

rubrika na CD: obsah CD / bezpečnostní programy

Tabulka MS 2010 v ledním hokeji

Patříte-li k fanouškům ledního hokeje, jistě oceníte tabulku výsledků turnaje letošního mistrovství světa v ledním hokeji. V této tabulce najdete jednak rozpis všech utkání, jednak tabulky jednotlivých skupin. Pořadí ve skupinách a složení dvojic soupeřů v play-off určí tabulka podle výsledků jednotlivých zápasů, které zadáte do listu

Köln	16:15	Bělorusko	:	Kazachstán	zápas skončil po 60 minutách hry
Mannheim	16:15	Česko	:	Francie	zápas skončil po 60 minutách hry
Köln	20:15	Slovensko	:	Rusko	zápas skončil po 60 minutách hry
Mannheim	20:15	Norsko	:	Švédsko	zápas skončil po 60 minutách hry

„Program“. Můžete si tedy vyzkoušet různé varianty výsledků a například zjistit, jakého výsledku musí daný tým v daném utkání dosáhnout, aby postoupil do dalších bojů. Rozpis utkání i jednotlivé tabulky si samozřejmě můžete vytisknout. Pro využití tabulky potřebujete tabulkový procesor MS Excel.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

BONUSY
novaPDF 7 Lite Desktop
Ryby
Tabulka MS v hokeji 2010

BEZPEČNOSTNÍ PROGRAMY
avast! Free Antivirus 5.0
AVG Anti-Virus 9.0 Free Edition
Coblan Backup 10.0
Comodo Internet Security
Microsoft Security Essentials pro Windows Vista / 7
Microsoft Security Essentials pro Windows XP
Norton Power Eraser 1.0
SPAMfighter Free 7.0
Spybot – Search & Destroy 1.6.2
TrueCrypt 6.3a
Windows Defender
Windows Live Zabezpečení rodiny

TELEVIZE V POČÍTAČI
ATV2000 2.1.2.8
Dscaler 4.1.15
FreeZ Online TV 1.3
HalpTV 3.0
ChrisTV 5.51
JLC's Internet TV 1.1
MediaPortal 1.0.2
ProgDVB 6.3.4
TVUPlayer 2.5.2.2
Winamp TV Plugin 1.9 lite 10

NOVINKY
AbiWord 2.8.4
CDBurner XP 4.3
Defraggler 1.18
FastStone Image Viewer 4.1
Foobar 2000 1.0.2.1
GOM Media Player 2.1
K-Lite Codec Pack Full 5.90
Orbit Downloader 3.0
Process Explorer 12.03
Recuva 1.37

SERVIS
ICQ 7.1
Foxit Reader 3.2.1
Miranda IM 0.8.21

ZAJÍMAVOSTI
Agent Ransack 2010
HMS Odpočet 1.2
In-počasí Gadget
Mozilla Firefox 3.6.3 od Seznam.cz
Pixelitor 0.9.5
Weave Sync 1.2.1
Xmarks 1.2.0

Inzerce

NOVINKY

AKTUALITY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ A SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY

IAMM NTD29HD

Miniaturní multimediální přehrávač

Společnost Umax uvádí na český trh malý multimediální přehrávač IAMM NTD29. Je jen o málo větší než 2,5palcový externí pevný disk a díky 500MHz procesoru Sigma Designs 8653 plynule dekóduje většinu multimediálních formátů (např. MOV, WMV, MP4, AVI) včetně populárního kontejneru Matroska (MKV). Problémy mu nečiní ani oblíbené zvukové formáty MP3, PCM, WMA, OGG či AAC. Samozřejmostí je podpora českých titulků. Díky videovýstupu HDMI lze tento přehrávač připojit k televizoru s vysokým rozlišením. Majitelé videokamer ocení zabudovanou čtečku paměťových karet SD/SDHC pro prohlížení fotografií a videí na obrazovce TV. Nechybí ani port USB.

IAMM NTD29, cena (vč. DPH) bez pevného disku: 2 990 Kč, **cena (vč. DPH) s 500GB diskem:** 4 990 Kč, **více info:** www.umax.cz

NÁZOR REDAKCE: IAMM NTD29HD je malý multimediální přehrávač videa, hudby i fotografií, ke kterému můžete za 399 Kč dokoupit Wi-Fi adaptér pro zapojení do počítačové sítě.

PHILIPS BDP7500, BDP5100 A BDP3100

Nové Blu-ray přehrávače

Blu-ray přehrávače Philips BDP7500, BDP5100 (viz obrázek) a BDP3100 nabízejí zrychlení startu do 20 vteřin a spotřebu 0,2 W ve spánkovém režimu a podporují také komprimovaná videa ve formátu DivX. Přehrávače BDP7500 a BDP5100 podporují i nový formát DivX Plus HD, který spojuje obraz v plném rozlišení (H.264) s prostorovým 7.1kanálovým zvukem – obraz a zvuk jsou zabalené do populárního kontejneru Matroska (MKV). Kromě běžných CD, DVD a USB přehrávají tyto dva modely i video z místní sítě (přes Wi-Fi či přes Ethernet), přehrávač BDP7500 navíc nabízí vestavěnou 1GB paměť a díky funkci Net TV zpřístupňuje na televizoru on-line služby.

Philips BDP3100, cena vč. DPH: 3 990 Kč
Philips BDP5100, cena vč. DPH: 4 990 Kč
Philips BDP7500, cena vč. DPH: 6 990 Kč
více info: www.philips.cz

NÁZOR REDAKCE: Blu-ray přehrávače Philips jsou určeny pro milovníky filmů v HD kvalitě. Vyšší modely nabízejí i velmi zajímavé pokročilé funkce.

HP MINI 210 VIVIENNE TAM EDITION

Netbook pro ženy

Společnost HP představila druhou edici designového netbooku, který je určen hlavně pro ženy. Výkon zajišťuje 1,83GHz procesor Intel Atom N470, který spolupracuje se 2 GB operační paměti. Pevný disk má kapacitu 320 GB a je na něm nainstalován operační systém Windows 7 Home Premium. Displej má úhlopříčku dlouhou 10,1 palce, má poměr stran 16 : 10 a zobrazuje 1 024 × 600 bodů. Akumulátor s kapacitou 3 300 mAh by podle výrobce měl přístroj udržet v činnosti po dobu až 5 1/2 hodiny. Rozměry netbooku jsou 27 × 18 × 2,8 cm a hmotnost činí 1,22 kg. K netbooku lze za 769 Kč zakoupit i stylovou myš, ozdobenou obrázky motýlů.

HP Mini 210 Vivienne Tam Edition, cena vč. DPH: 12 590 Kč
více info: www.hp.cz

NÁZOR REDAKCE: Zacílení netbooku na dámskou klientelu podtrhuje i aplikace „zrcátko“, do které se promítá obraz z integrované webkamery.

TOSHIBA SATELLITE L630, L650 A L670

Notebooky s bohatou výbavou

Společnost Toshiba ohlásila tři nové přírůstky do notebookové řady Satellite. Toshiba Satellite L630 používá 13,3palcový displej s rozlišením 1 366 × 768 bodů, má hmotnost 2,1 kg a rozměry 325 × 220 × 25,6 až 36,9 mm. Na rozdíl od mnoha notebooků s 13,3palcovým displejem nabízí také optickou mechaniku pro čtení DVD či Blu-ray disků a pro zápis na ně. Pevný disk má kapacitu až 640 GB, operační paměť může mít velikost až 8 GB a k dispozici budou různé konfigurace s procesory Intel Core i3, i5 a Intel Pentium P6000. V prodeji budou modely jak s integrovaným grafickým čipem Intel GMA HD, tak s grafickou kartou ATI Mobility Radeon HD5145. Větší model Satellite L650 má 15,6palcový displej s rozlišením 1 366 × 768 bodů a notebook L670 (viz obrázek) nabídne na 17,3palcovém displeji obraz s rozlišením 1 600 × 900 bodů. V těchto vyšších modelech bude pouze procesor Core i3 nebo Core i5 a grafická karta ATI Mobility Radeon HD 5650.

Toshiba Satellite L630, L650 a L670, cena: zatím neuvedena
více info: www.toshiba.cz

NÁZOR REDAKCE: Nově představené notebooky Toshiba nabízejí bohatou výbavu a díky použitým komponentám i vysoký výkon.

SOFTWARE

SOUTĚŽ PRO VÝVOJÁŘE

Společnost Microsoft vyhlásila druhý ročník soutěže o nejlepší open-source projekt. Zúčastnit se může každý, kdo přihlásí svou open-source aplikaci vytvořenou ve vývojových nástrojích společnosti Microsoft nebo kdo funkce produktů této společnosti rozšíří. Soutěžní projekty je možné do aktuálního ročníku přihlásit do 31. května 2010 na webových stránkách *www.microsoft.com/cze/opensource*. Autoři prvních deseti přihlášených projektů získají kameru s HD rozlišením. Až do konce srpna budou mít soutěžící možnost své aplikace realizovat a zdokonalovat. V září 2010 proběhne závěrečné vyhodnocení. Nejlepší projekty budou oceněny zajímavou cenou. Více informací o soutěži najdete na stránkách *www.microsoft.com/cze/opensource*.
www.microsoft.cz

ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI NA FACEBOOKU

Společnost Symantec uvedla (zatím v beta verzi) nové bezplatné nástroje pro boj s počítačovou kriminalitou: Norton Safe Web for Facebook pomáhá zajistit bezpečnost uživatelů Facebooku tím, že v jejich informačních kanálech vyhledává nebezpečné adresy URL dříve, než kliknou na příslušný odkaz. Norton Power Eraser se zaměřuje na zjišťování a odstraňování hrozeb šířených pomocí falešných antivirových programů, tzv. „scarewarů“. Norton Bootable Recovery Tool umožňuje uživatelům softwaru Norton spustit počítač v bezpečném stavu v případech, kdy je systém tak infikovaný, že jej nelze řádně spustit. Tento nástroj je k dispozici uživatelům Nortonu přihlášeným k odběru. Spolu s těmito programy představila společnost Symantec také beta verzi aplikací Norton AntiVirus a Norton Internet Security 2011, které si lze zdarma stáhnout z webu *http://www.symantec.com/norton/beta*. Aplikaci Norton Safe Web for Facebook najdete na adrese *https://apps.facebook.com/nortonsafeweb*.
www.symantec.cz

MS OFFICE 2010 MÍŘÍ DO VÝROBY

Společnost Microsoft ukončila vývoj nových produktů Microsoft Office 2010, SharePoint 2010, Visio 2010 a Project 2010 a všechny tyto produkty uvedla do výroby. Prodej multilicencí byl zahájen 1. května 2010, české krabicové verze budou uživatelům k dispozici od 1. září 2010. Další informace o kancelářské sadě Microsoft Office 2010 a o doplňkových produktech jsou již nyní dostupné na adrese *http://blogs.technet.com/office2010*.
www.microsoft.cz

UPC SNIŽUJE CENU

Společnost UPC oznamuje, že svoji internetovou službu Fiber Power o rychlosti 100 Mb/s nabízí od 1. května za 999 Kč měsíčně (včetně DPH). Tato služba až doposud stála 1 765 Kč. UPC kromě toho také výrazně snižuje cenu další internetové služby Fiber Power, a sice té, která má rychlost 50 Mb/s.
www.upc.cz

SMOTO.CZ

Nová služba Smoto.cz funguje na podobném principu jako služba Sauto.cz a nabízí databázi nových a ojetých motocyklů, čtyřkolek a skútrů, a to k prodeji i ke koupi. Databáze Smoto.cz obsahuje v současné době více než dva tisíce inzerátů v rámci čtyř desítek světových značek.
www.smoto.cz

LCD MONITORY S ÚHLOPŘÍČKOU OD 18,5" DO 24"

LCD monitory s LED podsvícením

Společnost BenQ uvádí na trh pěti nových LCD displejů s LED podsvícením, které zaujmou svým tenkým provedením: 18,5palcový monitor BenQ V920 má tloušťku pouhých 14 mm, ostatní modely V2220, V2220H (viz obrázek), V2420 a V2420H měří v tomto směru o jeden milimetr více. Díky LED podsvícení mají rovněž nízkou spotřebu. Výrobce uvádí, že nové modely řady V mají dynamický kontrast na úrovni 10 000 : 1 a jas 250 cd/m^2. Monitory jsou vybaveny technologií Senseye Human Vision, díky které přizpůsobují okolnímu prostředí kontrast, intenzitu podsvícení a jas. Nabízejí šest přednastavených režimů (hra, film, sRGB, standard, foto a eco) a pro připojení k počítači jsou opatřeny vstupy DVI a D-Sub. Modely s označením „H“ navíc nabízejí i videovstup HDMI a výstup na sluchátka.

BenQ V920
cena vč. DPH: 3 350 Kč
BenQ V2220
cena vč. DPH: 5 000 Kč
BenQ V2220H
cena vč. DPH: 5 390 Kč
BenQ V2420
cena vč. DPH: 5 750 Kč
BenQ V2420H
cena vč. DPH: 6 230 Kč
více info: www.benq.cz

NÁZOR REDAKCE: LCD monitory BenQ zaujmou štíhlým designem a díky podsvícení LED diodami i nízkou spotřebou energie.

INZERCE

Výborně vybavené notebooky

Foto: Fotolia

Při nákupu počítače do domácnosti většina uživatelů namísto velkého stolního PC volí notebook. Přenosný počítač zabírá málo místa, můžete s ním pracovat v křesle a není problém ho s sebou vzít na dovolenou či na chalupu.

Ceny přenosných počítačů jsou v současné době velmi lákavé – můžete je pořídit i levněji než stolní sestavu. Malé netbooky s 8,9palcovým nebo s 10palcovým displejem pořídíte i za cenu kolem 6 000 Kč. Pokud však požadujete notebook, který má dobrou výbavu, velký výkon a také větší displej, bude vhodnou volbou model s 15,6palcovým displejem, vycházející v mnoha případech paradoxně levněji než notebook s displejem 13,3palcovým.

> „Za 15 000 Kč pořídíte výborně vybavený přenosný počítač s velmi dobrým výkonem.“

NOTEBOOKY S NUMERICKOU KLÁVESNICÍ

My jsme se tentokrát zaměřili na notebooky, které díky své výbavě mohou nahradit běžné stolní PC a přitom jsou dostupné za dobrou cenu. Volba tedy padla na již zmíněné modely se širokoúhlým 15,6palcovým displejem, které jsou navíc vybaveny numerickou klávesnicí. Tu uvítají nejen uživatelé, kteří často pracují s tabulkami, ale i příznivci digitálních fotografií, které v počítači pomocí grafických programů upravují.

Jako cenový limit pro zařazení notebooku do testu jsme stanovili cenu 15 000 Kč s DPH. V redakci se nám sešlo pět notebooků, z nichž dva nejlevnější modely stojí každý necelých 13 000 Kč. Hmotnost testovaných notebooků se pohybuje kolem 2,6 kg, takže i když jsou více než 2krát těžší než netbooky, stále jsou vhodné i pro uživatele, kteří plánují brát si notebook s sebou mimo domov.

VÝBORNÁ VÝBAVA

Ve výbavě všech recenzovaných notebooků nechybí zdířka pro zapojení do počítačové sítě ani bezdrátový Wi-Fi adaptér, díky němuž se do počítačové sítě připojíte, aniž byste k notebooku museli připojovat kabel. S výjimkou notebooku Asus jsou tyto přístroje vybaveny i rozhraním Bluetooth, které využijete pro bezdrátové propojení přenosného počítače s mobilním telefonem nebo s osobním organizérem. Tímto způsobem můžete nejen synchronizovat kontakty v telefonu, ale třeba i nahrávat fotografie z telefonu do počítače.

Pro přenos snímků nabízejí všechny recenzované notebooky čtečku paměťových karet a v jejich výbavě nechybí ani vypalovací DVD mechanika (ta u notebooků s menším displejem často nefiguruje). Při přehrávání filmů z DVD nosičů nebo z pevného disku můžete tyto notebooky propojit i s televizorem, protože jsou většinou vybaveny videovýstupem HDMI.

Notebooky lze také připojit k externímu monitoru – k tomu ve všech případech slouží výstup D-Sub. Ke standardní výbavě notebooků patří i webová kamera a reproduktory, takže po připojení k internetu můžete prostřednictvím těchto počítačů (např. za použití oblíbeného programu Skype) provozovat videohovory.

OPERAČNÍ SYSTÉM WINDOWS 7

Notebooky pracují pod operačním systémem Windows 7 Home Premium – modely Acer, Asus a HP Compaq nabízejí 64bitovou verzi, u modelů Lenovo a Umax jsme se setkali s verzí 32bitovou. Výhody 64bitové verze ocení zejména ti uživatelé, kteří používají programy, jež využijí předností 64bitového operačního systému – jde např. o aplikaci Premiere Pro pro práci s videm nebo o program After Effects pro tvorbu pohyblivé grafiky. 64bitový operační systém uvítají i uživatelé zabývající se úpravou obrázků, protože tento systém dokáže pracovat s větší velikostí operační paměti. Konkrétně Windows 7 Home Premium v 32bitové verzi podporuje maximálně 4 GB paměti a 64bitová verze až 16 GB paměti. Naopak uživatelé používající starší, 16bitové aplikace zvolí 32bitový operační systém, protože 64bitový

VÍTĚZOVÉ TESTU

Při hodnocení notebooků jsme vycházeli ze tří hodnocení. Nejvýznamnějším kritériem byla výbava notebooku – zde jsme kladnými body ocenili přítomnost videovýstupu HDMI, portu eSATA, rychlého bezdrátového adaptéru Wi-Fi (standardu 802.11n), bezdrátového rozhraní Bluetooth, ale i velikost pevného disku či větší velikost operační paměti. Velkou váhu v celkovém hodnocení měly samozřejmě také výsledky testů a délka provozu při napájení z akumulátoru.

Nejvíce bodů nasbíral a ocenění **Tip redakce** si tak vysloužil notebook **Acer Aspire 5741G**: Z recenzovaných notebooků nabízí nejlepší výkon a nejdelší provoz při napájení z akumulátoru, výborná je také jeho výbava.

Ocenění **Cenový tip** jsme udělili nejlevnějšímu notebooku v testu – je jím **HP Compaq Presario CQ61-430ec**. Pořídíte jej za velice lákavou cenu 12 790 Kč, a pokud na něm nemíníte hrát hry, bude vám pro běžnou práci vyhovovat. V neherních aplikacích nabízí velmi dobrý výkon a v jeho výbavě naleznete videovýstup HDMI, bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth a také 64bitovou verzi operačního systému Windows 7.

operační systém s 16bitovými aplikacemi nespolupracuje.

PROCESORY A OPERAČNÍ PAMĚŤ

Výrobci notebooků většinou sázejí na mobilní procesory od firmy Intel, – v pěti z testovaných modelů byl takový procesor zastoupen ve třech případech. Největším výkonem se může pochlubit notebook Acer, který je poháněn moderním čtyřjádrovým procesorem Intel Core i3 330M, v ostatních modelech je použit procesor dvoujádrový. Ve dvou noteboocích (HP Compaq a Lenovo) tepou procesory od firmy AMD. Standardní velikost operační paměti se v současné době pohybuje od 2 GB do 4 GB. 4 GB paměti jsou osazeny notebooky Acer, Asus a HP Compaq, do notebooku Lenovo umístil výrobce 3 GB paměti a v notebooku Umax má procesor k dispozici 2 GB paměti. Právě menší velikost paměti v tomto přenosném počítači se projevila na slabších výsledcích v provedených testech.

Nicméně výkon všech testovaných notebooků s přehledem postačí pro provozování všech běžných aplikací, přístroje Acer a Asus lze díky výkonné grafické kartě použít i pro hraní her. Při zpracovávání trojrozměrného obrazu ve hrách odvedla výbornou práci grafická karta ATI Mobility Radeon HD 5470 (notebook Acer) a v této disciplíně se výborně osvědčila také grafická karta nVidia GeForce GT 320M (notebook Asus).

DISPLEJE A PEVNÉ DISKY

Obraz se zobrazuje na 15,6palcovém (39,6cm) LCD displeji, který pracuje v rozlišení 1 366 × 768 obrazových bodů. Jedná se o širokoúhlý displej s poměrem stran 16 : 9, vhodný i pro sledování filmů. Všechny displeje mají lesklý povrch, který oproti displeji matnému zobrazuje jasnější barvy, ale jeho nevýhodou je, že jsou na něm více patrné odlesky.

Pro ukládání dat je u čtyř recenzovaných notebooků k dispozici pevný disk s kapacitou 320 GB. Premiantem je v tomto ohledu notebook Asus, který má ve výbavě pevný disk s kapacitou 500 GB.

DŮLEŽITÉ PORTY

Většina přístrojů, které se připojují k počítači (tiskárny, skenery, fotoaparáty, flash disky, přenosné pevné disky, ale i myši a klávesnice), používá rozhraní USB. Všechny testované notebooky mají ve výbavě tři tyto porty. Žádný notebook nebyl vybaven portem FireWire, který se používá pro připojení digitální videokamery.

Pokud chcete při přehrávání filmů připojit notebook k televizoru, uvítáte v jeho výbavě videovýstup HDMI. Ten z testované pětice nefiguruje pouze u notebooku Lenovo. Notebook Umax oproti ostatním přístrojům v testu nabízí navíc i port eSATA. Tento port se hodí pro připojení externího pevného disku s tímto rozhraním, které zajistí rychlejší přesun dat než rozhraní USB.

ČTEČKY PAMĚŤOVÝCH KARET

Naopak ve výbavě všech testovaných notebooků najdete čtečku paměťových karet. Tu použijete při kopírování fotografií z digitálního fotoaparátu, ale i při přenosu dat do mobilního telefonu nebo do osobního organizéru. Čtečka u notebooků Acer, HP Compaq a Lenovo si poradí s paměťovými kartami Secure Digital (SD), Memory Stick (MS) a xD-Picture Card, čtečka u notebooků Asus a Umax je připravena pro karty SD a MS.

JAK NOTEBOOKY OBSTÁLY V TESTECH?

Výkon recenzovaných notebooků je pro běžné kancelářské a internetové aplikace výborný; problémy nenastanou ani při přehrávání filmů. To potvrdily i vykonané testy: Celkový výkon při provozování neherních aplikací jsme zjišťovali pomocí testu PC Mark Vantage, který simuluje práci na počítači souběžným spuštěním mnoha aplikací. Nejlépe si v tomto testu vedl notebook Acer, který je vybaven nejvýkonnějším procesorem a který je osazen i výkonnou grafickou kartou. Nejnižší výkon jsme v tomto testu naměřili u notebooku Umax, který z testovaného pole disponuje nejmenší velikostí operační paměti. Samozřejmě svůj podíl viny na tomto výsledku nese i použitý procesor. To je zřejmé z výsledku testu Cinebench R10, ve kterém procesor Intel Pentium Dual-Core T4300 obsadil poslední místo. V obou testech pro zjištění výkonu procesoru (Cinebench 9.5 a Cinebench R10) dominoval podle očekávání čtyřjádrový procesor Intel Core i3 330M, kterým je poháněn notebook Acer. Zaměřili jsme se i na rychlost při převodu hudby do formátu MP3 a také na měření rychlosti pevného disku. Nejrychleji data vyhledá a také je načítá pevný disk Hitachi v notebooku HP Compaq.

Martin Semrád

INZERCE

Cena 15 000 Kč | Frekvence CPU 2,13 GHz | Velikost paměti 4 GB | Kapacita disku 320 GB | Výdrž 3:20 hod.

ACER ASPIRE 5741G

Nejlepší výkon v testu

Notebook Acer Aspire 5741G má z testovaných přístrojů nejvýkonnější procesor – je totiž vybaven čtyřjádrovým procesorem Intel Core i3 330M, jehož čtyři výpočetní jádra pracují na frekvenci 2,13 GHz. Velmi výkonná je i grafická karta ATI Mobility Radeon HD 5470, díky které notebook zvítězil v herním testu 3D Mark Vantage – v testu 3D Mark 2006 se musel sklonit pouze před notebookem Asus. V testu PC Mark Vantage, pomocí kterého měříme celkový výkon sestavy, žádného přemožitele tento notebook nenašel a s velkým náskokem v něm zvítězil. První příčku si pro sebe rezervoval i v procesorových testech Cinebench a při převodu hudby do formátu MP3.

V jeho výbavě figurují 4 GB paměti, bezdrátový adaptér Wi-Fi standardu 802.11n, bezdrátové rozhraní Bluetooth, webová kamera, čtečka paměťových karet a videovýstup HDMI. Pevný disk má – stejně jako u dalších tří notebooků v testu – kapacitu 320 GB. Tento počítač pracuje pod 64bitovou verzí operačního systému Windows 7 Home Premium.

V testu výdrže při napájení z akumulátoru udržel akumulátor s kapacitou 4 400 mAh přístroj v chodu po dobu 3 hodin 22 minut, což je na tuto kategorii notebooků velmi dobrý výsledek. Za 15 000 Kč se jedná o výborně vybavený notebook, který díky výkonnému procesoru a grafické kartě nabízí velmi dobrý výkon. Spokojeni jsme byli i s délkou provozu na akumulátor, a proto jsme tomuto přístroji udělili ocenění Tip redakce.

počítač PRO KAŽDÉHO
TIP REDAKCE

HODNOCENÍ:

+ vysoký výkon procesoru a grafické karty, výdrž při napájení z akumulátoru

INZERCE

Cena 14 999 Kč | Frekvence CPU 2,1 GHz | Velikost paměti 4 GB | Kapacita disku 500 GB | Výdrž 2:05 hod.

ASUS PRO5DID-SX128V

Bohatá výbava

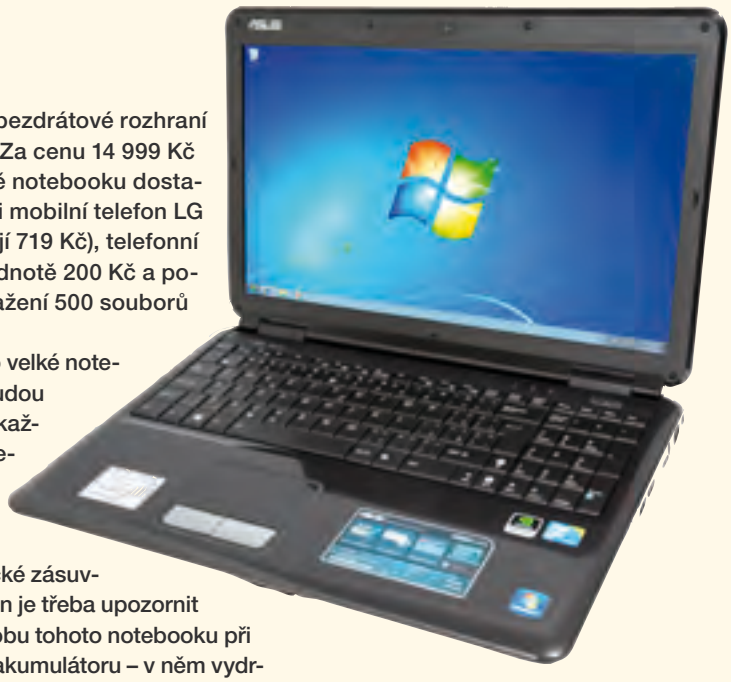

Druhý nejvyšší počet bodů v našem hodnocení získal notebook Asus Pro5DID, který byl notebooku Acer zdatným konkurentem zejména v herních testech 3D Mark – v testu 3D Mark 2006 jej díky výkonné grafické kartě nVidia GeForce GT 320M dokonce překonal. Dostatek výkonu udílí tomuto přenosnému počítači dvoujádrový procesor Intel Core 2 Duo T6570, který má k dispozici 4 GB paměti. Kladné body jsme na účet notebooku připsali za velkou kapacitu pevného disku – ta je 500 GB.

Počítač pracuje pod 64bitovou verzí operačního systému Windows 7 Home Premium a v jeho výbavě je vše, co je pro běžnou činnost počítače zapotřebí: vypalovací DVD mechanika, čtečka paměťových karet SD a Memory Stick, videovýstup HDMI a bezdrátový Wi-Fi adaptér. Oproti ostatním notebookům v testu však v jeho výbavě nenajdete bezdrátové rozhraní Bluetooth. Za cenu 14 999 Kč však kromě notebooku dostanete navíc i mobilní telefon LG GB102 (stojí 719 Kč), telefonní kredit v hodnotě 200 Kč a poukaz na stažení 500 souborů MP3.

I když takto velké notebooky nebudou sloužit pro každodenní přenášení ani pro práci mimo dosah elektrické zásuvky, přece jen je třeba upozornit na kratší dobu tohoto notebooku při napájení z akumulátoru – v něm vydržel přístroj pracovat po dobu 2:05 hod. Ve většině ostatních provedených testů však tento model obsadil druhou pozici a i díky velmi dobré výbavě a benefitům, zahrnutým v ceně, se stane volbou mnoha uživatelů.

HODNOCENÍ:

+ výkon grafické karty, bohatá výbava, velká kapacita pevného disku

– nemá Bluetooth, kratší doba provozu na baterii

Cena 12 790 Kč | Frekvence CPU 2,1 GHz | Velikost paměti 4 GB | Kapacita disku 320 GB | Výdrž 2:56 hod.

HP COMPAQ PRESARIO CQ61-430EC

Nejlevnější v testu

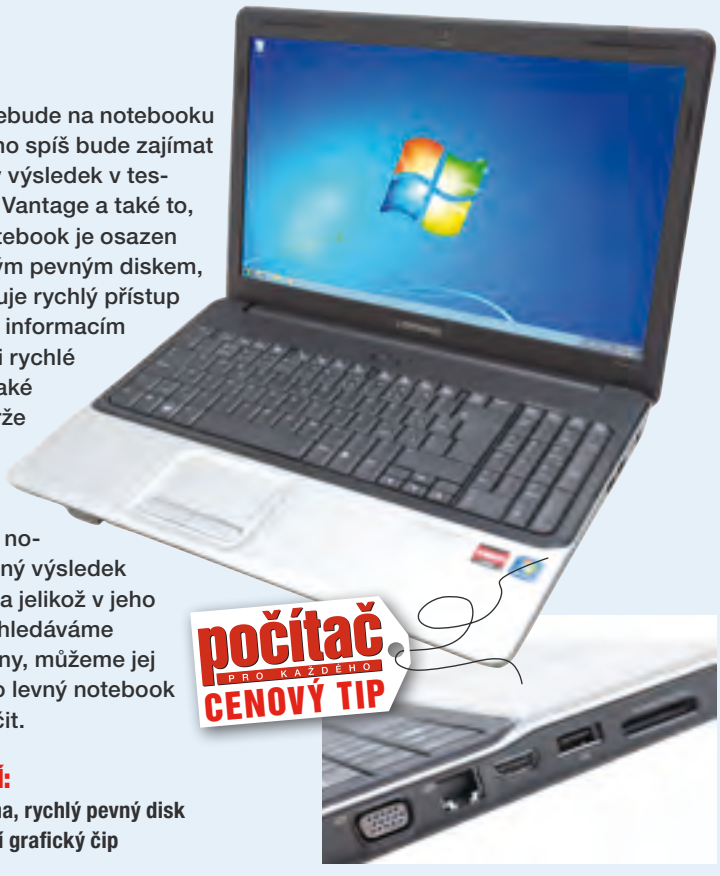

Dobrou zprávou pro všechny zájemce o notebook s velkým displejem a s numerickou klávesnicí je, že takový přenosný počítač můžou pořídit poměrně levně. Důkazem toho je model HP Compaq Presario CQ61-430ec, který je nabízen za velmi lákavou cenu 12 790 Kč. Jedná se o nejlevnější notebook v tomto testu – cenovou konkurencí je notebook Lenovo IdeaPad G555, který stojí 12 948 Kč.

Model HP Compaq má však oproti přenosnému počítači Lenovo lepší výbavu: Je poháněn výkonnějším procesorem AMD Athlon II Dual-Core M320, má větší paměť (4 GB) a ve výbavě notebooku figuruje i videovýstup HDMI. Na druhou stranu je však také třeba zmínit, že z celého startovního pole nabízí nejnižší grafický výkon, zajišťovaný grafickým čipem ATI Mobility Radeon HD 4200. V herních testech 3D Mark jsme proto u tohoto notebooku naměřili nejnižší hodnoty.

Kdo však nebude na notebooku hrát hry, toho spíš bude zajímat velmi dobrý výsledek v testu PC Mark Vantage a také to, že tento notebook je osazen velmi rychlým pevným diskem, který zajišťuje rychlý přístup k hledaným informacím a také velmi rychlé čtení dat. Také v testu výdrže napájení z akumulátoru podal tento notebook slušný výsledek (2:56 hod.), a jelikož v jeho výbavě neshledáváme žádné slabiny, můžeme jej zájemcům o levný notebook jen doporučit.

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

HODNOCENÍ:

+ nízká cena, rychlý pevný disk

– pomalejší grafický čip

Cena 12 948 Kč | Frekvence CPU 2,3 GHz | Velikost paměti 3 GB | Kapacita disku 320 GB | Výdrž 2:36 hod.

LENOVO IDEAPAD G555

Velmi dobrá cena

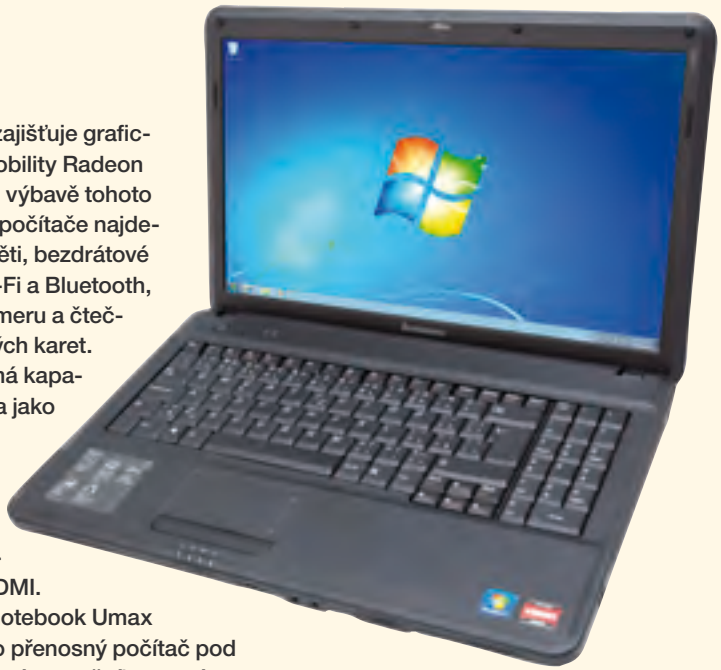

Druhým nejlevnějším notebookem v testu je model Lenovo IdeaPad G555 za 12 948 Kč. Podobně jako HP Compaq je poháněn procesorem z produkce firmy AMD – konkrétně se jedná o procesor Turion II Dual-Core M520, jehož dvě výpočetní jádra pracují na frekvenci 2,3 GHz. Jeho výkon v procesorových testech však stačil pouze na jedno poslední (v testu Cinebench 9.5) a na jedno předposlední místo (v testu Cinebench R10). Naopak ve srovnání s notebookem HP Compaq a také s modelem Umax nabízí notebook Lenovo větší grafický výkon – ten zajišťuje grafický čip ATI Mobility Radeon HD 4550. Ve výbavě tohoto přenosného počítače najdete 3 GB paměti, bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth, webovou kameru a čtečku paměťových karet. Pevný disk má kapacitu 320 GB a jako jediný notebook v testu není model Lenovo vybaven videovýstupem HDMI. Stejně jako notebook Umax pracuje tento přenosný počítač pod 32bitovou verzí operačního systému Windows 7 Home Premium a v testech – až na grafické testy 3D Mark – obsadil většinou předposlední pozici. Akumulátor má kapacitu 4 100 mAh a dokázal zásobovat notebook energií po dobu 2 hodin 36 minut.

HODNOCENÍ:

+ nízká cena

– nemá videovýstup HDMI

Cena 14 900 Kč | Frekvence CPU 2,1 GHz | Velikost paměti 2 GB | Kapacita disku 320 GB | Výdrž 2:04 hod.

UMAX VISIONBOOK W760TUN

S rychlým portem eSATA

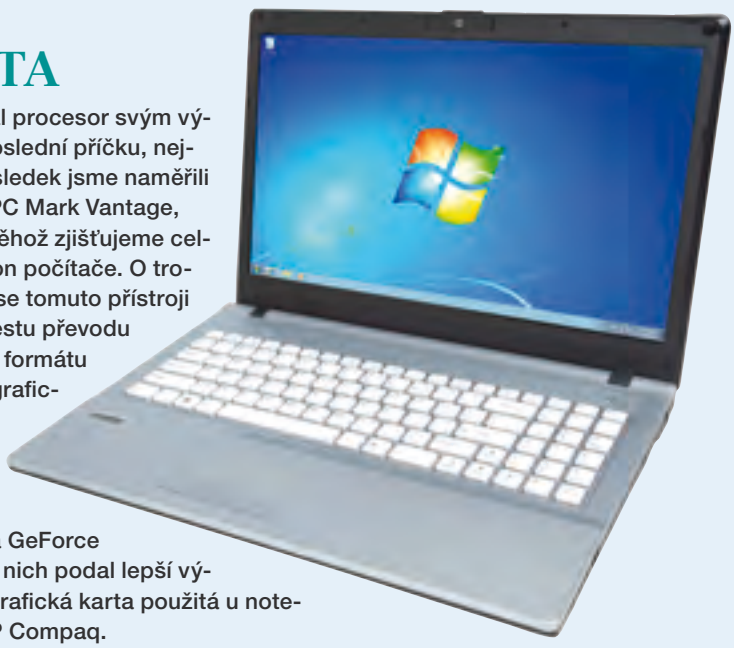

S cenou 14 900 Kč se model VisionBook W760TUN z produkce firmy Umax řadí po bok notebooků Acer a Asus. Stejně jako u výše zmíněných notebooků je zde zobrazovací jednotkou 15,6palcový displej s lesklým povrchem a s rozlišením 1 366 × 768 bodů. Součástí výbavy je bezdrátový adaptér Wi-Fi (který však podporuje pomalejší standardy 802.11b/g), čtečka paměťových karet SD a Memory Stick, webová kamera, videovýstup HDMI, bezdrátové rozhraní Bluetooth a také port eSATA, který slouží pro připojení externího pevného disku s tímto rozhraním.

Výkon dodává notebooku 2,1GHz dvoujádrový procesor Intel Pentium Dual-Core T4300, který spolupracuje se 2 GB operační paměti. Pevný disk má kapacitu 320 GB a je na něm nainstalována 32bitová verze operačního systému Windows 7 Home Premium. V testu Cinebench R10 zaujal procesor svým výkonem poslední příčku, nejslabší výsledek jsme naměřili i v testu PC Mark Vantage, pomocí něhož zjišťujeme celkový výkon počítače. O trochu lépe se tomuto přístroji dařilo v testu převodu hudby do formátu MP3 a v grafických testech 3D Mark. Grafický čip nVidia GeForce G 105M v nich podal lepší výkon než grafická karta použitá u notebooku HP Compaq. Lithioiontový akumulátor má kapacitu 4 400 mAh, avšak v provedeném testu stačil pouze pro zajištění provozu tohoto notebooku na 2 hodiny 4 minuty. To je spolu s notebookem Asus nejkratší naměřený čas v rámci tohoto testu.

HODNOCENÍ:

+ port eSATA

– pomalejší Wi-Fi, menší operační paměť, kratší doba provozu na baterii

	počítač TIP REDAKCE ACER ASPIRE 5741G	ASUS PRO5DID-SX128V	počítač CENOVÝ TIP HP COMPAQ PRESARIO CQ61-430EC	LENOVO IDEAPAD G555	UMAX VISIONBOOK W760TUN
Poskytl	Acer Czech Republic, s. r. o.	Alza.cz, a. s.	Hewlett-Packard, s. r. o.	Lenovo	Umax Czech, a. s.
Cena včetně DPH	15 000 Kč	14 999 Kč	12 790 Kč	12 948 Kč	14 900 Kč
Procesor/ /frekvence	Intel Core i3 330M 2,13 GHz	Intel Core 2 Duo T6570 2,1 GHz	AMD Athlon II Dual-Core M320 / 2,1 GHz	AMD Turion II Dual-Core M520 / 2,3 GHz	Intel Pentium Dual-Core T4300 / 2,1 GHz
Velikost paměti	4 GB	4 GB	4 GB	3 GB	2 GB
Pevný disk / / kapacita	Hitachi / 320 GB	Seagate / 500 GB	Hitachi / 320 GB	Hitachi / 320 GB	Western Digital / 320 GB
Grafika	ATI Mobility Radeon HD 5470	nVidia GeForce GT 320M	ATI Mobility Radeon HD 4200	ATI Mobility Radeon HD 4550	nVidia GeForce G 105M
Displej/ /rozlišení	15,6", lesklý, LED 1 366 × 768	15,6", lesklý, LED 1 366 × 768	15,6", lesklý 1 366 × 768	15,6", lesklý, LED 1 366 × 768	15,6", lesklý 1 366 × 768
DVD vypalovačka	TSST TS-L633C	Slimtype DS8A4S	HP TS-L633N	Slimtype DS8A4S	Slimtype DS8A3S
Další výbava	HDMI, 3× USB, Bluetooth, Wi-Fi (802.11n), WWW kamera, čtečka karet SD, MS, xD	HDMI, 3× USB, Wi-Fi (802.11n), WWW kamera, čtečka karet SD, MS	HDMI, 3× USB, Bluetooth, Wi-Fi (802.11n), WWW kamera, čtečka karet SD, MS, xD	3× USB, Bluetooth, Wi-Fi (802.11n), WWW kamera, čtečka karet SD, MS, xD	HDMI, eSATA, 3× USB, Bluetooth, Wi-Fi (802.11b/g), WWW kamera, čtečka karet SD, MS
Akumulátor	lithioiontový: 10,8 V, 48 Wh, 4 400 mAh	lithioiontový: 11,1 V, 46 Wh, 4 400 mAh	lithioiontový: 10,8 V, 47 Wh, 4 200 mAh	lithioiontový: 11,1 V, 48 Wh, 4 100 mAh	lithioiontový: 10,8 V, 47,52 Wh, 4 400 mAh
Operační systém	Windows 7 Home Premium (64bitová verze)	Windows 7 Home Premium (64bitová verze)	Windows 7 Home Premium (64bitová verze)	Windows 7 Home Premium (32bitová verze)	Windows 7 Home Premium (32bitová verze)
Rozměry	382 × 251 × 34 až 37 mm	370 × 256 × 31 až 36 mm	378 × 252 × 36 až 46 mm	381 × 245 × 40 až 42 mm	374 × 256 × 35 až 41 mm
Hmotnost notebooku	2 530 g	2 612 g	2 681 g	2 658 g	2 575 g
VÝSLEDKY TESTŮ					
PC Mark Vantage	**5 195**	3 703	3 787	3 697	3 530
3D Mark Vantage	**1 284**	1 231	231	919	545
3D Mark 2006	4 152	**4 328**	1 813	3 691	2 137
Cinebench 9.5	**22 s**	30 s	32 s	33 s	32 s
Cinebench R10	**2:12 min.**	3:12 min.	3:42 min.	3:51 min.	3:55 min.
Převod hudby do MP3	**1:31 min.**	1:33 min.	1:48 min.	1:38 min.	1:36 min.
Pevný disk – přístupová doba	18,4 ms	19,2 ms	**16,6 ms**	18,4 ms	17,0 ms
Pevný disk – rychlost čtení dat	64,6 MB/s	67,2 MB/s	**81,4 MB/s**	58,6 MB/s	58,6 MB/s
Výdrž na baterii	**3:22 hod.**	2:05 hod.	2:56 hod.	2:36 hod.	2:04 hod.
Cena	**********	**********	**********	**********	**********
Výkon	**********	**********	**********	**********	**********
Výbava	**********	**********	**********	**********	**********
Akumulátor	**********	**********	**********	**********	**********
Celkové hodnocení	**8**	7,7	7,6	7	6,2

Tučně jsou zvýrazněny nejlepší výsledky.

INZERCE

DELL INSPIRON 1110-2073: dobře vybavený malý notebook

Netbook s větším displejem

Netbook DELL INSPIRON 1110 je díky hmotnosti 1,5 kg snadno přenosný, nabízí výbornou výbavu a také 11,6palcový displej. Na něm se obraz vykresluje v rozlišení 1 366 × 768 bodů.

DELL INSPIRON 1110-2073
cena s DPH: 15 446 Kč
poskytl: Dell Computer, s. r. o.; www.dell.cz
procesor/frekvence: Intel Pentium SU4100 / 1,3 GHz
operační paměť: 2 GB
pevný disk / kapacita: Samsung / 500 GB
grafický čip: Intel GMA 4500MHD
displej/rozlišení: 11,6" (29,5 cm), lesklý, LED / 1 366 × 768 bodů
další výbava: HDMI, Wi-Fi, Bluetooth, čtečka paměťových karet, webová kamera
rozměry: 292 × 214 × 26 mm
hmotnost: 1 550 g
akumulátor: lithioiontový, 4 840 mAh
operační systém: Windows 7 Home Premium (64bitová verze)

Netbooky jsou malé notebooky, určené pro uživatele, kteří mimo domov či kancelář potřebují přístup k internetu, k elektronické poště a kteří i na cestách potřebují pracovat s kancelářskými aplikacemi. Netbooky se na tyto činnosti výborně hodí, protože pracují pod operačním systémem Windows a mají malé rozměry a hmotnost, díky čemuž se vejdou do každé tašky, případně do větší kabelky. Pokud vám však na běžných netboocích nevyhovuje nižší výkon a malý displej, můžete se zaměřit na netbook Dell Inspiron 1110, který nabízí výbornou výbavu, displej s úhlopříčkou dlouhou 11,6 palce (29,5 cm) a také celkem pohodlnou klávesnici.

> „Netbook Dell Inspiron 1110 je určen pro zájemce o lehký notebook s dostatečným výkonem.“

VELKÝ PEVNÝ DISK

Rozměry tohoto modelu jsou 292 × 214 × 26 mm a hmotnost činí 1 550 gramů. O dodávku slušné porce výkonu se stará dvoujádrový procesor Intel Pentium SU4100, který má k dispozici 2 GB paměti. Na netbook je úžasná velká kapacita pevného disku, která činí 500 GB. Na něm je nainstalována 64bitová verze operačního systému Windows 7 Home Premium – nikoliv tedy u notebooků běžná, o některé funkce ochuzená verze Windows 7 Starter.

Obraz se zobrazuje na širokoúhlém displeji s poměrem stran 16 : 9. Displej pracuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů, povrch je lesklý a podsvícení zajišťují LED diody. Ve výbavě netbooku nechybí Wi-Fi adaptér pro bezdrátové připojení k počítačové síti (podporuje rychlý standard 802.11n) ani bezdrátové rozhraní Bluetooth. Netbook dále nabízí tři porty USB, čtečku paměťových karet SD, MMC a Memory Stick a v levém boku videovýstup HDMI. Ve výbavě přístroje však nenajdete výstup D-Sub pro připojení externího monitoru.

VÝSLEDKY TESTŮ

PC Mark 2005: 2 769 bodů
3D Mark 2003: 1 404 bodů
3D Mark 2006: 562 bodů
Cinebench 9.5: 48 s
Cinebench R10: 4:52 min.
převod hudby do MP3: 2:32 min.
HDD – přístupová doba: 19,6 ms
HDD – rychlost čtení: 72,2 MB/s

DOBRÝ VÝKON

Od netbooků se nedá očekávat nijak vysoký výkon, ale notebook Dell na svou kategorii podal v testech velmi dobrý výkon a slušně si poradil i s herními testy 3D Mark. Pochválit musíme zejména volbu procesoru a také instalaci 2 GB paměti. U pevného disku se nám kromě jeho velké kapacity líbila i rychlost čtení dat.

Vyzdvihnout musíme i dostatečně velký displej, který výborně poslouží jak při zobrazování internetových stránek, tak i při práci s kancelářskými aplikacemi, při prohlížení fotografií a při sledování filmů. K tomuto účelu je ale vhodnější připojit tento model k televizoru pomocí videovýstupu HDMI.

HODNOCENÍ:

+ nízká hmotnost, malé rozměry, velká klávesnice, větší displej, rychlý Wi-Fi adaptér, videovýstup HDMI, kapacita pevného disku
– vyšší cena

Martin Semrád

Netbook Dell je vybaven velkým akumulátorem s kapacitou 4 840 mAh. Ten v zadní části tvoří podpěrku, zvyšující sklon přístroje.

Inzerce

FYZIKA ZAJÍMAVĚ: výukový program pro základní a střední školy

Fyzika zajímavě

Projekt „Fyzika zajímavě“ pro podporu výuky fyziky na základních a středních školách pokračuje šestým a sedmým dílem. Školáci i další zájemci o názorně podané informace a o návody na pokusy se mají opět na co těšit.

Fyzika zajímavě – elektřina 2 a akustika
Fyzika zajímavě – atomistika a astronomie
multimediální doplňky výuky fyziky
vydal/poskytl: J. Pachner, Praha
info: www.pachner.cz
cena s DPH: 1 790 Kč, resp. 1 770 Kč

CO UŽ VYŠLO

Nejprve si připomeňme předchozí díly tohoto projektu, kterými byly Termika (PPK 22/2004), Kapaliny a plyny (PPK 25/2005), Optika, Mechanika (PPK 4/2007) a Elektřina 1 (PPK 24/2007). Odpovídající články snadno najdete pomocí fulltextového vyhledávání v elektronickém archivu časopisu na DVD PPK 4/2010. Pokud některý z předchozích dílů už znáte, dostanete se po spuštění nových CD do známého prostředí, odlišného opět jen jinou podkladovou barvou a nabídkou informací. Na levé straně obrazovky je připravena nabídka jednotlivých témat, po jejichž aktivaci je nahradí nabídka připravených kapitol a podkapitol zvoleného tématu. Pod hlavním informačním oknem je nabídka připravených dat, členěná podle typů na oddíly Teorie, Zajímavosti, Osobnosti, Příklady, Pokusy, Pojmy a Animace. Jejich název dostatečně charakterizuje připravené stránky.

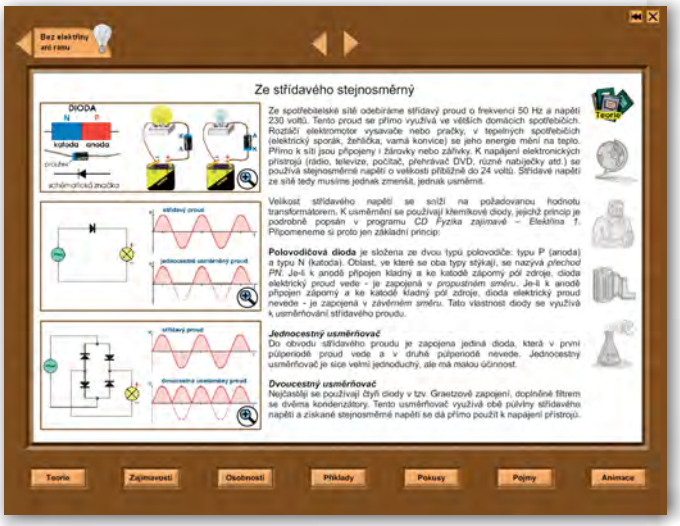

Transformace střídavého proudu na stejnosměrný.

ELEKTŘINA 2 A AKUSTIKA

Pro přiblížení obsahu tohoto CD zvolme např. téma Bez elektřiny ani ránu, které nás zavede do světa stejnosměrného a střídavého proudu a elektrických motorů i motorků. Dozvíte se o tom, jak funguje jednocestný a dvoucestný usměrňovač a jaké typy motorů fungují na stejnosměrný či střídavý proud. S mnoha těmito prvky se setkáváme denně, aniž si jejich fungování vůbec uvědomujeme. Díky řadě animací můžeme pochopit aspoň jejich základní principy. Na CD naleznete i pohled do vnitřností několika spotřebičů, včetně počítačových komponent. V tématu Z elektrárny až do bytu se dozvíte o generátorech, transformátorech, trojfázovém proudu i to, proč se k přenosu elektrické energie z elektrárny do domácnosti používá vysoké napětí, které se postupně snižuje až na obvyklých 230 V ve vaší zásuvce. Ale řada adaptérů či nabíječek toto napětí ještě snižuje, a to jen na napětí několikavoltové.

Informačně bohaté téma je věnováno akustice, kmitům, vlnění, zvukům a dalším periodickým i neperiodickým jevům, samozřejmě i s připomenutím jejich pozitivních i negativních účinků.

I další témata, např. Fyzika a hudba a Moderní komunikace, nabízí řadu zajímavých informací, teoretických pouček, animací či námětů na vlastní pokusy. Jsou zde představeny i významné osobnosti spojené s akustikou a elektřinou, jako např. Ch. Doppler, M. Faraday, H. Hertz, G. Marconi, A. S. Popov, N. Tesla, W. Siemens či méně známý český vynálezce a průmyslník Josef Sousedík.

ATOMISTIKA A ASTRONOMIE

Jestliže témata předchozího CD byla většině lidí dost blízká, témata tohoto CD jsou běžnému laikovi zdánlivě vzdálena. Ale na to je možno pohlédnout i z jiného úhlu – člověk je vlastně složen z atomů, je součástí vesmíru. Na CD je připraveno deset témat, např. témata Od atomu k supernovám, Energie a její přeměny, Zákony zachování, Všechno je relativní, Jaderná energetika a Pohledy do vesmíru. I když to jsou témata zdánlivě těžko vysvětlitelná, autoři se tohoto úkolu zhostili velmi dobře, a tak na vás čekají desítky výborně připravených obrazovek s vysvětlením jednotlivých pojmů a jejich vztahů. Mezi nimi najdete např. základní vysvětlení pojmů, jako je energie molekul, alfa-, beta- a gama-záření, inerciální soustavy, Keplerovy zákony, teplo a zákony zachování, Einsteinův vlak, rentgen, laser, kvarky. Že vám tato hesla moc neříkají? Po zhlédnutí tohoto CD už budete vědět, „o co kráčí“.

I u tohoto titulu je připraveno několik desítek animací a zajímavých pokusů, jednoduše přibližujících nepříliš srozumitelné pojmy. Při probírání pojmu relativity je to např. návod, jak pomocí kružítka jednoduše nakreslit elipsu. Na konci každého tématu jsou připraveny kontrolní otázky.

Projekt „Fyzika zajímavě“ je vhodným doplňkem k výuce fyziky na základních a středních školách.

HODNOCENÍ:

+ jednoduché přiblížení mnoha důležitých pojmů fyziky

– zařazeno málo pojmů z nejmodernějších trendů informačních technologií

Milan Pola

Inzerce

ANGLICKY EFEKTIVNĚ: multimediální DVD pro výuku jazyků

Dobrý pomocník

Produkt **ANGLICKY EFEKTIVNĚ** od firmy Landi je multimediální kurz pro výuku angličtiny. Stejný kurz můžete zakoupit také pro německý jazyk.

ANGLICKY EFEKTIVNĚ
cena s DPH: 998 Kč
poskytl: Landi Multimedia ČR
info: www.landi.cz
Poznámka: Firma Landi nabízí stejný program také pro výuku němčiny.

INSTALACE

Instalace je jednoduchá. V prvním okně pouze potvrdíte (nebo změníte) složku, do které se program má instalovat, a poté jen počkáte několik minut na její dokončení. Instalační DVD se nespustí automaticky po vložení, a tak instalaci musíte spustit sami.
Po prvním spuštění se objevil požadavek na registraci – v uživatelské příručce je tato informace opravena a jsou uvedena data pro formální registraci. Po instalaci zůstávají multimediální soubory uloženy na instalačním DVD. Chcete-li, aby výukový program uložil do počítače i multimediální data, vyberte z nabídky Funkce příkaz Kompletní instalace na HDD.

Úvodní stránka výukového programu.

OBSAH KURZU

Po ukončení instalace a spuštění programu se ukázalo, že máme k dispozici dva kurzy: Anglicky efektivně 2003 a Anglická gramatika pro samouky 2003. Oba kurzy používají stejné prostředí, a proto mezi nimi nebudeme rozlišovat. To, který kurz chcete právě používat, volíte v prostředí programu.
Při výuce můžete využívat ozvučené fotopříběhy: Ilustrační fotografie doplňují text, který namluvili rodilí mluvčí. Text je doplněn titulky, jejich zobrazení a jazyk jsou volitelné. Dále je k dispozici animovaný výklad: Namluvený text je doplněn ilustracemi, vztahujícími se k probírané látce. Program nabízí seznam potřebných slovíček a nabízí příklady konverzace.
Výklad daného tématu je doplněn textovými průvodci, shrnujícími probíranou látku. Příklady z probírané látky jsou zobrazeny formou seznamu. V prvním řádku je anglická věta a pod ní je český překlad. Dvojitým kliknutím na danou větu spustíte její nahrávku. Při přehrávání můžete zvolit jeho způsob volbou zvukového profilu: Výukový program může přehrát zvuk normální rychlostí nebo jej při přehrávání až pětkrát zpomalit. Využili jsme možnost vytvářet vlastní zvukové profily a zajistit si tak opakované přehrávání jednotlivých vět. Jestliže nerozumíte záznamu normální rychlostí (podle našeho názoru je však srozumitelnost dobrá), můžete přehrávání zpomalit.
Máte-li k dispozici mikrofon, můžete použít funkci „trenér výslovnosti“.

ORGANIZACE VÝUKY

Kurz je přizpůsoben tak, že jím můžete procházet podle vlastních potřeb. Při výuce je dobrým pomocníkem tzv. memorganizér, který sleduje vaši práci a zaznamenává výsledky cvičení. Jevy, které vám při cvičení dělaly problémy, pak zařazuje do zkoušení.
Máte-li ve svém okolí dobrého angličtináře, můžete si s jeho pomocí připravit výukové lekce podle svých potřeb a tyto lekce pak vložit do výukového programu.

> „Můžete si sestavit vlastní poslechové CD.“

UČIT SE MŮŽETE I V AUTOBUSU

Výukové programy firmy Landi nabízejí možnost sestavit si vlastní poslechové CD. Co se pod tím skrývá? Ze seznamu lekcí si vyberete ty, které chcete procvičovat, a výukový program je převede do samostatných souborů ve formátu WAV. K těmto datům bude přiložen soubor ve formátu HTML, obsahující v textové formě obsah zvukových souborů.
Další užitečnou pomůckou jsou tiskové výstupy. U tiskových sestav můžete zvolit jejich uspořádání a můžete také zvolit font a velikost písma.

SHRNUTÍ

Uživatelské rozhraní programu patří mezi ta jednodušší a bez velkých grafických efektů, ale při práci oceníte jeho jednoduchost. Začátečníci jistě uvítají, že program komunikuje s uživatelem v českém jazyce. Malé výtky máme k některým detailům, ale to jsou drobnosti. Ke kladům programu jednoznačně řadíme možnost vytvářet zvukové soubory, které pak můžete poslouchat na cestách nebo při domácích pracích. Další kladné body dostává program za memorganizér, který dbá na to, abyste procvičovali to, co vám dělalo při cvičení problémy.
Program je doplněn tištěnou uživatelskou příručkou.
Produkt Anglicky efektivně považujeme za dobrého a užitečného pomocníka při výuce cizích jazyků.

Miroslav Ziegler

Inzerce

VYBRALI JSME PRO VÁS: produkty, které zaujaly redaktory PPK

EMGETON FLEXARET MINI

„Dospělý“ fotoaparát v mobilu

K 70. výročí vzniku značky Flexaret (pamětníci z řad fotoamatérů si jistě vzpomenou na skvělé klasické zrcadlovky československé výroby) připravila firma Bell Technologies zajímavou kombinaci fotoaparátu a mobilního telefonu. Kompaktní přístroj Emgeton Flexaret Mini má rozměry 113 × 52 × 19 mm a hmotnost 143 g a jde spíš o digitální fotoaparát s vestavěným mobilem než naopak. Fotoaparát (převzatý od firmy Panasonic) zahrnuje 12Mpx snímač CCD, objektiv s trojnásobným optickým zoomem a také xenonový blesk. Třípalcový dotykový displej nabízí rozlišení 400 × 240 bodů a spolu s ovládacím kolečkem a dvěma funkčními tlačítky po stranách slouží k ovládání většiny funkcí přístroje. Zařízení poslouží též jako multimediální přehrávač, diktafon a FM rádio, podporuje rozhraní Bluetooth a obsahuje internetový prohlížeč Opera Mini a další aplikace. Vnitřní paměť o kapacitě 70 MB můžete rozšířit vložením paměťové karty microSDHC o kapacitě až 32 GB. Zařízení bude na českém trhu od konce května za doporučenou cenu 8 990 Kč.

Tip Ivana Heislera
Emgeton Flexaret Mini
cena s DPH: 8 990 Kč
více info: www.emgeton.com, www.bell-technologies.cz

ACER K11

Malý projektor do kapsy

Acer K11 je miniaturní projektor, který váží jen 0,61 kg, měří 122 × 116 × 42,5 mm a umí promítat obraz s úhlopříčkou o délce od 38 cm do 203 cm. Je to vhodný společník pro mobilní uživatele, kteří potřebují přenosné projekční zařízení – ať už pro promítání prezentací, či pro promítání videa. Tento přístroj používá projekční technologii DLP a zdrojem světla je LED lampa s životností až 20 000 hodin.

Tip Martina Semráda
Acer K11, cena: neuvedena
více info: www.acer.cz

KOLEKCE HERNÍ KLASIKY

Legendy skoro zadarmo

Nezřídka využívám tento prostor k doporučení zajímavých zdarma dostupných počítačových her. Této tradice se podržím i tentokrát, jen s tou výjimkou, že nepůjde o hry dostupné zcela zdarma, ale skoro zadarmo. Posuďte sami…

Zhruba za 400 až 500 Kč si pod názvem **Orange Box** můžete pořídit balení pěti vynikajících her. Jde o legendární druhý díl neméně legendární střílečky Half-Life. Pro čtenáře, kteří na tuto klasiku nikdy nenarazili, připomenu, že v roli vědce musíte bojovat nejen proti příšerám z jiného vesmíru, jež se na zemi dostaly po nepovedeném experimentu, ale také proti různým organizacím, které se nastalého chaosu snaží využít, aby se ujaly vlády nad světem. Ne všechny problémy přitom vyřešíte se zbraní v ruce. Budete potřebovat také chladnou logiku při řešení různých hádanek a zapeklitých situací a v neposledním případě i pomoc spřátelených postav. Vynikající grafiku, kterou zvládne dnes už průměrný počítač (hra je cca pět let stará), rámuje nejen skvělý příběh, ale také výborný fyzikální model prostředí – každý předmět má reálné vlastnosti a nezřídka budete muset využít toho, že například cihly jsou těžké a sudy plavou na vodě.

Kromě hry Half-Life 2 naleznete v Orange Boxu i dvě její neméně zdařilá pokračování (Half-Life 2: Episode One, Half-Life 2: Episode Two), logickou hru Portal, která naplno využívá popsaného fyzikálního modelu, a akční hru pro více hráčů Team Fortress 2. Za málo peněz tedy opravdu hodně kvalitní muziky. Mimochodem – hry sice neobsahují češtinu, ale lokalizace si můžete stáhnout ze serveru Čeština.cz (*cestiny.idnes.cz*).

Tip Aleše Havlase
Orange Box
obsažené hry: Half-Life 2, Half-Life 2: Episode One, Half-Life 2: Episode Two, Portal, Team Fortress 2
jazyk: angličtina
cena s DPH: cca 500 Kč
více info: orange.half-life2.com

AVATAR NA DVD A BD

Mimozemšťané u vás doma

Zasáhla vás modrá mánie v podobě 3D filmu Avatar a pořád se tohoto snímku nemůžete nabažit? Nebo vám film unikl a rádi byste se na něj podívali? Anebo namísto utracení bezmála tisíce korun při návštěvě 3D kina s rodinou čekáte, až daný film vyjde na nosiči DVD či Blu-ray, a nižší částku pak investujete do koupě některého z nich? Pro všechny tu máme dobrou zprávu: V minulých dnech se Avatar dostal na trh právě na těchto discích. Zatím jde o klasické zobrazení. Verze 3D přijde později, až se do více domácností rozšíří 3D televizory s aktivními brýlemi. Pokud si tedy chcete užít prostorový zážitek, musí vám prozatím stačit promítání v kinosále.

Tip Davida Dee Nesiby
DVD a BD Avatar
cena za DVD s DPH: 400 Kč
cena za BD s DPH: 600 Kč
více info: www.avatarmovie.com

NEJLEPŠÍ BLU-RAY PŘEHRÁVAČE DO 10 000 KČ

	Cena vč. DPH	Celkové hodnocení	Výbava	Kvalita obrazu	Spotřeba energie	Profil Blu-ray	Podpora DivX	Doba zapnutí přehrávače / / BD / DVD (s)	Spotřeba energie standby / / BD / DVD (W)
1 LG BD390	6 600 Kč	**96,0**	**100**	93	89	BD 2.0	ano	18/**13**/13	**0,1**/14,7/13,9
2 Philips BDP7500	5 500 Kč	93,8	98	91	72	BD 2.0	ano	17/**13**/**10**	**0,1**/18,4/17,3
3 Philips BDP7300	7 500 Kč	92,9	96	91	81	BD 2.0	ano	18/14/11	**0,1**/16,1/15,9
4 Panasonic DMP-BD80	5 800 Kč	91,7	98	**96**	89	BD 2.0	ano	24/29/23	**0,1**/15,1/14,3
5 LG BD370	4 000 Kč	89,0	83	84	93	BD 2.0	ano	17/16/12	**0,1**/13,8/13,4
6 Sony BDP-S760	9 700 Kč	89,0	85	93	73	BD 2.0	ne	24/25/18	**0,1**/18,8/17,6
7 Samsung BD-P3600	8 200 Kč	88,0	88	94	69	BD 2.0	ano	19/14/12	0,2/19,3/19,0
8 Panasonic DMP-BD60	4 100 Kč	87,0	84	**96**	**97**	BD 2.0	ano	28/28/22	**0,1**/**13,5**/**13,2**
9 JVC XV-BP1	5 500 Kč	86,9	76	89	87	BD 2.0	ano	**16**/16/13	**0,1**/14,6/14,4

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

LG BD390

Přehrávač LG BD390 nás přesvědčil velmi dobrou kvalitou obrazu a relativně krátkou dobou potřebnou pro jeho start. K tomu je skvěle vybaven a kromě mnoha portů disponuje i několika zajímavými přídavnými funkcemi – např. funkcí, která umožňuje přehrávání filmů z internetu nebo z počítače. To je v současné době mezi Blu-ray přehrávači skutečná rarita.

HODNOCENÍ:

+ bohatá výbava, přehrává filmy z počítačové sítě, velmi dobrá kvalita obrazu, rychlost

– není k dispozici čtečka karet

LG BD370

Tento levný přehrávač v našem hodnocení zabodoval příkladnou ergonomií a také nízkou spotřebou energie. Přechod ze spánkového režimu do činného stavu trvá pouze 17 sekund a maximální hlučnost 0,4 sonu je velmi nízká. Menu je vyvedeno přehledně a displej je dobře čitelný. Tento přehrávač sice podporuje Blu-ray Profil 2.0, ale musíte dokoupit 1GB USB flash disk.

HODNOCENÍ:

+ rychlý start přístroje, nízká hlučnost, snadné ovládání

– chybí analogový zvukový výstup, musí se dodatečně vybavit přídavnou pamětí

NEJLEPŠÍ PŘENOSNÉ PŘEHRÁVAČE DO 10 000 KČ

	Cena vč. DPH	Celkové hodnocení	Výbava	Mobilita	Ergonomie	Kvalita signálu	Doba provozu na akumulátor (hod.)	Rozměry (mm)	Hmotnost (g)
1 iRiver P7 (16 GB)	3 600 Kč	**88,1**	78	84	**100**	98	37:50	112 × 73 × 13	173
2 Archos 5 Internet Tablet (32 GB)	7 200 Kč	87,9	**100**	69	97	87	21:20	143 × 79 × 11	181
3 Apple iPod touch 3G (64 GB)	9 500 Kč	85,6	76	89	89	**100**	35:20	111 × 62 × 8	107
4 Cowon iAudio S9 (32 GB)	6 700 Kč	84,8	74	84	**100**	79	36:05	108 × 57 × 13	77
5 Cowon iAudio D2+ (16 GB)	4 400 Kč	84,4	69	88	93	86	44:40	78 × 55 × 17	86
6 Apple iPod touch 2G (32 GB)	8 000 Kč	82,7	69	94	85	92	43:05	111 × 62 × 8	110
7 Apple iPod touch 3G (8 GB)	4 900 Kč	82,7	64	89	89	**100**	35:20	111 × 62 × 8	107
8 Apple iPod Classic (160 GB)	6 100 Kč	82,4	64	92	89	94	**49:05**	104 × 62 × 11	137
9 Apple iPod nano 5G (16 GB)	4 100 Kč	81,5	58	**100**	84	94	34:20	**91 × 39 × 6**	**35**
10 Cowon iAudio 9 (8 GB)	3 100 Kč	81,4	64	84	95	79	36:05	108 × 57 × 13	77

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

iRiver P7

Výborným multimediálním přehrávačem je iRiver P7 s 16GB pamětí. Pro ovládání slouží dotykový displej s úhlopříčkou dlouhou 4,3 palce (10,9 cm), který pracuje v rozlišení 480 × 272 bodů. Přehrávač je vybaven slotem pro paměťovou kartu microSD a kromě zvuku (MP3, WMA, OGG, WAV) přehrává i video a zobrazuje obrázky. V jeho výbavě nechybí ani FM tuner. Nevýhodou jsou na přenosný přehrávač větší rozměry a také poměrně ostré hrany přístroje.

HODNOCENÍ:

+ vysoká kvalita přehrávání, velký dotykový displej

– větší rozměry a hmotnost, poměrně ostré hrany přístroje

Cowon iAudio 9

Cowon iAudio 9 je multimediální přehrávač hudby a videa, který poslouží i pro prohlížení obrázků a pro poslech rozhlasového vysílání. Je vybaven barevným displejem s úhlopříčkou dlouhou 2 palce (5,1 cm), na němž se vykresluje obraz v rozlišení 320 × 240 bodů. Díky menším rozměrům a hmotnosti je Cowon iAudio 9 snadno přenosný, není však vybaven slotem pro paměťovou kartu.

HODNOCENÍ:

+ dobrá mobilita a ergonomie, příznivá cena

– nemá slot pro paměťovou kartu

NEJLEPŠÍ 24PALCOVÉ LCD MONITORY DO 13 000 KČ

		Cena vč. DPH	Celkové hodnocení	Kvalita obrazu	Výbava	Spotřeba energie	Jas (cd/m²)	Šachovnicový kontrast	Doba odezvy (ms)	Rozlišení (body)	Vstupy DVI / D-Sub / HDMI
1	**Dell UltraSharp U2410**	13 000 Kč	**85,9**	**86**	**96**	35	**406**	166 : 1	8	1 920 × 1 200	ano / ano / ano
2	**Philips 240PW9ES**	9 600 Kč	82,9	83	58	27	343	**175 : 1**	6	1 920 × 1 200	ano / ano / ne
3	**Samsung SyncMaster 2494HM**	5 800 Kč	79,3	74	76	**58**	240	154 : 1	**3**	1 920 × 1 080	ano / ano / ano
4	**Iiyama ProLite B2409HDS**	6 600 Kč	78,0	77	61	56	285	113 : 1	10	1 920 × 1 080	ano / ano / ano
5	**LG Flatron W2442PA**	5 600 Kč	77,5	81	61	55	270	110 : 1	**3**	1 920 × 1 080	ano / ano / ano
6	**NEC MultiSync EA241WM**	9 900 Kč	75,8	70	70	55	385	84 : 1	11	1 920 × 1 200	ano / ano / ne
7	**Asus 24T1E**	6 000 Kč	75,5	76	91	54	251	160 : 1	12	1 920 × 1 080	ne / ano / ano
8	**BenQ MK2442**	5 800 Kč	75,1	80	78	55	227	144 : 1	7	1 920 × 1 080	ne / ano / ano

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Dell UltraSharp U2410

Monitor Dell nabízí v našem výběru nejlepší kvalitu obrazu. Díky tomu, že je displej založen na vyspělé technologii S-IPS, nabízí monitor široký barevný prostor a také velké zorné úhly. Podsvícení displeje je rovnoměrné, připomínky nemáme ani ke kvalitnímu kontrastu. Kromě toho nabízí monitor širokou paletu portů a menu se velmi snadno obsluhuje.

HODNOCENÍ:

+ velmi dobrá kvalita obrazu, výbava, snadné ovládání

– vyšší spotřeba energie, nenabízí úsporný režim

LG Flatron W2442PA

Díky kvalitnímu obrazu, velmi krátké době odezvy (3 ms) a nízké ceně získal naše ocenění Cenový tip monitor LG. Tento monitor se hodí i pro zobrazování rychlých scén ve filmech a pro hraní her. V jeho výbavě figurují porty D-Sub a DVI i videovstup HDMI a jeho obsluha je snadná. Pouze reproduktor nezní moc dobře.

HODNOCENÍ:

+ velmi dobrá kvalita obrazu, stabilní podstavec, krátká doba odezvy, nízká cena

– nekvalitní reproduktor

NEJLEPŠÍ WI-FI ROUTERY DO 7 000 KČ

		Cena vč. DPH	Celkové hodnocení	Výbava	Výkon	Zabezpečení	Propustnost Wi-Fi (Mb/s)	Porty LAN/USB	Připojení tiskárny	Frekvenční pásmo: 2,4 GHz / 5 GHz / obě zároveň
1	**D-Link DIR-825**	2 400 Kč	**74,5**	70	97	92	95,5	4/1	ano	ano / ano / ano
2	**Linksys WRT610N**	4 300 Kč	74,2	68	97	**98**	113,4	4/1	ne	ano / ano / ano
3	**Netgear WNDR 3700**	3 000 Kč	73,5	69	93	96	105,7	4/1	ne	ano / ano / ano
4	**AVM Fritz!Box Fon WLAN 7270**	6 800 Kč	72,9	**100**	50	79	58,1	4/1	ano	ano / ano / ne
5	**D-Link DIR-655**	2 300 Kč	71,9	67	83	94	81,0	4/1	ano	ano / ne / ne
6	**D-Link DIR-855**	4 800 Kč	71,8	74	83	92	88,8	4/1	ano	ano / ano / ano
7	**DrayTek Vigor 2710Vn**	4 400 Kč	70,0	80	63	96	79,1	4/1	ano	ano / ne / ne
8	**Intellinet 524315**	1 900 Kč	67,7	47	**100**	**98**	**131,9**	4/0	ne	ano / ne / ne

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

D-Link DIR-825

Ve dvoupásmovém provozu (při současném přenosu dat ve dvou frekvenčních pásmech) jsme u tohoto routeru naměřili nejlepší výsledek – skvělých 190 Mb/s. Také jindy jsou přenosové rychlosti v bezdrátové síti vysoké. Nastavení přístroje je díky přehlednému webovému rozhraní snadné, ale při práci není Wi-Fi síť chráněna heslem.

HODNOCENÍ:

+ vysoké přenosové rychlosti, přehledné webové rozhraní, port USB

– síť Wi-Fi není v provozu chráněna heslem

Intellinet 524315

S cenou 1 900 Kč se držitelem ocenění Cenový tip stal Wi-Fi router Intellinet. Pracuje ve frekvenčním pásmu 2,4 GHz a podporuje rychlý standard 802.11n s přenosovou rychlostí až 300 Mb/s. Pro zabezpečení bezdrátové sítě můžete použít šifrování WEP a WPA/WPA2. Čtyři porty RJ-45 podporují i gigabitový Ethernet. Vyniká rychlým přenosem dat, není však vybaven portem USB.

HODNOCENÍ:

+ nízká cena, vysoká rychlost přenosu dat, zabezpečení Wi-Fi sítě

– nemá port USB, nelze připojit tiskárnu

V příštím vydání PPK: multifunkční laserové tiskárny, 3,5" pevné disky, automobilové GPS navigace, notebooky s 13" displejem

Inzerce

Inzerce

Jak vytvořit soubory PDF

Program najdete na PPK CD 11/10

NOVAPDF 7 LITE DESKTOP

jazyk: čeština
cena: zdarma pro čtenáře PPK
rubrika na CD:
Obsah CD / Bonusy
info: http://www.novapdf.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak program zaregistrovat
- jak vytvořit PDF z okna programu a přímo z dokumentu
- jak nastavit tvorbu PDF
- jak nastavit automatické ukládání PDF

stupeň obtížnosti: snadné

EXTRA
PŘÍLOHA DO VAŠÍ SBÍRKY
V TOMTO ČÍSLE NAJDETE:
str. 25 • Jak vytvořit soubory PDF
str. 27 • Když ve Windows něco nefunguje
str. 29 • Jak upravit vzhled stránky pro tisk
str. 31 • Jak na grafy v PowerPointu
str. 33 • MS Word a obrázky
str. 35 • Zálohujeme ve Windows 7
str. 37 Digitalizace kazet VHS

Potřebujete vytvořit soubor PDF, tedy jakýsi otisk původního dokumentu? Zatímco pro zobrazení těchto souborů je k dispozici bezplatný program Adobe Reader, vytvořit tyto soubory už tak snadné není. My vám k tomuto účelu přinášíme na našem redakčním CD program novaPDF Lite Desktop, jehož prostřednictvím vytvoříte soubory PDF snadno a zdarma.

JAK PROGRAM ZAREGISTROVAT PRO POUŽITÍ ZDARMA

Program novaPDF má k dispozici svoje vlastní okno, ale soubor PDF lze vytvořit i zcela jednoduše, v programu, ve kterém dokumenty běžně otevíráte. Program se totiž instaluje jako tzv. virtuální tiskárna, a tak pro vytvoření PDF souboru z dokumentu použijete stejné volby jako pro jeho vytištění. Program je pro naše čtenáře k dispozici zdarma, stačí se zaregistrovat. Ukážeme vám, jak na to. Nejprve se připojte k internetu a otevřete stránku *www.novapdf.com/free/chipcz.html*. Do zobrazeného formuláře zadejte svoje jméno (**Full Name**) a e-mailovou adresu a pro potvrzení ji vepište ještě jednou (**Confirm e-mail**) – obr. 1. Nakonec klikněte na tlačítko **Send**. Nyní se podívejte do své e-mailové schránky, zda jste obdrželi e-mailovou zprávu s registračním klíčem. Ten označte a zkopírujte do schránky.

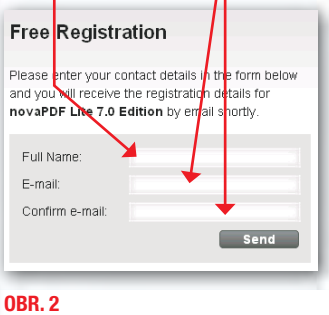

OBR. 2

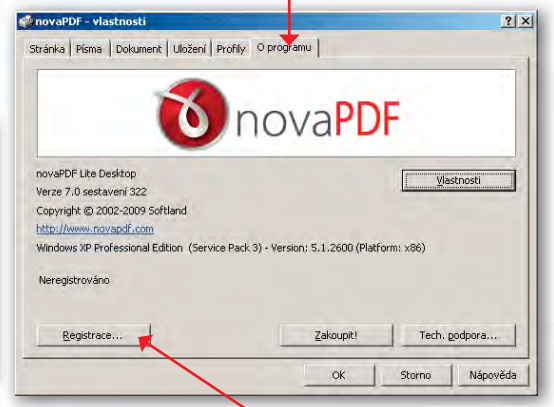

OBR. 2

Klikněte na tlačítko Registrace.

Vložte registrační jméno a číslo z e-mailové zprávy.

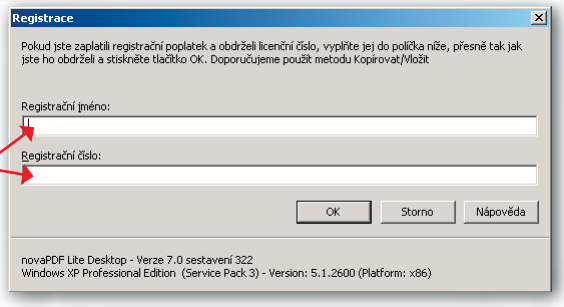

OBR. 3

Otevřete dokument, který chcete převádět do PDF, v příslušném programu. Nyní vyhledejte nabídku **Tisk** – většinou se skrývá v hlavní nabídce **Soubor** –, případně použijte klávesovou zkratku Ctrl + P, která funguje skoro ve všech programech určených pro čtení a vytváření dokumentů. V okně **Tisk** pak vyhledejte kolonku **Název**, kde si můžete vybrat z dostupných tiskáren. Po instalaci programu novaPDF by se zde měla ukrývat také tiskárna se stejným jménem. Tuto tiskárnu zvolte a klikněte na položku **Vlastnosti**. Po otevření okna s několika kartami zvolte poslední kartu **O programu** (obr. 2). Zde klikněte na tlačítko **Registrace**. Otevře se stejnojmenné okno a do něj vložte registrační jméno a registrační číslo z e-mailové zprávy (obr. 3).

JAK VYTVOŘIT PDF Z OKNA PROGRAMU NOVAPDF

Tvorba souboru PDF z libovolného dokumentu je velmi jednoduchá. Můžete si vybrat mezi vytvořením souboru prostřednictvím tzv. virtuální tiskárny a vytvořením souboru z okna programu. Program vyhledejte v na-

OBR. 4

Klikněte na tlačítko a vyhledejte soubor, který chcete převést na PDF.

Klikněte na tlačítko Create.

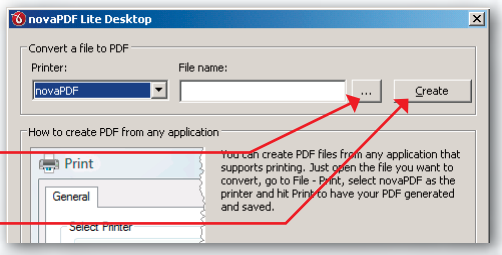

bídce **Start** a zvolte položky **Programy** a **novaPDF Lite Desktop 7**. Otevře se stejnojmenné okno (obr. 4). V něm klikněte na tlačítko se třemi tečkami a vyhledejte soubor, ze kterého chcete soubor PDF vytvořit. Dále klikněte na tlačítko **Create**. Jestliže jste zvolili typ souboru, ze kterého soubor PDF vytvořit nelze, jste o tom informováni (**There is no application associated...**). Poté se zobrazí okno **Uložit soubor PDF**, podobně jako v následujícím odstavci.

JAK VYTVOŘIT PDF PŘÍMO Z OTEVŘENÉHO DOKUMENTU

Otevřete dokument v asociovaném programu a zvolte příkaz **Tisk**. Otevře se stejnojmenné okno a v položce **Název** zvolte položku **novaPDF** (obr. 5). Nyní podobně jako při tisku dokumentu určete, ze kterých stránek se má soubor PDF vytvořit. Dále klikněte na tlačítko **OK**. Otevře se okno **Uložit soubor PDF jako**. V kolonce **Název souboru** najdete navrhovaný název souboru podle použité šablony. Pokud chcete jiný název, původní název vymažte a vepište nový. Nyní klikněte na tlačítko **Procházet** a vyhledejte místo, kam bude soubor uložen (obr. 6).

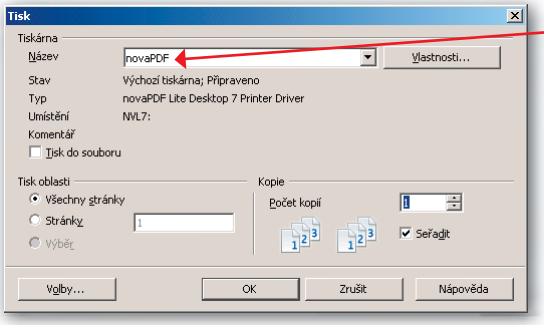

Zvolte položku **novaPDF**.

OBR. 5

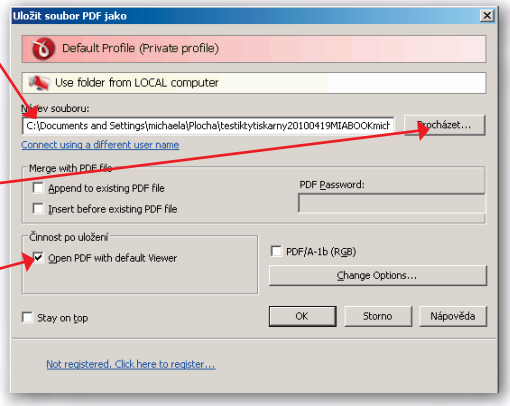

Určete název ukládaného souboru.

Určete, kam má být soubor uložen.

Po uložení se soubor otevře ve standardním prohlížeči PDF.

OBR. 6

JAK NASTAVIT TVORBU PDF

V okně **Tisk** klikněte na tlačítko **Vlastnosti**. Otevře se okno **novaPDF – vlastnosti** s několika kartami. Na první kartě **Stránka** určete, jak veliká má být stránka s dokumentem (obr. 7). Můžete vybrat z předdefinovaných velikostí nebo určit velikost podle svého přání. Dále určete rozlišení (kvalitu zobrazení) souboru – pamatujte, že čím vyšší rozlišení, tím větší velikost souboru. Určete také orientaci stránky. Na další kartě **Písma** určete písmo souboru PDF. Na kartě **Dokument** vepište název dokumentu (nejde o název souboru), případně jméno autora či klíčová slova – to může usnadnit vyhledávání mezi PDF soubory.

OBR. 7

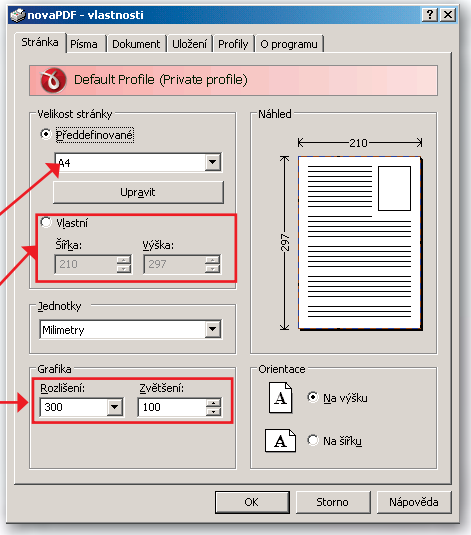

Určete vlastní velikost dokumentu.

Vyberte jednu z předdefinovaných velikostí stránky.

Určete rozlišení dokumentu.

JAK NASTAVIT UKLÁDÁNÍ A ŠABLONY PRO TVORBU PDF

Nyní přepněte do karty **Uložení** (obr. 8). Zde v položce **Možnosti uložení** zvolte, že po vytvoření souboru se zobrazí okno, ve kterém pak nastavíte, kam přesně se má soubor uložit, jaké bude jeho jméno, a několik dalších možností. Dále zvolte, že při ukládání dokumentu jako PDF bude nabízeno standardní dialogové okno – to znamená, že se zobrazí okno **Uložit jako**, ve kterém pak zvolíte místo a název. Pokud zvolíte možnost **Použít výchozí nastavení**, pak se soubor uloží jako PDF, a to automaticky podle toho, jak jste ukládání přednastavili. To provedete tak, že kliknete na tlačítko **Nastavení možností ukládání**.

Michaela Kadlecová, miakadlecova@gmail.com

OBR. 8

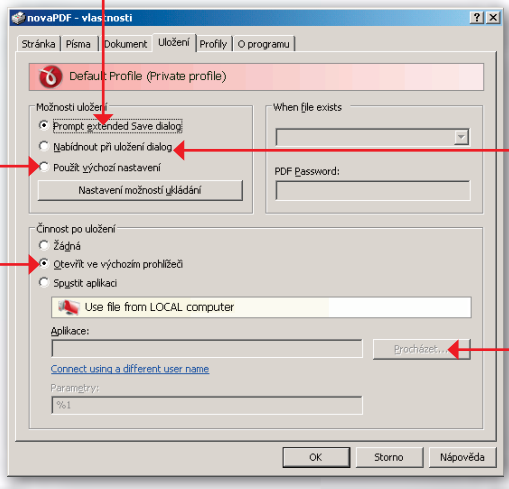

Při ukládání souboru se zobrazí okno s rozšířenými možnostmi ukládání.

Nezobrazí se žádné dialogové okno, soubor se uloží automaticky.

Při ukládání souboru se zobrazí dialogové okno pro nastavení místa uložení a pro zadání názvu.

Po uložení se soubor PDF otevře ve výchozím prohlížeči PDF.

Určete, která aplikace se má spustit po uložení souboru PDF.

Když ve Windows něco nefunguje

Při řešení problémů s počítačem můžete ve Windows 7 použít centrum akcí, využít poradce při potížích nebo vytvořit záznam své činnosti a ten odeslat e-mailem.

WINDOWS 7

jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak používat centrum akcí
- jak pracuje poradce při potížích
- jak vytvořit záznam činnosti, která způsobuje problém

stupeň obtížnosti: obtížnější

CENTRUM AKCÍ

Centrum akcí je místem, kde se shromažďují výstrahy a ze kterého je možné zajistit bezproblémový běh operačního systému. Chcete-li centrum akcí spustit, klikněte na praporek v oznamovací části hlavního panelu (obr. 1). Zobrazí se okno, v jehož horní části se zobrazuje počet zpráv, které operační systém do centra akcí zaslal. Klikněte na odkaz **Počet zpráv** v horní části okna nebo na odkaz **Spustit Centrum akcí** v dolní části okna, a zobrazí se okno **Centrum akcí** (obr. 2).

Zprávy operačního systému jsou rozděleny do skupin podle témat. Jestliže nemáte zájem o zprávy některé skupiny, můžete jejich zobrazení vypnout. Všimněte si, že pod každou zprávou je odkaz **Vypnout zprávy o...** – kliknutím na tento odkaz zamezíte zobrazování zpráv dané skupiny. Další možností, jak zakázat/povolit zobrazování zpráv dané skupiny, je kliknout na odkaz **Změnit nastavení Centra akcí**. Tím zobrazíte okno (obr. 3), ve kterém můžete povolit/zakázat zobrazení různých typů zpráv.

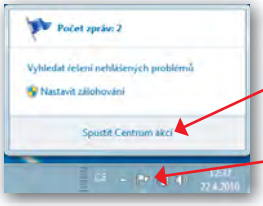

Kliknutím zobrazte okno Centrum akcí.

Klikněte na praporek.

OBR. 1

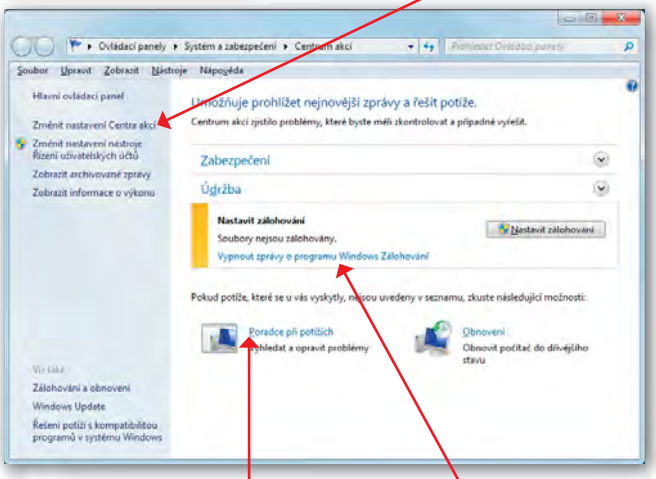

Odkaz Změnit nastavení Centra akcí.

OBR. 2

Odkaz Poradce při potížích.

Kliknutím zakažte zobrazování zpráv této skupiny.

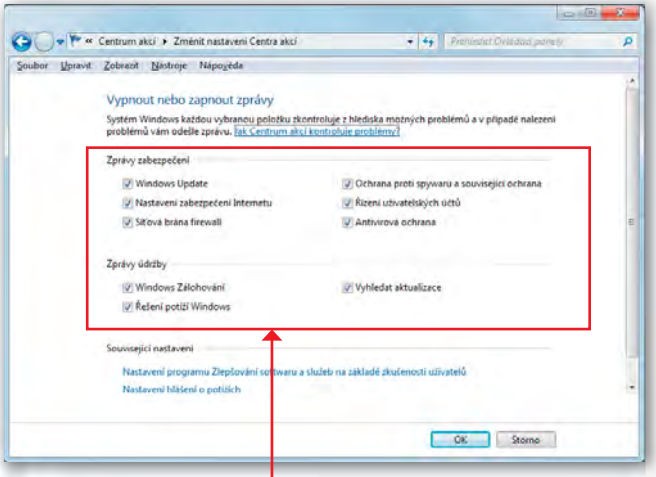

OBR. 3

Povolení/zákaz zobrazení zpráv dané skupiny.

PORADCE PŘI POTÍŽÍCH

V případě, že řešíte problémy s počítačem, můžete využít ovládací panel **Poradce při potížích**. V okně **Centrum akcí** (viz obr. 2) klikněte na odkaz **Poradce při potížích**, a zobrazí se okno s odkazy na hlavní oblasti, ve kterých poradce při potížích nabízí pomoc (obr. 4).

Aby mohl poradce získávat informace z databáze, je třeba, aby byla zaškrtnuta

Ujistěte se, že je tato položka zaškrtnutá.

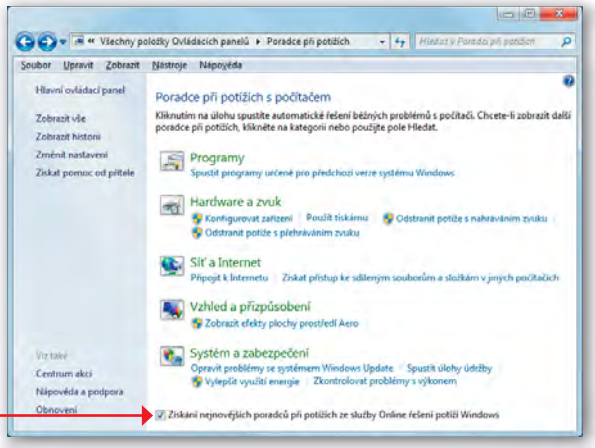

OBR. 4

INFO

• KDE JE OZNAMOVACÍ OBLAST
Oznamovací oblast hlavního panelu je umístěna na pravém kraji hlavního panelu. Zobrazuje se zde například datum a čas.

Oznamovací část hlavního panelu.

INFO

• JAK PORADCE PŘI POTÍŽÍCH PRACUJE
Poradce vyhledává na serveru společnosti Microsoft informace o nahlášených problémech a tyto informace pak používá při řešení problému. Zmíněnou databázi plní uživatelé – konkrétně jejich počítače, pokud mají povoleno data odesílat.

položka **Získání nejnovějších poradců...** v dolní části okna. Dále klikněte na odkaz **Změnit nastavení** a ujistěte se, že jsou zaškrtnuty obě položky v sekci **Další nastavení** (obr. 5).

Potřebujete-li vyřešit nějaký problém, v okně **Poradce při potížích** klikněte na název skupiny, do které váš problém patří. Například při řešení problémů s tiskárnou klikněte na položku **Hardware a zvuk** (viz obr. 4). V seznamu odkazů, který se v okně zobrazí, klikněte na položku **Tiskárna**.

V dalším okně klikněte na odkaz **Upřesnit** v dolní části stránky (obr. 6). Chcete-li, aby poradce provedl potřebné opravy automaticky, ponechte zaškrtnutou položku **Použít opravy automaticky**. Chcete-li, aby průvodce zobrazil pouze seznam navrhovaných oprav, zaškrtnutí u této položky zrušte.

OBR. 5

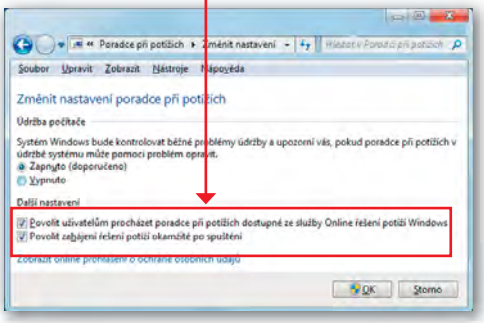

OBR. 6

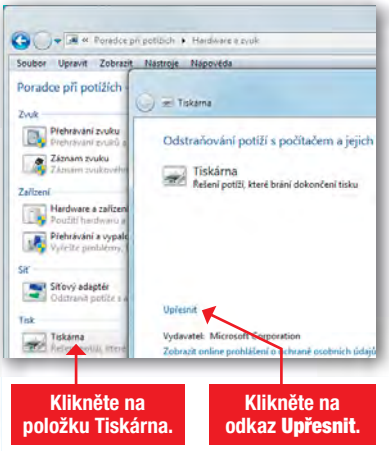

Klikněte na tlačítko **Další** a postupujte jednotlivými okny průvodce.

ZAZNAMENEJTE PROBLÉM

Žádáte-li někoho o pomoc, může být obtížné problém na dálku vysvětlit. V mnoha případech je ideální, když konzultant vidí, co se děje a jak k problému došlo. Windows 7 nabízejí nástroj **Problem Step Recorder**, tedy záznam postupu při potížích. Pomocí tohoto nástroje můžete zaznamenat postup, se kterým chcete poradit.

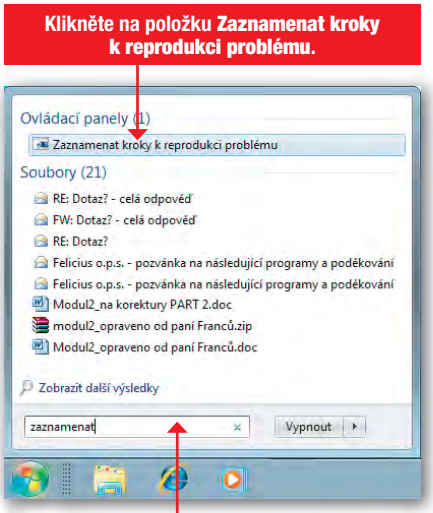

OBR. 7 Do pole pro vyhledávání zapište slovo **zaznamenat.**

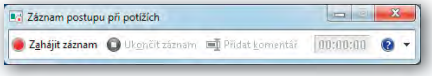

OBR. 8 **Ovládací panel programu Záznam postupu při potížích.**

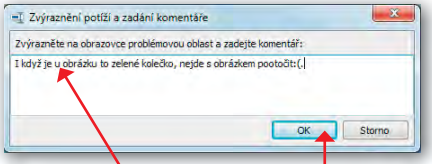

OBR. 9 Zapište poznámku. Klikněte na tlačítko **OK.**

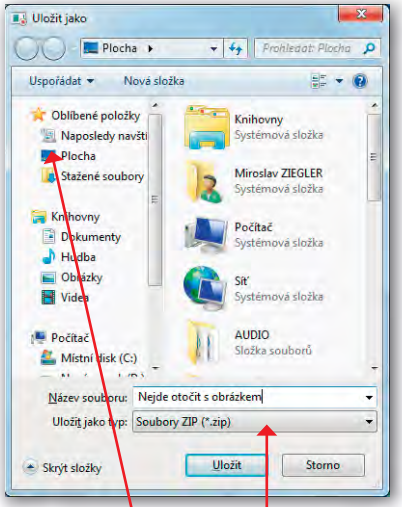

OBR. 10 Vyberte složku. Zapište název záznamu.

Klikněte na tlačítko **Start** a do pole pro vyhledávání zapište text **zaznamenat** (obr. 7). V seznamu nalezených položek klikněte na položku **Zaznamenat kroky k reprodukci problému** (je pod nadpisem **Ovládací panely**). Na obrazovce se objeví ovládací panel programu **Záznam postupu při potížích** (obr. 8). Data na obrazovce uspořádejte tak, jak je chcete zaznamenat. Poté klikněte na tlačítko **Zahájit záznam** (obr. 8) a proveďte úkony, které chcete zaznamenat. Jestliže během záznamu potřebujete připojit komentář, klikněte v panelu na tlačítko **Přidat komentář**. Tím záznam pozastavíte. V pravém dolním rohu obrazovky se zobrazí okno. Do něj zapište text poznámky a potvrďte jej kliknutím na tlačítko **OK** (obr. 9). Okno s poznámkou se skryje a znovu se spustí záznam. Po provedení všech požadovaných akcí záznam ukončete kliknutím na tlačítko **Ukončit záznam**.

Na obrazovce se objeví dialogové okno pro uložení souboru (obr. 10). Zadejte název záznamu a složku, do které se má záznam umístit. V této složce vyhledejte archiv ve formátu ZIP (na počítači, na kterém není nainstalován žádný archivační program, se archiv zobrazí jako komprimovaná složka).

Obsah záznamu ukazuje obrázek 11, k prohlížení záznamu postačí internetový prohlížeč.

Miroslav Ziegler

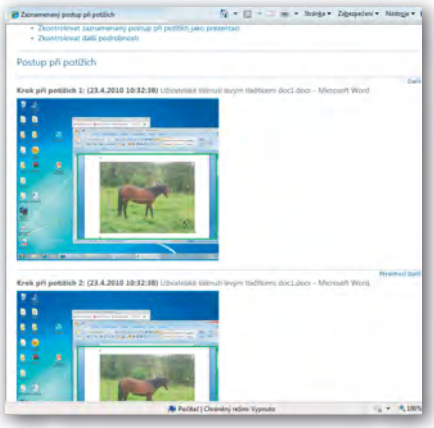

OBR. 11 **Ukázka záznamu o činnosti.**

INFO

POPIS KONKRÉTNÍHO ZÁZNAMU

Jako příklad záznamu poslouží označení obrázku v dokumentupp MS Word.

- **Spusťte MS Word a otevřete požadovaný dokument.**
- **Klikněte na tlačítko Zahájit záznam.**
- **Klikněte do libovolného místa okna MS Wordu.**
- **V okně MS Wordu klikněte do obrázku, kterého se nahrávka týká.**
- **Klikněte na tlačítko Přidat komentář.**
- **Zapište komentář.**
- **Klikněte na tlačítko OK.**
- **Klikněte na tlačítko Ukončit záznam.**
- **V dialogovém okně zadejte složku a název záznamu.**

MS EXCEL 2007

součást MS Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak zadat, která část tabulky se má tisknout
- jak vytvořit záhlaví a zápatí stránky
- jak upravit velikost okrajů stránky
- jak opakovat tisk stejných řádků a sloupců na každé stránce

stupeň obtížnosti: snadné

Jak upravit vzhled stránky pro tisk

Pokud pracujete v MS Excelu, víte, že data někdy potřebujete vytisknout. Aby tisk vypadal hezky, je třeba správně nastavit vzhled stránky.

RYCHLÉ NASTAVENÍ VZHLEDU STRÁNKY

Jestliže ve vzhledu stránky potřebujete rychle nastavit jen některé věci, budou vám k tomu stačit pouze ikony. Přejděte proto na kartu **Rozložení stránky** a zde ve skupině **Vzhled stránky** si můžete jednotlivé ikony postupně vyzkoušet.

Pomocí první ikony nastavíte rychle okraje (obr. 1). Na výběr jsou okraje normální, široké a úzké. Když dole kliknete na příkaz **Vlastní okraje**, otevře se dialogové okno pro přesné nastavení okrajů stránky.

Druhá ikona (obr. 2) **Orientace** vám umožní rychle zaměnit tisk na šířku za tisk na výšku. A ve třetí ikoně s názvem **Velikost** můžete změnit rozměr papíru, na který budete tisknout.

Dá se říci, že první tři ikony umožňují rychlé nastavení stránek pro tisk.

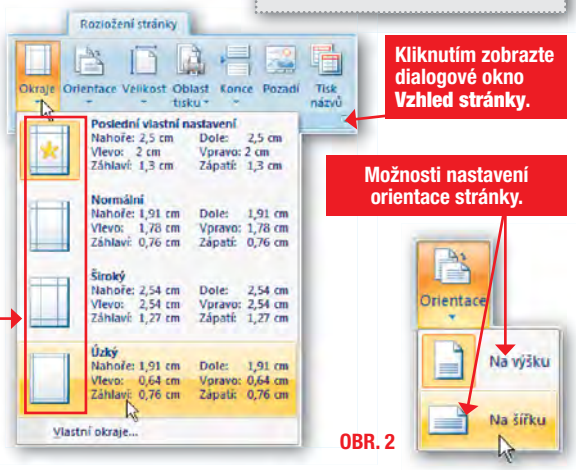

OBR. 2 Záložka **Rozložení stránky**.

OBR. 2

PODROBNÉ NASTAVENÍ

Pokud se vám nechce jednotlivé věci nastavovat postupně pomocí ikon nebo chcete některé vlastnosti nastavit přesněji, pak ve skupině ikon **Vzhled stránky** klikněte na malou šipku vpravo (obr. 2).

Zobrazí se dialogové okno **Vzhled stránky** (obr. 3) se čtyřmi kartami. Hned na první kartě **Stránka** najdete možnosti pro nastavení orientace a velikosti stránky.

Často používanou možnost nabízí část s názvem **Měřítko**: V ní můžete tištěnou stránku zmenšením nebo zvětšením přizpůsobit velikosti papíru. Co to znamená? Představte si, že se tabulka tiskne na šířku například na dvě stránky, a to tak, že na druhé z nich bude pouze jeden či dva sloupce. Výhodnější by přece bylo dostat celý tisk na šířku jedné stránky. Označte volbu **Přizpůsobit na** a do prvního políčka zadejte **1** (stránky vodorovně) a ve druhém políčku nabízenou hodnotu pro počet stránek vymažte (stránky svisle). Tím zadáte to, na kolik stránek má tisk probíhat na šířku – počet stránek na výšku nebude zadán vámi, ale bude při tisku určen celkovou výškou (počtem řádků) tištěné tabulky. MS Excel pak najde nejvhodnější šířku tisku tak, abyste dvojice stránek nemuseli již příště „slepovat“.

Klikněte na záložku **Okraje** (obr. 4) a podívejte se, co vše se zde pro nastavení stránky nabízí. Pokud si prohlédnete jednotlivé volby, zjistíte, že můžete snadno nastavit takzvané netiskové okraje stránek i vzdálenost záhlaví a zápatí od kraje stránky. Stačí do příslušných políček zadat požadovanou velikost okraje. Zajímavou volbou je volba **Vycentrovat na stránce**, která nabízí to, že tabulka se nebude na stránce tisknout standardně od levého horního rohu. Uvedená volba vám dává možnost centrovat tabulku (či jiný objekt) pouze pro tisk, aniž se změní poloha v původním listu. Centrovat lze nejenom vodorovně, ale i svisle.

OBR. 3

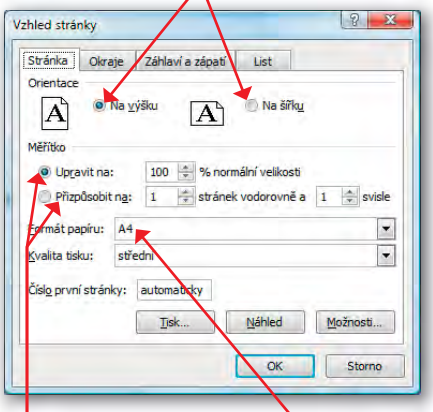

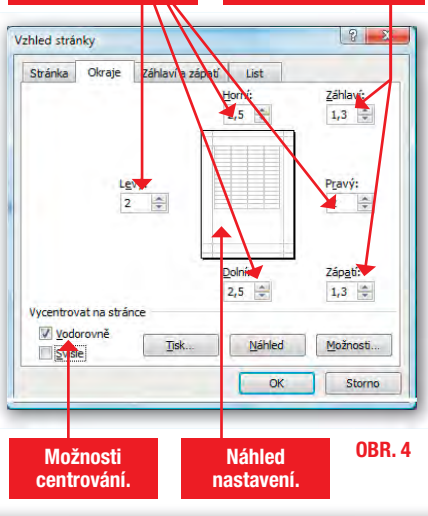

OBR. 4

KDE SE NASTAVÍ ZÁHLAVÍ A ZÁPATÍ

Zobrazte dialogové okno **Vzhled stránky** a přejděte na třetí kartu s názvem **Záhlaví a zápatí** (obr. 5). Můžete zde vybrat již z předvolených záhlaví či zápatí, ale je výhodnější, když si záhlaví nebo zápatí vytvoříte sami. Do záhlaví pak můžete vložit vlastní obrázek (například logo), text, čísla stránek, datum nebo název listu či souboru.

Horní polovina s tlačítkem **Vlastní záhlaví** se vztahuje k výběru či tvorbě záhlaví, dolní pak spolu s tlačítkem **Vlastní zápatí** k výběru či tvorbě zápatí. Pokud pro tisk nepotřebujete žádné záhlaví či zápatí, ponechejte v příslušných políčkách standardní volbu **Žádné**. Tvorba záhlaví i tvorba zápatí jsou stejné.

Pro vytvoření vlastního záhlaví klikněte na tlačítko **Vlastní záhlaví**, a zobrazí se dialogové okno **Záhlaví** (obr. 6), skládající se ze tří částí.

To, co napíšete do levé části, bude v záhlaví vlevo, to co napíšete do prostředního oddílu, bude na stránce centrováno, a to, co zapíšete do pravého oddílu, bude na stránce zase zarovnáno vpravo.

Pro vložení některých prvků slouží řada nástrojů. Pomocí nich snadno vložíte například číslování stran, název souboru nebo místo jeho uložení. Pomocí první ikony **Formátovat text** můžete změnit formátování textu v záhlaví (nebo v zápatí).

Až budete s úpravou záhlaví spokojeni, klikněte na tlačítko **OK**. Tím se vrátíte zpět do třetí karty okna **Vzhled stránky** a uvidíte zde i ukázku právě vytvořeného záhlaví.

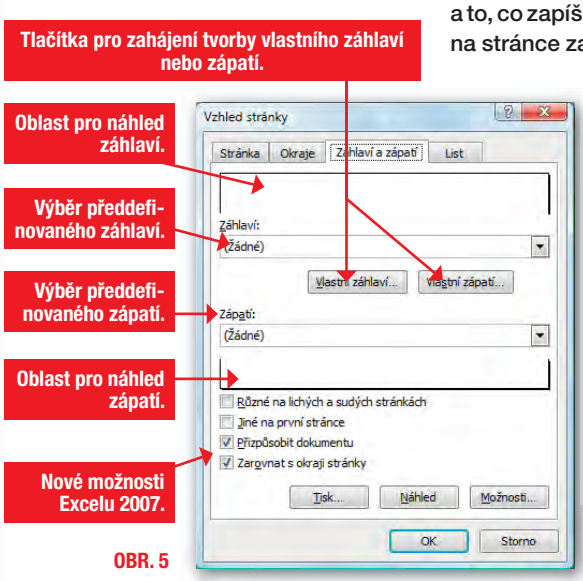

OBR. 5

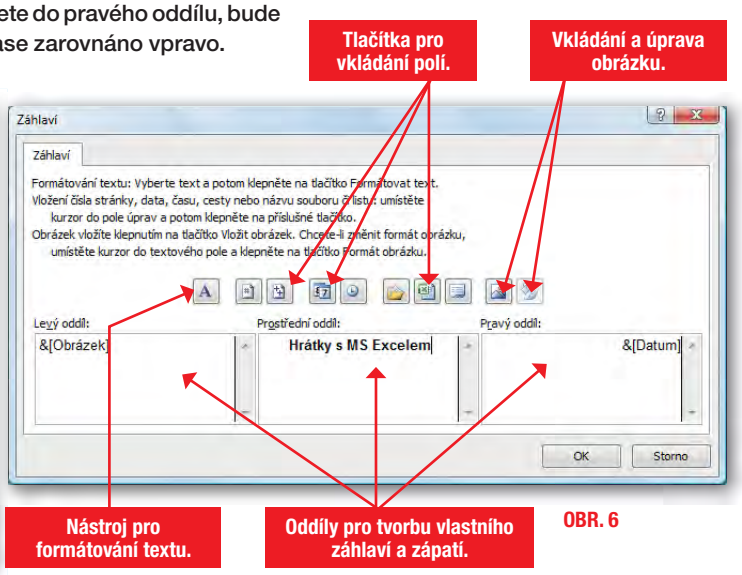

OBR. 6

JAK JE TO S TISKEM OBLASTÍ BUNĚK?

Klikněte na čtvrtou záložku s názvem **List** (obr. 7). V horní části je políčko pro nastavení oblasti pro tisk. Zapište do tohoto pole oblast buněk, které chcete vytisknout. Pozor, nezadávejte nesouvislé oblasti pro tisk, protože každá nesouvislá část by se pak tiskla na samostatný list papíru. Pokud oblast pro tisk chcete rychle nastavit, pak danou oblast na listu označte a na kartě **Rozložení stránky** klikněte na ikonu **Oblast tisku**. V její nabídce pak zvolte příkaz **Nastavit oblast tisku** (obr. 8).

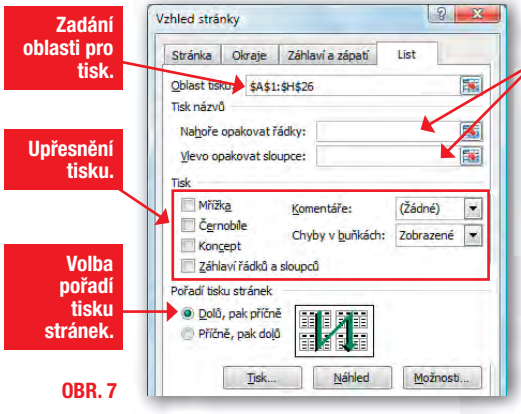

OBR. 7

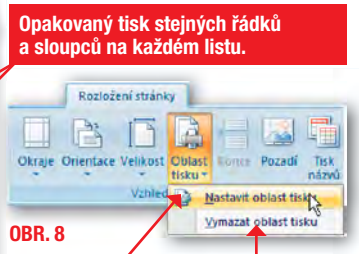

OBR. 8

JAK TISKNOUT NADPISY ŘÁDKŮ A SLOUPCŮ NA VÍCE STRÁNKÁCH

Jestliže chcete tisknout tabulku na více stránkách, popisky tabulek a jejich záhlaví musí být vždy na začátku každé vytištěné strany – data v tabulce pak budou přehlednější.

V takovém případě stačí v dialogovém okně **Vzhled stránky** na kartě **List** (obr. 9) doplnit do políček ty řádky nebo sloupce, které se mají na začátku následujících stránek opakovat.

Pozor, tuto volbu nezaměňujte s volbou **Záhlaví řádků a sloupců**, protože tehdy by se na výtisku objevil sloupec s čísly řádků a řádek s písmeny sloupců.

Marie Franců,
francu@atlas.cz

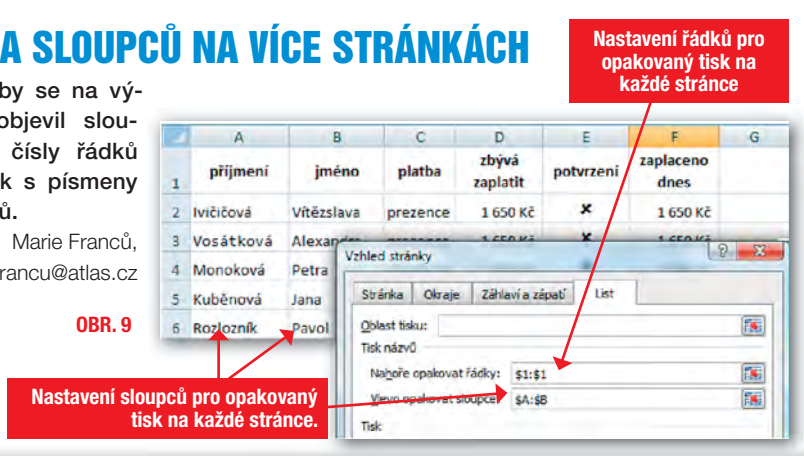

OBR. 9

Jak na grafy v PowerPointu?

Při tvorbě prezentací jsou důležité také grafy. Názorně ukazují data, která v tabulkách obvykle nejsou dostatečně přehledná. Grafem můžete ostatním ukázat například vývoj situace.

POWERPOINT 2007

Součást Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak do snímku vložit graf
- jak zadat data, která graf zobrazuje
- jak změnit typ grafu
- jak formátovat jednotlivé části grafu

stupeň obtížnosti: snadné

JAK JE TO S ROZVRŽENÍM SNÍMKU?

Při tvorbě grafů v prezentaci můžete postupovat několika způsoby. Buď si vyberete přímo snímek s vhodným rozvržením (Obsah, Nadpis a obsah apod.), nebo můžete použít přímé vložení grafu na prázdný snímek nebo na snímek pouze s nadpisem.

Když do prezentace vkládáte nový snímek, je třeba vybrat také jeho rozložení. Na kartě **Domů** klikněte na ikonu **Rozložení** a z její nabídky vyberte rozložení **Nadpis a obsah** (obr. 1).
Nově vložený snímek se tomuto rozvržení ihned přizpůsobí a vy můžete začít tvořit. Jak? Přímo na snímku se zobrazí ikony (obr. 2) pro vkládání různých objektů. Klikněte na ikonu **Vložit graf**.
Jestliže jste si ponechali pro graf snímek s rozložením **Prázdný** nebo snímek s rozložením **Pouze nadpis**, přejděte na kartu **Vložení** a v části **Ilustrace** klikněte na ikonu **Graf** (obr. 3).

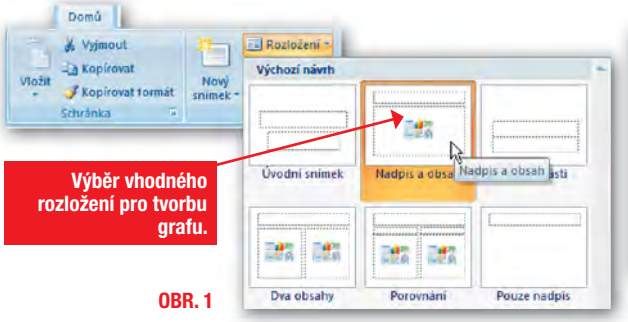

OBR. 1

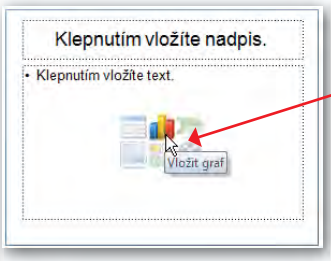

OBR. 2

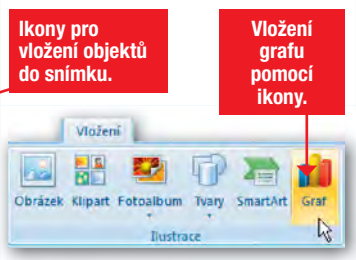

OBR. 3

VLASTNÍ TVORBA GRAFU

Je jedno, který způsob si vyberete. Po kliknutí na ikonu **Graf** se zobrazí dialogové okno **Vložit graf** (obr. 4), nabízející jednotlivé typy grafů.
Vyberte si nejprve vhodnou skupinu pro graf, který chcete tvořit, a poté se podívejte na jednotlivé podtypy, které daná skupina obsahuje. Vyberte vhodný graf a klikněte na tlačítko **OK**.

OBR. 4

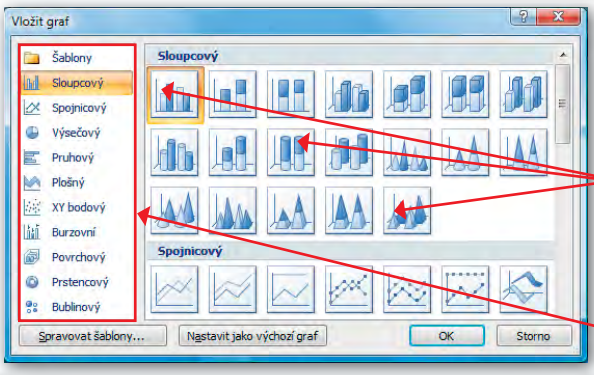

OBR. 5

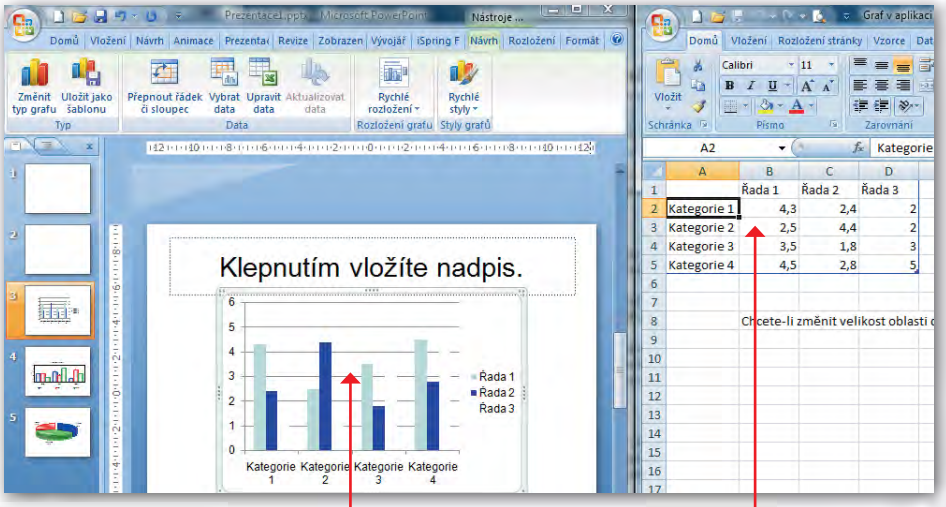

Zvolený graf se vloží do prezentace (obr. 5), ale zároveň se v polovině obrazovky zobrazí tabulka. Jedná se o vzorovou tabulku, do které nyní musíte zapsat vlastní údaje (prakticky se takto otevřel program MS Excel, který tvorbu grafu i zobrazení dat zabezpečuje).
Není příliš přehledné, když je v jedné polovině obrazovky otevřen program

OBR. 6

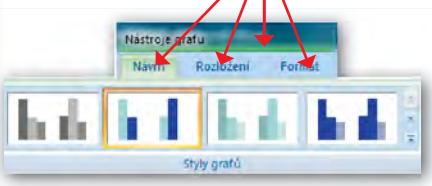

MS PowerPoint a v druhé polovině program MS Excel. Proto je nejlepší upravit nejprve data v tabulce. Názvy řad i jednotlivých kategorií nahraďte vlastními daty. Dále změňte hodnoty a doplňte data a tabulku s programem MS Excel uzavřete. Tím budete mít více místa na vlastní změny a úpravy grafu v programu MS PowerPoint.

Jakmile se vrátíte k úpravám vlastního grafu, zjistíte, že se nahoře v programu MS PowerPoint objevila karta **Nástroje grafu** (obr. 6), která obsahuje další karty, a to karty **Návrh**, **Rozložení** a **Formát**.

Zobrazené karty vám pomohou při práci s vytvořeným grafem a především změní jeho vlastnosti.

Například na kartě **Návrh** najdete možnosti, jak změnit styly grafu, a vše, co se týká celkové úpravy.

Na kartě **Rozložení** pak můžete nastavit popisky, osy, mřížky, nadpis grafu, legendu apod.

Poslední karta **Formát** umožňuje změnit barvy a celkově formátovat jednotlivé části grafu.

JAK ZMĚNIT TYP GRAFU?

Jestliže se později rozhodnete, že potřebujete jiný graf, lze typ grafu snadno nahradit. Jak? Jestliže jste označili graf, pak na kartě **Nástroje grafu / Návrh** (obr. 6) hned na začátku najdete ikonu **Změnit typ grafu** (obr. 7). Po kliknutí na ni se zobrazí okno **Změnit typ grafu**, podobné jako dialogové okno **Vložit graf** (viz obr. 4). V zobrazených skupinách grafů a v jejich jednotlivých typech zvolte kliknutím graf, který vám více vyhovuje, a klikněte na tlačítko **OK**. Tím se starý graf hned překreslí.

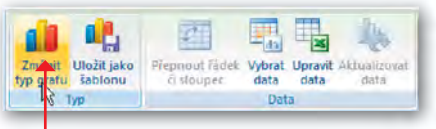

Ikona pro náhradu grafu.

OBR. 7

NEBOJTE SE ZMĚNIT BARVY

Aby graf v prezentaci vypadal hezky, je často nutné změnit i jeho barvy. Většinou se jedná o barvu sloupců, čar a bodů. Můžete změnit také barvu pozadí, ale v tomto případě bývá výhodné ponechat barvu na volbě **Žádná** (tedy barvu průhlednou), protože pozadí snímku pak bude pozadím i pro váš graf.

Jak změnit barvu datových řad (sloupců, bodů, výsečí či čar)?

Stačí, když danou část označíte a na kartě **Formát** kliknete na příkaz **Formátovat výběr**.

Zobrazí se dialogové okno (obr. 8), ve kterém budou jen ty možnosti pro změnu vlastností, které se pro označenou část opravdu dají měnit. To znamená, že obsah zobrazeného okna může být pokaždé trochu jiný. V jednotlivých částech okna nastavte například změnu barev, ohraničení, měřítka, uspořádání či překryvu. Zobrazené dialogové okno si vždy dobře prohlédněte a nebojte se nabízené možnosti vyzkoušet.

OBR. 8

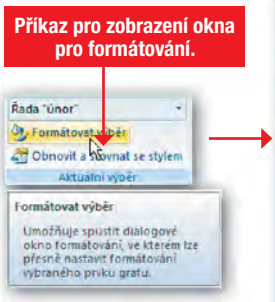

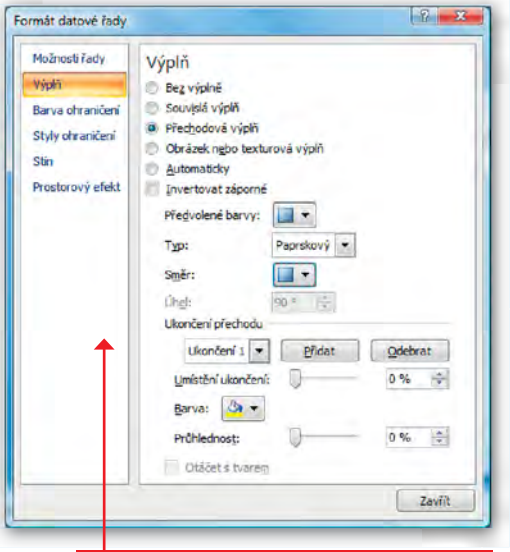

Okno, ve kterém můžete měnit vlastnosti označené části objektu.

JAK SE ZMĚNÍ OSA NEBO MŘÍŽKY

Chcete-li změnit například měřítko na některé z os (například Y), kliknutím ji označte a na kartě **Formát** opět klikněte na příkaz **Formátovat výběr**. Zobrazí se dialogové okno **Formát osy** (obr. 9), ve kterém zjistíte, že pro danou osu lze změnit různé nastavení (od měřítka přes typ čáry až po označení bodů a popis hodnot). Také můžete změnit maximum osy, dále jednotky či polohu osy. A jak změnit mřížku? Označte v grafu mřížku a klikněte opět na příkaz **Formátovat výběr**. Zobrazí se dialogové okno, ve kterém můžete nastavit nejenom barvu a styl čáry pro vykreslování mřížky, ale i její měřítko.

Možností pro nastavení os je více než pro datové řady.

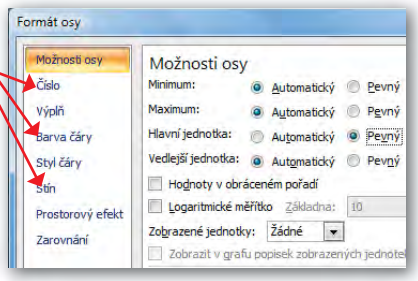

OBR. 9

JAK SE DO GRAFU VLOŽÍ POPISKY

Do grafu je někdy třeba vložit také různé texty, například nadpis, popisy os či popisky datových řad. Přejděte na kartu **Nástroje grafu / Rozložení**. Zde ve skupině ikon **Popisky** najdete jednotlivé možnosti, jak do grafu doplnit texty. U každé z uvedených ikon se zobrazí nabídka pro změnu aktuálního nastavení nebo pro jeho doplnění. U výsečových grafů můžete doplnit například nejenom popisky, ale i procento zastoupení v rámci celku.

Pomocí ikony **Název grafu** snadno doplníte do grafu chybějící nadpis, pomocí ikony **Názvy os** můžete zase pro názornost doplnit odpovídající popisky os daného grafu.

Marie Franců, francu@atlas.cz

MS Word a obrázky

MS Word nabízí zajímavé možnosti při práci s obrázky. Některé z nich si ukážeme.

MS WORD 2007
součást MS Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak vložit obrázek do textu
- jak upravit jas a kontrast obrázku
- jak obrázek přebarvit
- jak změnit tvar obrázku
- jak část obrázku zprůhlednit

stupeň obtížnosti: snadné

VLOŽENÍ OBRÁZKU

Klikněte (umístěte textový kurzor) v textovém dokumentu do toho místa, kam chcete vložit obrázek.
Poté klikněte na záložku **Vložení** a na kartě **Ilustrace** na nástroj **Obrázek** (obr. 1).
V dialogovém okně **Vložit obrázek** (obr. 2) vyberte složku s obrázky a v této složce dvojitě klikněte na obrázek, který chcete do dokumentu vložit. Obrázek se objeví v textu na místě, kde byl textový kurzor. V rozích a uprostřed stran jsou malá kolečka a čtverečky – úchopové body. Zatažením za některý z těchto bodů změňte velikost obrázku.

OBR. 1

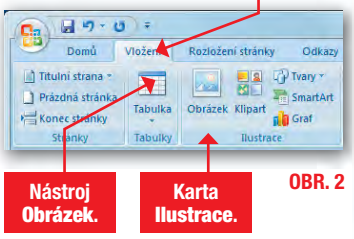

OBR. 2

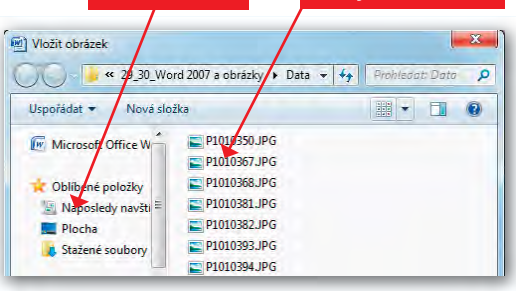

INFO

Výběr obrázku si můžete usnadnit vhodným nastavením zobrazení obsahu složky. V pravé horní části okna Vložit obrázek klikněte na pravou část nástroje (symbol šipky) Změnit zobrazení a z nabídky vyberte některou z položek Střední, Velké a Největší ikony. Tím docílíte toho, že se v okně zobrazí náhledy obrázků.

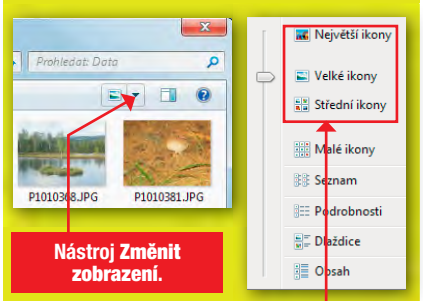

ZMĚNA JASU A KONTRASTU

Ne každá fotografie se podaří, některým fotografiím by pomohla malá změna kontrastu nebo jasu. Takové úpravy se obvykle provádějí v programech určených pro úpravy digitálních fotografií, ale změnu jasu a kontrastu můžete upravit také v MS Wordu.
Klikněte na obrázek, který chcete upravit, a potom klikněte na záložku **Formát**. Po kliknutí na obrázek se tato záložka objeví na pravém konci řady záložek (obr. 3). Na pásu karet **Formát** vyhledejte na kartě **Upravit** nástroje **Jas** a **Kontrast** (obr. 4) a podle potřeby je použijte.
Kliknutím na nástroj rozbalte nabídku možných úprav jasu nebo kontrastu, odstupňovanou po 10 %. Nastavte ukazatel myši na hodnotu jasu nebo kontrastu, kterou chcete použít, a chvilku vyčkejte – obrázek se zobrazí tak, jako by byla daná hodnota nastavena.
Je-li pro vaši potřebu nabídka příliš hrubá, klikněte v dolní části nabídky na odkaz **Možnosti oprav obrázku**, a zobrazí se dialogové okno **Formát obrázku** (obr. 5). Ujistěte se, že v levé části okna je označena položka **Obrázek**, a do editačních polí v pravé části okna zapište požadovanou hodnotu jasu a kontrastu. Kladným číslem jas/kontrast zvýšíte, záporným číslem jas/kontrast snížíte. Hodnota 0 % znamená původní vzhled obrázku.

OBR. 3

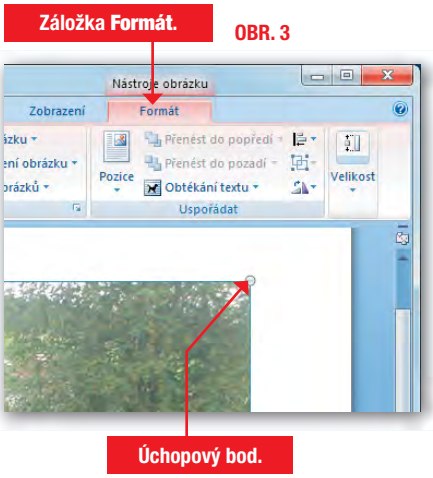

OBR. 4

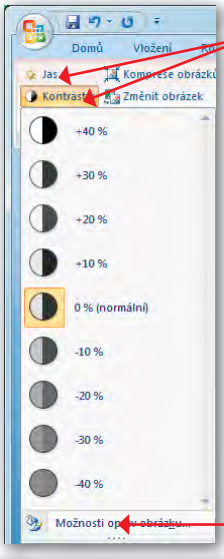

OBR. 5

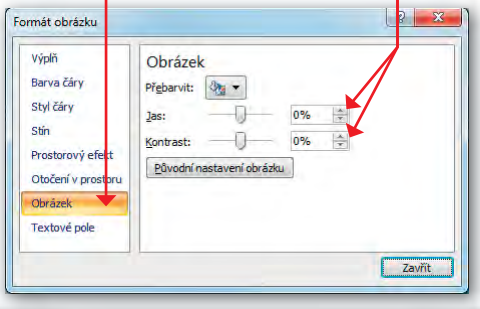

PŘEBARVENÍ OBRÁZKU

Přebarvením můžete dosáhnout například toho, že obrázek bude vypadat podobně jako fotografie z 30. nebo 40. let.

Opět klikněte na obrázek a na pásu karet **Formát** (viz obr. 3) na nástroj **Přebarvit** (obr. 6). Kliknutím zobrazte nabídku nástroje s předem připravenými motivy. Ukazatel myši postupně nastavujte na jednotlivé ikony a sledujte, jak se původní obrázek zabarvuje. Až vyhledáte nejvhodnější zabarvení, na danou ikonu klikněte.

Jestliže vám nabízené motivy nástroje **Přebarvit** nevyhovují, v nabídce tohoto nástroje klikněte na příkaz **Další varianty**. Zobrazí se barevná paleta a z ní vyberte požadovanou barvu motivu. I zde platí to, že po nastavení ukazatele myši na konkrétní barvu se obrázek přebarví do odstínu dané barvy.

Nástroj **Přebarvit**.

OBR. 6

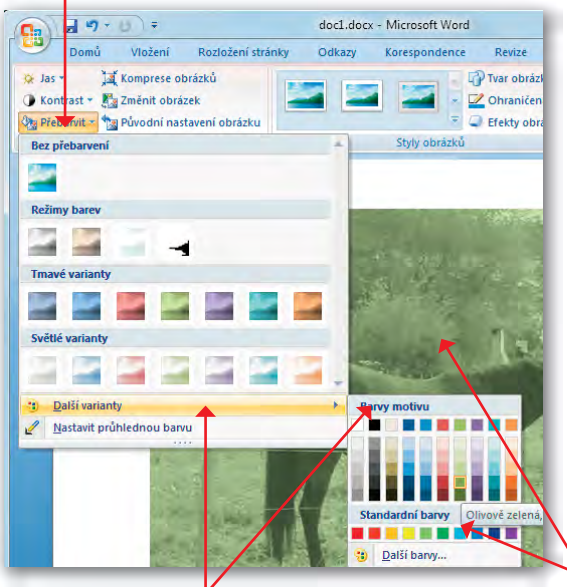

Kliknutím na toto tlačítko zobrazte paletu.

Po nastavení kurzoru na danou barvu se celý obrázek přebarví.

INFO

• VOLBA PRŮHLEDNÉ BARVY

MS Word dovoluje vybrat jednu barvu a tu nastavit jako průhlednou. Pod těmi místy obrázku, která jsou nastavena jako průhledná, je pak vidět to, co je za nimi – může to být například část překrývajícího se obrázku nebo text. Tento efekt využijete hlavně u obrázků vytvořených v počítači – málokdy budete mít k dispozici fotografii, jejíž jednolitá plocha je vyplněna stejným odstínem barvy.

Na pásu karet Formát klikněte na nástroj Přebarvit a z jeho nabídky vyberte nástroj Nastavit průhlednou barvu. Poté klikněte myší do obrázku na tu barvu, kterou chcete zprůhlednit.

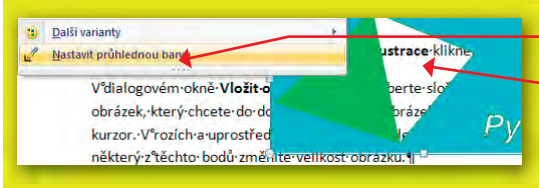

Příkaz pro zadání průhledné barvy.

Takto se průhledná barva projeví v textu.

TVAR A OHRANIČENÍ OBRÁZKU

Programy MS Office nabízejí pro kreslení obrázků tzv. tvary – obdélníky, šipky, hvězdy apod. Tyto tvary můžete vyplnit vybraným obrázkem – v textu klikněte na obrázek, který chcete použít jako výplň daného tvaru, a na pásu karet **Formát** klikněte na nástroj **Tvar obrázku** (obr. 7). Z nabídky tvarů vyberte ten, který chcete použít, a klikněte na něj. Vybraný tvar se vloží do textu a vyplní se obrázkem (obr. 8).

Další možností, jak změnit tvar obrázku, je zvolit některou z nabízených možností na kartě **Styly obrázků** (pás karet **Formát** – obr. 9). Kliknutím na tlačítko v pravém dolním rohu galerie vyvolejte její nabídku. V nabídce nastavte ukazatel myši na zvolený tvar a chvilku počkejte, než se upraví způsob zobrazení obrázku. Chcete-li si pohrát se stínem nebo chcete-li využít efekt odrazu obrázku (zrcadlení spodní části obrázku pod vlastním obrázkem), využijte nabídku nástroje **Efekty obrázků** na stejné kartě.

Po najetí myší na jednotlivé položky nabídky nástroje **Efekty obrázků** se zobrazí další nabídka. V dolní části většiny těchto nabídek je příkaz pro zobrazení dialogového okna. Pomocí něj můžete daný efekt dále upravovat.

Miroslav Ziegler

Nástroj **Tvar obrázku**.

OBR. 7

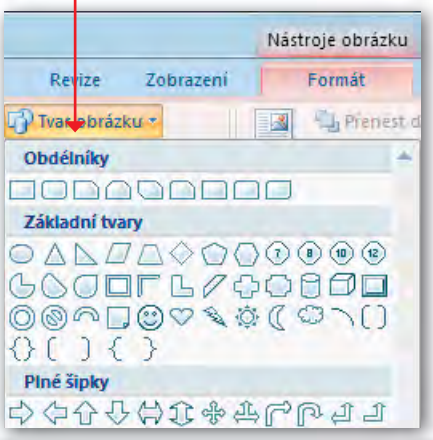

OBR. 8 Použití tvaru s názvem **Plaketa**.

Kliknutím rozbalte galerii.

Nástroj Efekty obrázků.

OBR. 9

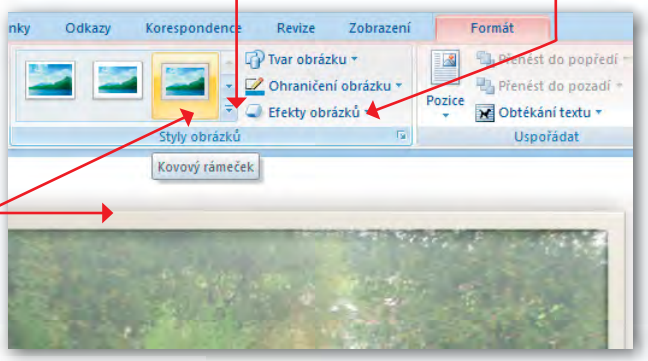

Po najetí myší na zvolený tvar se náhled zobrazí přímo v obrázku.

Zálohujeme ve Windows 7

Jednou z vítaných novinek ve všech verzích systému Windows 7 je nástroj k zálohovaní dat. V přehledném rozhraní díky tomu můžete snadno ochránit cenná a nenahraditelná data, jako např. rodinné fotoalbum, pracovní dokumenty a domácí účetnictví.

WINDOWS 7

výrobce: Microsoft Corporation
cena: podle verze
jazyk: čeština

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak nástroj spustit
- co, kam a proč zálohovat
- jak zálohovat
- jak nastavit automatické zálohy
- jak vytvořit disk pro obnovu systému

stupeň obtížnosti: snadný

SPUŠTĚNÍ ZÁLOHOVACÍ ČINNOSTI

Způsobů, jak zahájit zálohování ve Windows 7, je několik. Jedna cesta vede přes okno **Centrum akcí**. V pravém dolním rohu obrazovky, v tzv. oznamovací oblasti systému (vedle hodin), nejprve klikněte na malý trojúhelník směřující vzhůru, čímž zobrazíte všechny dostupné ikony (obr. 1). Potom klikněte na ikonu vlaječky a zvolte možnost **Spustit Centrum akcí**. V tomto okně rozbalte kliknutím sekci **Údržba** a nakonec v části **Zálohování** klikněte na odkaz **Podrobnosti** (resp. **Nastavit zálohování**).

Druhou, možná jednodušší cestou je otevřít v nabídce **Start** okno **Ovládací panely**. Zde z části **Systém a zabezpečení** vyberte volbu **Zálohovat počítač**. (V případě klasického zobrazení zvolte položku **Zálohování a obnovení**.)

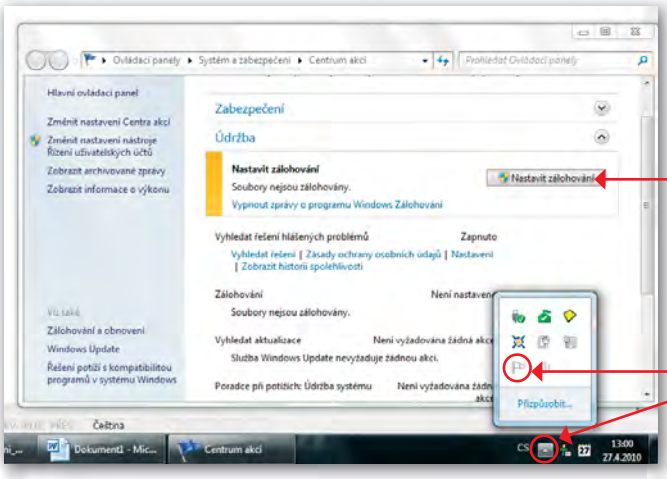

OBR. 1 Okno Centrum akcí.

Spuštění zálohovacího nástroje.

Klikněte na vlaječku a vyberte možnost Spustit Centrum akcí.

PRŮVODCE ZÁLOHOVÁNÍM

Při prvním spuštění nástroje se zobrazí rovnou průvodce nastavením zálohovací činnosti (obr. 2). V prvním okně je třeba vybrat umístění zálohy. Nejste-li si jistí, kam zálohu uložit, podívejte se na podrobnější informace v rámečku „Info“. Když zvolíte umístění, průvodce se zeptá, **co chcete zálohovat**. Na výběr máte dvě možnosti. Pokud nepoužíváte systém tzv. knihoven (resp. ani nevíte, co jsou a k čemu jsou dobré), vyberte možnost **Nechat rozhodnout mě**. Tím se otevře dialogové okno s výběrem adresářů určených k záloze (obr. 3). Které složky konkrétně vybrat, to už vám samozřejmě neporadíme – nicméně obecná poučka zní: „Všechny, ve kterých jsou nenahraditelná data.“ V dolním rohu okna vyhledejte zaškrtávací políčko **Zahrnout bitovou**

OBR. 2 Nastavení zálohovací činnosti.

Umístění zálohy.

Volné místo na discích.

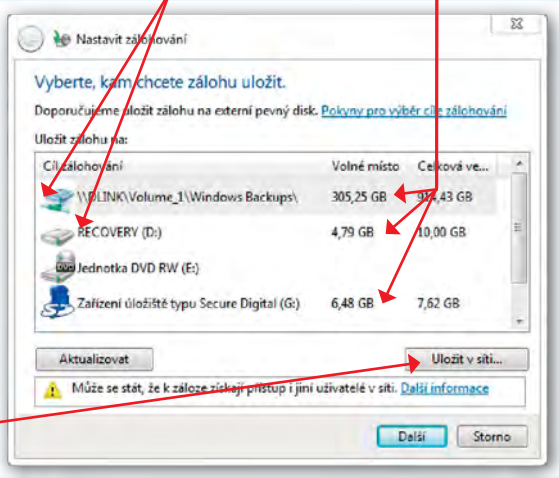

Uložení na síťové disky.

INFO

•KAM UMÍSTIT ZÁLOHU?
Nejprve zvažte, proti jakému nebezpečí svá data zálohujete. Jinými slovy: Je potřeba předejít tomu, aby případná nečekaná událost (porucha, živel, zloděj) nepoškodila jak originální data, tak i jejich zálohu. V každém případě doporučujeme umístit zálohu na jiný fyzický disk, aby v případě poškození disku, což je nejčastější příčina ztráty dat, nedošlo i ke ztrátě dat záložních. Pozor! Většina nových počítačů se dodává s jedním fyzickým diskem rozděleným na dva tzv. logické disky (lidově řečeno, s jedním kusem „železa“, které se „tváří“ jako dva disky). Zálohou na druhý logický disk si moc nepomůžete – v případě jeho poruchy přijdete i o zálohu. Zálohování by tedy mělo začít nákupem druhého disku (externího pevného disku, flash disku, síťového disku – viz článek „Data v domácí síti“ na stranách 46 a 47).
Ale i když máte v počítači dva fyzické disky, nedoporučujeme zálohovat na druhý disk uvnitř počítače. Zloděj si určitě nedá tu práci, aby z počítače vymontoval disk se zálohou, různé nehody (přepětí v elektrické síti u počítače bez přepěťové ochrany) či větší katastrofy (požár, povodeň) zpravidla zničí počítač jako celek. Nejbezpečnější je zálohovat na přenosný pevný disk nebo na disk síťový, který je po většinu času co nejdále od zálohovaného počítače. (Nutno ovšem poznamenat, že zálohy na síťové disky zvládají Windows 7 až od verze Professional, s verzemi Starter a Home Premium neuspějete.)

kopii systému. Tato graficky poněkud podceněná volba je velmi důležitá. Její aktivací vytvoříte kompletní zálohu celého systémového disku, tedy zálohu nainstalovaného operačního systému včetně veškerých nainstalovaných programů, osobních nastavení atd. S takovou kopií systému jste v případě havárie schopni obnovit svůj počítač bez nutnosti zdlouhavě vše instalovat.

Vytváříte-li bitovou kopii systému, nemá smysl zálohovat jakoukoli složku ze systémového disku (nejčastěji C:\) – zálohován je celý obsah disku. Ale i když nějakou složku na systémovém disku označíte, program ji nezkopíruje dvakrát, ale vcelku inteligentně pouze jednou.

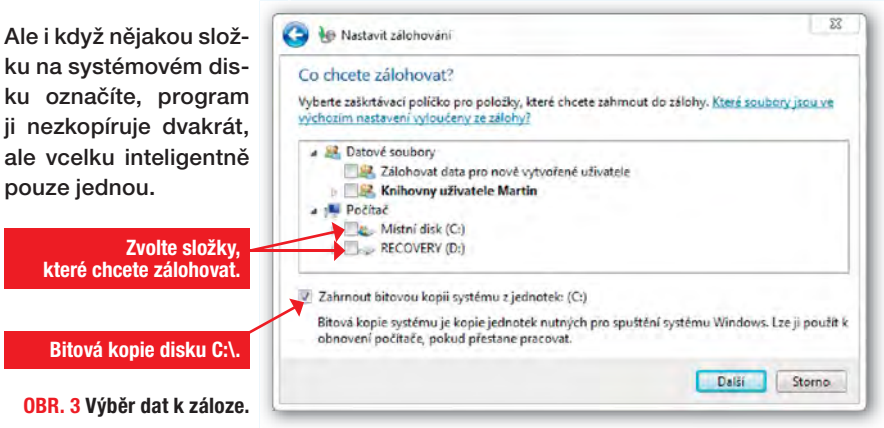

OBR. 3 Výběr dat k záloze.

PLÁNOVÁNÍ ZÁLOH

V posledním okně průvodce se zobrazí přehled složek zahrnutých do zálohy (obr. 4). Kromě toho zde najdete i relativně nenápadně umístěné pole **Plán**. Po kliknutí na odkaz **Změnit plán** zde můžete nastavit, v jakých intervalech a v jakém čase se automatické zálohování spustí (obr. 5).

Dále pokračujte kliknutím na tlačítko **Uložit nastavení a spustit zálohování**. Jak název tohoto příkazu napovídá, následuje vytvoření zálohy zadaných souborů na zvolené místo. O průběhu této činnosti vás informuje lišta **Probíhá zálohování**.

OBR. 4 Nastavení.

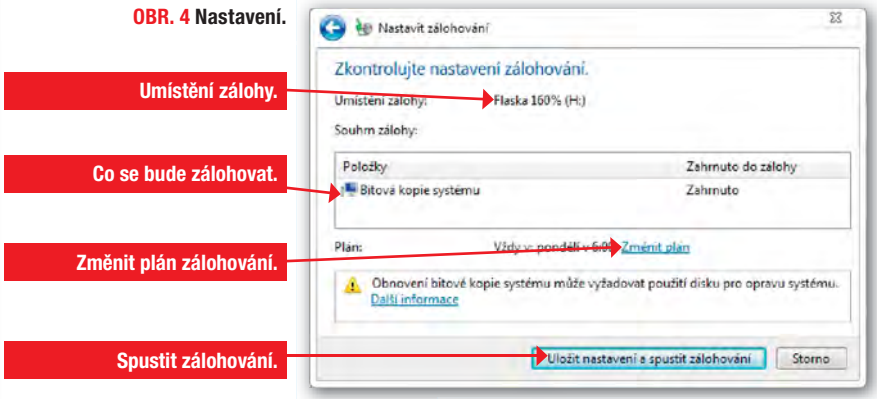

Když je zálohování dokončeno, zobrazí se opět hlavní okno zálohovacího nástroje, které informuje například o zbývajícím volném místě na cílovém disku a o datu poslední úspěšné zálohy (obr. 6). V menu na levé straně naleznete také možnost **Vypnout plán**, tedy možnost přerušit plánované zálohování. To se může hodit, zejména chystáte-li se na delší dobu mimo místo, kde běžně zálohujete, například berete-li si notebook s sebou na dovolenou. Opětovné aktivování plánu pak (trochu nelogicky) není na stejném místě, ale objeví se nad příkazem **Změnit nastavení**.

OBR. 6 Úpravy nastavení zálohovací činnosti.

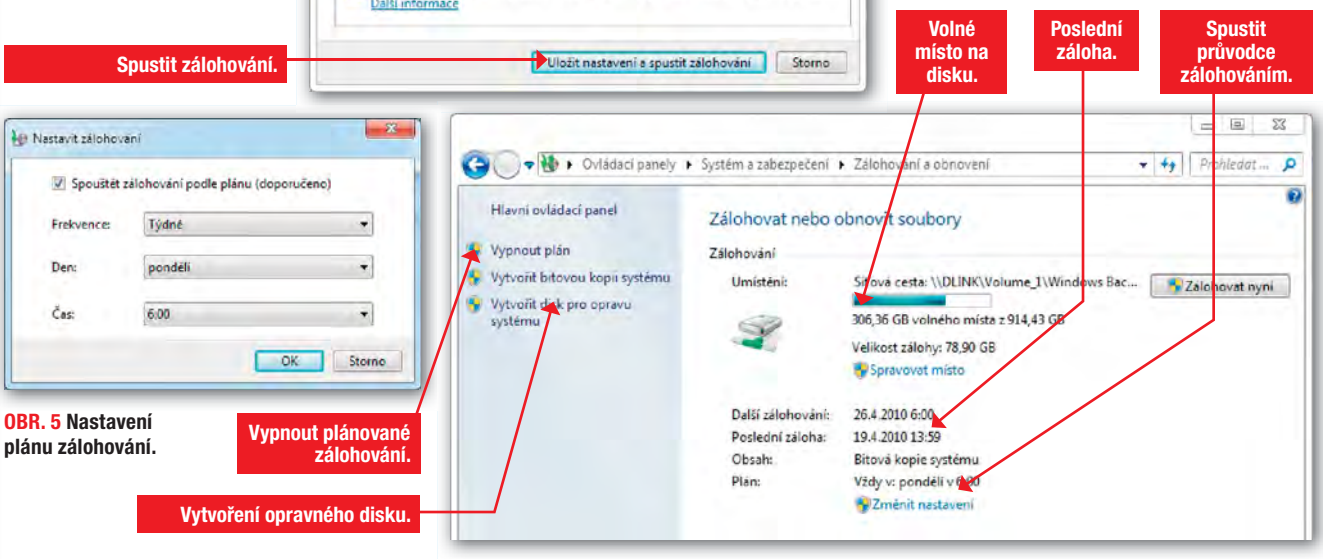

OBR. 5 Nastavení plánu zálohování.

DISK PRO OBNOVU

Zatímco běžné složky obnovíte jejich prostým nakopírováním ze zálohy na původní místo, pro obnovení systému z bitové kopie budete potřebovat tzv. opravný disk, tedy CD/DVD, jehož pomocí můžete spustit obnovu systému ze zálohy. Tento disk vytvořte co nejdříve, ideálně ihned po prvním úspěšném zálohování.

V levém menu okna zálohovacího nástroje zvolte položku **Vytvořit disk pro opravu systému systému** (viz obr. 6). Otevře se malé dialogové okno a v něm po vybrání vypalovací mechaniky pouze kliknete na tlačítko **Vytvořit disk**. Po chvilce čekání, během které se připraví a potom vypálí potřebná data, bude disk hotový. A vy můžete usínat beze strachu o svá data.

Martin Taneček,
martin@tanecek.eu

Digitalizace kazet VHS

DVD REKORDÉR

cena: od 2 000 Kč
info: http://odkaz.ppk.cz/digitalizaceVHS

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jaká zařízení je potřeba mít
- jak zařízení propojit
- jak spustit digitalizaci
- jak dále postupovat

stupeň obtížnosti: snadné

Jednotlivým způsobům digitalizace kazet VHS jsme se věnovali v PPK 3/2010. V PPK 6/2010 jsme si pak podrobně představili digitalizaci prostřednictvím domácího multimediálního centra. A dnes si ukážeme, jak se dají staré VHS kazety digitalizovat prostřednictvím DVD rekordéru.

NEJJEDNODUŠŠÍ COMBO ŘEŠENÍ

Složitost zapojení závisí na typu DVD rekordéru. Nejjednodušší je použití combo DVD rekordéru a VHS přehrávače/rekordéru – v tomto případě je třeba řešit jen propojení s televizorem. Ale většina majitelů analogových videokazet má doma VHS přehrávač nebo VHS rekordér, a pokud se jim nerozbil, je zbytečné, aby si pořizovali zmiňované combo řešení. A i v případě rozbitého VHS přehrávače bude pro jednorázovou digitalizaci výhodnější si takový přístroj někde vypůjčit.

Kromě DVD rekordéru je potřeba i mít i VHS přehrávač. Alternativou obou zařízení je combo řešení, které kombinuje DVD rekordér a VHS přehrávač v jednom balení.

DVD REKORDÉRY JAKO NÁSTUPCE VHS

Řada lidí staré VHS zařízení časem vyměnila za praktičtější DVD rekordér, a tak je pro digitalizaci kazet VHS nečekají žádné velké náklady navíc. Jestliže se vám nechce pořizovat DVD rekordér, protože pro něj jinak nenajdete využití, je možnost požádat o zapůjčení známé, kteří jsou jím vybaveni.

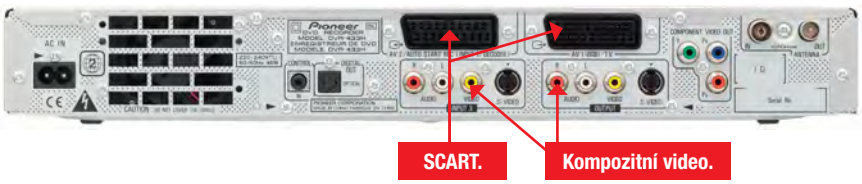

U DVD rekordérů nebývá problém použít různé kabely, včetně SCART a kompozitního videa. Zapojení usnadňuje i barevné rozlišení konektorů.

DVD REKORDÉR S HDD SE SPOUSTOU VÝHOD

Když se rozhodnete pro koupi DVD rekordéru, který se vám v domácnosti hodí i pro digitalizaci videokazet, je vhodné zvážit příplatek za verzi s pevným diskem. Počáteční investice je sice vyšší, ale zařízení je pak více univerzální. Odcestujete-li na delší dobu, nejste při nahrávání oblíbených pořadů limitováni velikostí DVD média a nemusíte se pak v rodině dohadovat, co se komu nahraje a kdo dostane přednost.

Výhodu DVD rekordéru s pevným diskem oceníte i při digitalizaci kazet VHS. Analogové video se nahraje na pevný disk a před vypálením na DVD je možné jej sestříhat. Je možné vystříhat nevhodné scény na začátku, na konci i v průběhu filmu. V případě bezdiskové verze je možné použít médium DVD-RAM (pokud je podporuje DVD rekordér), které se při editaci chová podobně jako pevný disk, ale stále jste limitováni malou kapacitou a můžete narazit také na problémy s kompatibilitou stolního přehrávače i počítačové mechaniky.

ROZDÍLY VE VÝBAVĚ A FUNKCÍCH

Kromě absence nebo různých možností a velikosti pevného disku se DVD rekordéry liší také funkcemi. Některé mají USB vstup například pro připojení přenosného flash disku, určeného pro prohlížení fotografií, pro poslech hudby pro nebo sledování filmů. Rozdíly jsou i v podporovaných formátech, ať už se jedná o nosiče, nebo o formáty přehrávaných videí, hudby a fotografií. Některé přístroje podporují formát DivX a také titulky, ale u řady zařízení můžete narazit na problémy s českými znaky. Je vhodné si také předem rozmyslet, jaký tuner budete používat. Kromě standardního tuneru analogového je nabízen i pozemní tuner digitální (DVB-T) či satelitní tuner, rovněž digitální (DVB-S). Při použití některého z těchto tunerů nemusíte používat set-top box.

Ovládací prvky na většině přehrávačů i rekordérů mají obdobné značení. To platí i o jejich dálkových ovladačích.

PROPOJENÍ VHS, DVD A TELEVIZORU

Pokud tedy máte DVD rekordér a k němu video (je jedno, jestli jde o rekordér, nebo o přehrávač), musíte je spolu nějak propojit. Nejčastěji se používá konektor SCART, který bývá součástí balení. Je možné také použít kompozitní propojení kabelem se žlutými, červenými a bílými konektory – s konektory cinch. Případně lze sáhnout i po jejich kombinaci, tedy po kabelu, který má na jedné straně konektor SCART a na druhé straně kompozitní provedení.

Obdobně poslouží také redukce SCART – kompozitní video. Toto propojení samozřejmě odpadá, pokud se jedná o combo DVD rekordér – VHS. Aby bylo možné na obrazovce sledovat správnost propojení jednotlivých zařízení, je třeba DVD rekordér připojit k televizi. Ke starším televizorům lze opět použít SCART nebo kompozitní videokabel. Moderní plazmové nebo LCD televizory je možné připojit prostřednictvím digitálního HDMI kabelu, který najdete u novějších typů DVD rekordérů.

KONTROLA SPRÁVNÉHO ZAPOJENÍ A VOLBA KVALITY ZÁZNAMU

Pokud je vše dobře zapojeno, měl by se po zvolení správného vstupu na televizoru a po stisknutí tlačítka pro přehrávání na VHS přehrávači objevit záběr, který chcete nahrávat. Rychlým přetáčením na videu se vyhledá počáteční scéna, od které má digitalizace započít. Je lepší si nechat pár vteřin a případný přesah později vystřihnout.

Jestliže máte v plánu digitalizovat celou kazetu, ušetříte si práci s hledáním počáteční scény.

Na straně DVD je pak vhodné nastavit požadovanou kvalitu záznamu. V režimu XP připadá na 1 hodinu záznamu přibližně 4 GB dat, při SP zaberou 4GB prostor na disku dvě hodiny záznamu a u LP to jsou čtyři hodiny. EP režim odpovídající kvalitě VHS dokáže na jedno DVD nahrát až 8 hodin videa. Pokud plánujete video sestříhat v DVD rekordéru a finální záznam vypálit na DVD, je vhodné zvolit takovou kvalitu, aby se video na médium vešlo, mohlo se rovnou rychle vypálit a nemuselo se pomalu přepočítávat. V takovém případě pak doba nahrávání na DVD odpovídá délce daného filmu.

SPUŠTĚNÍ, PŘERUŠENÍ A UKONČENÍ NAHRÁVÁNÍ

Ať už se jedná o combo řešení, nebo o použití dvou zařízení (VHS videa a DVD rekordéru), nahrávání spustíte obdobně. Na VHS přehrávači zapnete přehrávání (nejčastěji označené jako Play) a zároveň na DVD spustíte nahrávání (červené tlačítko, REC). Některá combo zařízení jsou pro digitalizaci lépe vybavena, a pokud je na VHS přehrávači aktivována pauza, spustí se po stisknutí červeného tlačítka (REC) současně přehrávání VHS a nahrávání na DVD rekordéru. Nahrávání se může přerušit nejčastěji stiskem tlačítka Pause (dvě svislé čárky) a opětovným stiskem je možné v nahrávání pokračovat. Po dokončení digitalizace vypnete nahrávání stiskem tlačítka Stop (čtvereček). Pro digitalizaci dalšího videa se postup opakuje. Limitem je jen velikost pevného disku, případně DVD média.

DVOUVRSTVÁ MÉDIA PRO DELŠÍ FILMY

Při použití DVD rekordéru s pevným diskem je po sestříhání filmu vhodné výsledný film vypálit na DVD, pokud nechcete, aby zabíral místo na disku. Jestliže kapacita běžného DVD nestačí a nechcete snížit kvalitu záznamu, je možné – v případě, že jej DVD rekordér podporuje – nahrát film na dvouvrstvé médium, které stojí okolo 40 Kč a nabízí téměř dvojnásobnou kapacitu oproti standardním DVD médiím. DVD rekordéry dokáží vytvořit i jednoduché DVD menu. Poté, co nahrávání ukončíte, je vhodné médium takzvaně uzavřít. Uzavřením disku znemožníte nahrávání dalších dat a zároveň tím umožníte přehrávání videa z tohoto disku i na jiných DVD přehrávačích.

RYCHLEJŠÍ A LEPŠÍ ÚPRAVY V POČÍTAČI

V případě, že DVD rekordér nemá pevný disk a nahrává se přímo na DVD, je vhodné použít přepisovatelná média a před konečným vypálením filmu na nepřepisovatelné médium zpracovat video v počítači. To platí i pro případy, kdy jednoduchý střih, kterým disponují DVD rekordéry, nestačí a u videa je žádáno doplnění titulků, složitějších přechodů nebo třeba hudby. Navíc je střih videa v počítači mnohem rychlejší; pokud je počítač dostatečně vybaven pro editaci a střih videa, je vhodné jeho služeb využít i v případě, že střih videa umožňuje DVD rekordér.

Oproti multimediálnímu centru není potřeba zařízení přenášet ani je propojovat s jiným. Stačí pouze vložit DVD do mechaniky, spustit videoeditační program a do něj načíst data z média. Další kroky jsou obdobné jako například při zpracovávání videa z digitálních kamer.

Obdobný postup s vynecháním VHS přehrávače můžete použít i pro zpracování nahrávek televizních pořadů. I u nich můžete vystřihnout jednotlivé scény buď přímo v DVD rekordéru, nebo následně v počítači.

Použití DVD rekordéru je tedy jednou z mnoha možností, jak analogové video dostat do digitální podoby, jak jej zálohovat na digitální média, případně jak ho sestříhat a doplnit o titulky a efekty, které v době jeho původu nebylo možné v domácích podmínkách uskutečnit. Pokud DVD rekordér nemáte, jeho koupě se vyplatí jen tehdy, když jeho výhod využijete i do budoucna, ať už pro nahrávání pořadů z televize, nebo jako náhradu set-top boxu nebo pro přehrávání obrázků či hudby.

David Dee Nesiba

Pro přenos videa mezi DVD rekordérem a počítačem je výhodné použít přepisovatelná média DVD-RW, případně DVD+RW.

Inzerce

Jak ochránit hardware

Foto: Fotolia

Vaše data a soukromí při práci s počítačem je nutné chránit hlavně před záškodnickými programy a internetovou kriminalitou, ale v ohrožení je i hardware. Jeho úhlavními nepřáteli jsou výpadky elektřiny a přepětí v elektrické síti. Zamezit možnému poškození a třeba i ztrátě dat lze pořízením přepěťové ochrany nebo záložního zdroje napájení.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- proč (proti čemu) chránit hardware
- o přepěťových ochranách
- o záložních zdrojích (UPS)
- tipy pro nákup

Přepěťová ochrana by měla být v domácnosti i kanceláři samozřejmá u každého elektronického zařízení připojeného do elektrické sítě. Opak je bohužel pravda, a tak přepětí v elektrické síti vcelku pravidelně poškozuje nejen počítače, ale třeba i televizory a další podobná citlivá zařízení. Očekávat úhradu škody od dodavatele elektřiny bohužel nelze a na poškození hardwaru vlivem přepětí nebo výpadku elektřiny se nevztahuje ani záruka. Nezbývá tedy než si preventivní ochranu elektroniky zajistit.

Přepěťová ochrana je investicí v řádu stokorun a skutečně může zabránit desetitisícovým škodám. O nevyčíslitelných škodách, způsobených třeba ztrátou dat na poškozeném pevném disku, ani nemluvě. Přepěťová ochrana se připojuje mezi spotřebič a elektrickou zásuvku. Nezřídka jí disponují prodlužovací kabely, běžně prodávané v lepších obchodech s elektronikou nebo počítači. Jsou sice dražší než běžné prodlužovačky, ale investice se určitě vyplatí.

Základní UPS k domácímu počítači pořídíte za cenu od 2 000 Kč. Vystačí však jen na pár minut provozu – tedy na bezproblémové ukončení práce na počítači.

Nebezpečné přepětí však nemusí k elektronice doputovat jen z elektrické sítě. Možným zdrojem je třeba televizní anténa, takže pokud máte v počítači TV tuner s připojením k televizní anténě, určitě byste si měli pořídit přepěťovou ochranu i pro koaxiální anténní kabel. Přepětí může vzniknout také na telefonním vedení nebo na rozvodech kabelové televize, takže pokud se připojujete k internetu tímto způsobem (ADSL, dial-up, kabelová televize), je vhodné pořídit si ochranu i pro tyto kabely.

> „Očekávat úhradu škody od dodavatele elektřiny nelze a na poškození vlivem přepětí nebo výpadku elektřiny se nevztahuje ani záruka.“

Naštěstí se dnes prodávají komplexní řešení, která ochrání jak před přepětím z elektrické sítě, tak z televizní antény nebo telefonní sítě. Přepěťovou ochranu doporučujeme nakupovat výhradně ve specializovaných prodejnách počítačů nebo elektroniky. V minulosti se na trhu bohužel objevily nekvalitní levné ochrany, z nichž některé nejenže neposkytovaly adekvátní funkce, ale dokonce byly samy nebezpečné.

ZÁLOŽNÍ ZDROJ NAPÁJENÍ (UPS)

Přepěťová ochrana však neposkytuje plnohodnotnou ochranu hardwaru při výpadcích elektrického proudu. Majitelé notebooků mohou být klidní, protože při výpadku elektřiny notebook plynule přejde z napájení ze sítě na napájení z baterie, takže zde opravdu vystačí obyčejná přepěťová ochrana. Stolní počítače ovšem žádnou baterii nemají a stejně tak většina periferií vyžadujících přímé napájení ze sítě (monitory, tiskárny, modemy). Před výpadky elektřiny je však účinně ochrání záložní zdroj napájení, označovaný také jako UPS.

UPS je anglická zkratka pro *uninterruptible power supply* nebo *uninterruptible power source* – nepřerušitelný zdroj energie. Vlastně jde o takovou chytřejší náhradu baterie v notebooku, která se zapojuje opět mezi počítač a elektrickou zásuvku. UPS nejenže disponuje funkcí přepěťové ochrany, ale také rozpozná výpadek elektřiny (i jiné problémy s její dodávkou) a okamžitě zajistí napájení počítače a dalších připojených zařízení ze své baterie.

Počítač tak nemusí čelit šoku z nečekaného výpadku elektřiny, který jej může poškodit. Každý výpadek elektřiny totiž představuje velmi reálné riziko, že počítač už znovu nezapnete. I když hardware přežije výpadek ve zdraví, přijdete o rozdělanou a neuloženou práci. Tomu všemu brání právě UPS.

Existují dvě základní skupiny UPS. První a obvykle levnější skupina poskytuje dostatek energie pro další chod počítače jen v řádu minut. To je dost pro uložení rozdělané práce a řádné vypnutí počítače, což může UPS obstarat v kombinaci s obslužným softwarem, a to i automaticky bez asistence uživatele. Pokud ale chcete pokračovat v práci na počítači i během výpadku elektřiny, je vhodné si připlatit za kvalitnější UPS s kapacitou baterie až na několik desítek minut provozu počítače (v závislosti na jeho energetické náročnosti).

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Foto: Fotolia

Zabezpečení: první bojová linie

Počítačová kriminalita představuje pro podsvětí podobný byznys jako výroba a distribuce drog nebo nelegální prodej zbraní. Jejími oběťmi jsou řadoví uživatelé osobních počítačů. Podobně jako si dnes pořizujeme bezpečnostní zámky do vchodových dveří a důmyslné alarmy do automobilu, je nutné zabezpečit i počítač.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jaká nebezpečí počítači hrozí
- o různých typech záškodnických programů
- tipy na užitečné programy

Nebezpečí představují různé počítačové viry a červy, trojské koně a další typy hrozeb. Souhrnně se jim říká malware. Jejich cílem je generovat zisk pro své tvůrce. Některé záškodnické programy sbírají na napadeném počítači zadávaná hesla a další potenciálně zneužitelné osobní údaje, které pak svým tvůrcům posílají zpět přes internet. Může jít o přístupové údaje k internetovému bankovnictví nebo o informace o platební kartě, kterou platíte v e-shopech.

Další způsob záškodnických programů, jak se dostat k penězům na vašem účtu, je donutit vás „dobrovolně“ zaplatit. Některé typy malwaru například zašifrují veškerá data na pevném disku, takže se k nim nemůžete dostat. Za obnovení přístupu k nim požadují zcela otevřeně uhrazení poplatku.

Oblíbeným trikem některých záškodnických programů je bombardovat uživatele hláškami o malwarové infekci s nabídkou zakoupení antivirového programu, který má infekci odstranit. Pokud si jej koupíte, v lepším případě získáte bezcenný produkt a falešný pocit bezpečí, v tom horším naopak vpustíte do počítače další záškodnické programy.

> „Firewall může zcela ochromit ty záškodnické programy, kterým se podařilo přelstít antivirus.“

Některé záškodnické programy škodí méně viditelným způsobem. Potichu se usídlí v počítači a skrytě jej zapojí do obří mezinárodní počítačové sítě (do tzv. botnetu). Její celkový výkon je zneužíván k další kriminální činnosti:

PROGRAMY NA CD

Všechny programy zmíněné v textu naleznete na přiloženém CD v rubrice **Obsah CD / / Bezpečnostní programy.**

Mezi základní bezplatné nástroje pro domácí uživatele patří například AVG Free.

INZERCE

od rozesílání nevyžádané reklamy až po koordinované útoky na různé instituce. Vedlejším efektem pak může být citelná ztráta výkonnosti takového počítače nebo nestabilita.

JAKÉ PROGRAMY VÁS OCHRÁNÍ?

Základním prvkem zabezpečení počítače je antivirový program. Jeho úkolem je nevpustit do počítače žádný záškodnický software. Dobrý antivirový program proto kontroluje veškeré soubory, se kterými právě pracujete, aby vyloučil, že se v nich nachází skrytá infekce. Prověřuje příchozí e-maily, soubory stažené z internetu, obsah přenosných paměťových médií i prohlížené webové stránky.

Za dobré antiviry lze označit české programy **Avast! Free Antivirus** (dříve Avast! Home) a **AVG Free**. Oba nástroje jsou pro domácí nekomerční využití k dispozici zcela zdarma včetně pravidelné automatické aktualizace a komunikují s uživatelem česky. Doporučit můžeme také bezplatný program **Microsoft Security Essentials**, který se vyznačuje téměř nulovým negativním vlivem na výkon počítače a neobyčejně jednoduchým ovládáním. Navíc jej lze používat i na počítačích využívaných ke komerčním účelům – např. v domácí kanceláři.

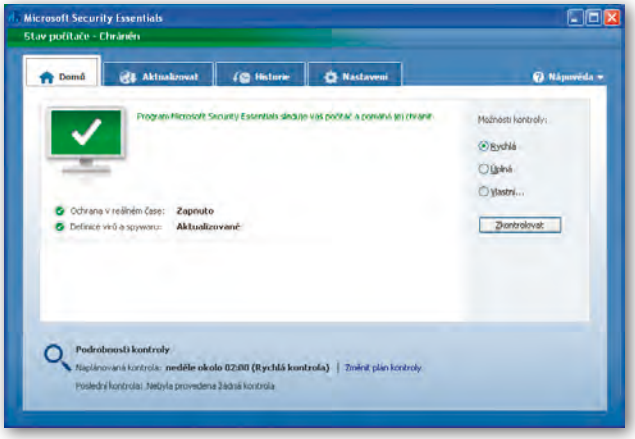

Microsoft Security Essentials mohou zdarma využívat třeba i podnikatelé.

Všechny tyto antiviry umí bojovat i se spywarem, což je speciální druh hrozeb ohrožujících soukromí. Dříve byly potřeba samostatné bezpečnostní programy, dnes už si se spywarem umí poradit i lepší antiviry. Pokud byste ale pro jistotu chtěli provést ještě i namátkový test na přítomnost spywaru specializovaným programem, doporučit můžeme bezplatné nástroje **Spybot S&D nebo Windows Defender**.

Antivirovému programu by měl rozhodně sekundovat firewall. Jde o ochranný prvek, který vytvoří jakousi zeď mezi vaším počítačem a internetem. Úkol je jasný – ochránit váš počítač před útoky z internetu a naopak zabránit nechtěnému úniku dat z počítače na internet. Firewall tedy může zcela ochromit ty záškodnické programy, kterým se podařilo přelstít antivirus.

Windows Firewall je součástí Windows XP a novějších. Jeho poslední verze ve Windows 7 se jeví jako již velmi dobrá, ale uživatelé Windows XP a Windows Vista by raději měli sáhnout po nějakém jiném řešení. Ze samostatných firewallů můžeme doporučit **Sunbelt Personal Firewall**. Zajímavou volbou je také balíček **Comodo Firewall + Antivirus**, v jehož rámci získáte kromě špičkového firewallu i antivirus. Obě řešení jsou pro nekomerční použití nabízena opět zdarma.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

INZERCE

Uživatelské účty jako cesta k bezpečí

Foto: Fotolia

Uživatelské účty v operačních systémech MS Windows nejsou jen prostředkem k tomu, aby každý uživatel mohl mít na ploše vlastní tapetu. Hrají důležitou roli také při ochraně soukromí jednotlivých uživatelů, počítače a v neposlední řadě také dětí.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- proč používat uživatelské účty
- tipy pro tvorbu hesel
- jak nastavit práva přístupu
- o typech uživatelských účtů
- o ochraně dětí

Jestliže uvádíte do provozu nový počítač, který bude sdílet více uživatelů, určitě byste měli založit pro každého uživatele samostatný uživatelský účet. Každý uživatel tak může mít individuální nastavení a zároveň si v rámci svého účtu bude moci uchovávat soukromé soubory, ke kterým nebudou mít přístup ostatní uživatelé. Aby ochrana soukromí jednotlivých uživatelů mohla plnit svůj účel, je třeba přístup k účtu ochránit heslem.

Heslo by se nemělo dát snadno uhodnout. Ideální jsou proto náhodné kombinace malých a velkých písmen spolu s číslicemi. Čím více znaků, tím lépe.

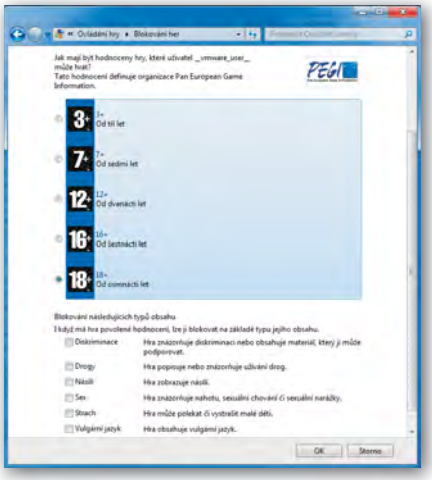

Windows 7 dokážou dětem omezit hraní nevhodných her.

Určitě se vyhýbejte heslům, jako je jméno psa, datum svatby apod. Častou chybou jsou též hesla tvořená ze sousedních kláves na klávesnici (třeba QWERTZ), nebo naopak komplikovaná hesla, která si ale uživatelé poznamenají na papírek.

Počítač by měl být nastaven tak, aby heslo vyžadoval při přechodu z úsporného režimu (resp. z režimu spánku) a rovněž při ukončení spořiče obrazovky. Částečně se tak předchází možným problémům, kdy uživatel přeruší práci na počítači, někam nutně musí odběhnout a zapomene se řádně odhlásit. Ochrana uživatelských účtů heslem je i ochranou samotného počítače. Heslem lze zajistit, aby se některý z uživatelů nemohl přihlásit z účtu, přes který by mohl způsobit škody.

Méně zdatní uživatelé by určitě měli mít jen standardní uživatelský účet s omezenými právy (nikoliv účet administrátorský). Při běžném uživatelském účtu nelze měnit klíčová nastavení operačního systému, nastavovat zabezpečení ani instalovat nové programy. Výrazně se tak snižuje riziko problémů plynoucích z neodborného zacházení.

TYPY UŽIVATELSKÝCH ÚČTŮ

Pod Windows XP by administrátorský účet neměli pro každodenní práci využívat ani zkušení uživatelé – představuje to totiž bezpečnostní riziko. Pro běžnou práci by tedy i zkušení uživatelé měli mít standardní účet a odděleně pak ještě účet administrátorský, po kterém sáhnou jen při nutných změnách nastavení nebo třeba při instalaci nových programů. Při přihlášení pod účtem administrátora má totiž široké pole působnosti také případný záškodnický program.

Ve Windows Vista a Windows 7 však zkušení uživatelé mohou běžně používat účet administrátora. Ochranou před působením záškodnických programů při práci s administrátorským účtem je zde totiž tzv. řízení uživatelských účtů. To si při potenciálně rizikové činnosti vyžádá od uživatele potvrzení prováděné operace. Windows Vista bohužel za rizikové činnosti považují i naprosté banality, takže tato funkce ve výsledku dost obtěžuje. Ve Windows 7 si však lze naštěstí nastavit její citlivost.

OCHRANA DĚTÍ

Přes uživatelské účty lze také vedle méně zdatných uživatelů omezovat třeba i děti. Rodičovský filtr ve Windows 7 dovede v provázání s uživatelským účtem například omezit dobu používání počítače, blokovat přístup k některým z nainstalovaných programů nebo určovat hry, ke kterým budou mít děti přístup. Lze povolovat/zakazovat konkrétní hry podle jejich názvu nebo podle celé skupiny v návaznosti na mezinárodně uznávaný systém hodnocení PEGI.

> „Rodičovský filtr ve Windows 7 dovede v provázání s uživatelským účtem například omezit dobu používání počítače.“

Je možné povolovat/zakazovat hry vhodné od určitého věku nebo hry s určitými rysy. Můžete tak třeba dětem zakázat hraní her, v nichž se objevují drogy, násilí, diskriminace, sex, strach, vulgarismy apod. Jestliže chcete dětem podobně omezit přístup k internetovým stránkám, můžete si doinstalovat bezplatný doplněk Windows Live Zabezpečení rodiny (*http://download.live.com*).

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

eset chráníme vaše digitální světy SPONZOR RUBRIKY BEZPEČNOST

Nový počítač a bezpečnost

Foto: Fotolia

Mám nový počítač, takže je bezpečný. To je jeden z největších mýtů, se kterými se lze dnes a denně setkat. To, že je počítač nový, neznamená, že je automaticky bezpečný. Právě naopak: Z hlediska bezpečnosti připomíná spíše cedník.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak provést základní zabezpečení nového počítače
- proč je nutný osobní firewall
- kdy lze počítač bez obav připojit k internetu

Praxe ukazuje, že nový počítač skutečně není bezpečný a že pravý opak je z mnoha příčin pravda. Především na něm s největší pravděpodobností nejsou nejnovější záplaty operačního systému či jednotlivých aplikací (buď obé bylo nainstalováno už výrobcem, nebo si je doplňujeme z vlastních zdrojů – nicméně výsledek je v obou případech stejný). Váš počítač tak není chráněn proti chybám a nedostatkům, které se objevily v poslední době.

Pokud máte na počítači antivirový program, jeho virové databáze budou s největší pravděpodobností zastaralé. Opravdu jen málokterý dodavatel totiž do počítače v okamžiku prodeje nahraje nejnovější databázi (a i kdyby se tak stalo, mezi instalací a prodejem vždy uplyne nemalá prodleva). Neúprosné statistiky přitom jasně hovoří o tom, že nejvíce (a nejrychleji) se šíří nejnovější škodlivé kódy.

BEZPLATNÉ NÁSTROJE NA CD

Na přiloženém CD je výběr nejlepších bezplatných bezpečnostních programů. Z nich doporučujeme zejména tyto:
- avast! Free Antivirus 5.0
- AVG Anti-Virus 9.0 Free Edition
- Comodo Internet Security
- Microsoft Security Essentials

Dalším problémem nového počítače pak je, že všechna jeho nastavení jsou tzv. defaultní (tedy základní). Jakýkoliv případný útočník má tedy přesně definované prostředky s předem nastavenými parametry (třeba přístupová hesla daná výrobcem apod.). Pokud nevěříte, podívejte se třeba na WWW stránku *http://www.phenoelit-us.org/dpl/dpl.html*. Zde najdete seznam základních hesel, která ke svým programům na počátku dodávají přímo výrobci (pro další podobné stránky stačí zadat do vyhledávače „default password“ – základní heslo). Jinými slovy, dokud tato hesla nezměníte, celý svět příslušné heslo zná. Takto si asi nikdo z nás ochranu heslem nepředstavuje.

> „Počítač buď zabezpečíte ihned po pořízení, anebo už také nikdy.“

Na druhé straně má nový počítač jednu ohromnou výhodu: Dosud nikdy nebyl cílem útoku a z tohoto hlediska je skutečný „bezpečný“. Prostě můžete stavět na solidních základech. Jenomže mnoho uživatelů tento okamžik podceňuje – nový počítač považují jaksi za nedotknutelný a zapomínají přitom na fakt, že právě v tomto okamžiku mohou/musí udělat maximum pro jeho zajištění.

ZAČÍNÁME FIREWALLEM

Kde ale začít? Je velmi důležité odolat pokušení a zabezpečení provést jako nejvyšší prioritu, nikoliv si nejprve „něco“ vyzkoušet a až pak dodávat bezpečnostní prvky a nastavení. Svůj počítač buď zabezpečíte ihned po pořízení, anebo už také nikdy.

Je pochopitelné, že chcete nový počítač co nejdřív začít používat a že se těšíte na své oblíbené hry a internetové stránky, ale trpělivost se v tomto případě vyplatí.

Vhodné je začít osobním firewallem. To je brána, která filtruje veškerý internetový provoz mezi počítačem a vnějším prostředím. Správně nastavený firewall zkrátka blokuje veškerou nekorektní komunikaci nebo pokusy o ni (snahy útočníků posílat dotazy našemu počítači, pokusy internetových červů do něj proniknout apod.). Firewall vychází z předpokladu, že co není povoleno, je zakázáno. Nemusíte mít přitom obavu, že na vás bude klást kdovíjaké nároky – většina osobních firewallů je od výrobce nastavena tak, aby na jedné straně chránily počítač, avšak na druhé straně co nejméně obtěžovaly uživatele. Po instalaci firewallu vám tedy budou fungovat základní služby, jako je prohlížení WWW stránek, elektronická pošta či internetová telefonie. Pokud budete chtít využívat i další, méně běžné služby, musíte je na firewallu povolit (předpokládá se, že uživatel vyžadující nadstandardní služby má také nadstandardní znalosti počítačů, takže drobná konfigurace firewallu pro něj nebude znamenat problém).

V současné době mohou u osobních firewallů nastat dvě základní situace. Buď je firewall součástí operačního systému, anebo není. V prvním případě je zapotřebí vyhodnotit kvalitu firewallu: Zatímco u systému Windows XP jde spíše o z nouze ctnost (nedoporučujeme jej používat trvale, ale jen po nezbytně nutnou dobu), u Windows 7 jde o velmi hodnotného pomocníka. Firewall ve Windows Vista je „někde mezi“.

Pokud se rozhodnete nespoléhat na firewall vestavěný v operačním systému (nebo pokud máte přímo systém, který jej neobsahuje), je zapotřebí firewall si obstarat. Důrazně ale nedoporučujeme hledat jej na internetu pomocí nového počítače – uvědomte si, že takový počítač stále ještě není zabezpečen a že se s 99procentní pravděpodobností stane cílem útoku v řádu několika minut. (Resp. minimálně se ujistěte, že na dobu hledání je zapnutý firewall vestavěný v operačním systému.)

Osobní firewall proto doporučujeme instalovat z CD nebo jiného předem připraveného média. Výběr kvalitních bezplatných bezpečnostních nástrojů

najdete i na CD přiloženém k tomuto vydání PPK. Opravdu totiž nemá smysl pokoušet osud, protože útočníka či škodlivý kód absolutně nezajímá, že firewall právě hledáte, ale je pro ně podstatné, že ho nemáte.

POKRAČUJEME: ANTIVIROVÁ APLIKACE

Ihned po instalaci osobního firewallu by měla následovat instalace antivirového programu. Firewall totiž sice brání nežádoucímu provozu, ale v žádném případě nesupluje roli antivirového strážce. Pokud totiž přijde škodlivý kód v elektronické poště nebo navštívíte „nevhodné“ stránky se škodlivým kódem, firewall je na zabezpečení krátký. Z jeho pohledu je e-mail či vyžádaná návštěva WWW stránky korektním úkonem, přičemž souvislosti a důsledky nezkoumá (ani nemůže).

V poslední době jsou standardem kombinovaná bezpečnostní řešení, tedy programy, které obsahují jak antivirový software, tak osobní firewall (a často mnoho dalších funkcí). Uživatel tak může jednak ušetřit finance ve srovnání s pořízením dvou různých řešení, jednak zjednoduší správu bezpečnosti na počítači.

Pozor na jednu věc: Mnozí uživatelé se pokoušejí instalovat více antivirových programů (přesně v duchu hesla „více antivirů – více bezpečnosti“). To je ale chyba, protože více takovýchto programů se na počítači „pobije“ o systémové zdroje a práva: Počítač pak v lepším případě není stabilní a neustále „padá“, v horším případě ho nelze vůbec zapnout.

> „Na škodlivé kódy v elektronické poště nebo na navštívených WWW stránkách je firewall krátký.“

NEZAPOMEŇTE NA ZÁPLATY!

Nyní máte vybudovány solidní základy – a můžete se připojit k internetu. Vaše první kroky by měly vést na stránku výrobce operačního systému – na část věnovanou záplatování. V případě nejrozšířenějšího operačního systému na světě jde o stránku *http://windowsupdate.microsoft.com/* (můžete také zvolit cestu Start – Všechny programy – Windows Update), odkud si nainstalujete alespoň kritické záplaty, ale raději i ty méně důležité.

Aby všechny výše provedené úkony plnily svoji roli na sto procent, doporučujeme ještě restartovat počítač (ten si o restart, někdy i opakovaný, zpravidla řekne sám). Stejně tak zkontrolujte, zdali se po připojení k internetu aktualizoval antivirový program.

Hotovo, počítač je zabezpečen. Nezapomeňte tuto ochranu využívat (například nevypínat antivirový program) a udržovat (nastavit v operačním systému automatickou kontrolu aktualizací). Ale nespoléhejte na stoprocentnost této ochrany. Čím častěji ji budete pokoušet, tím vyšší je pravděpodobnost, že se vám ji „ve spolupráci“ s nějakým škodlivým kódem či jiným útočníkem „podaří obelstít“…

JEN SOLIDNÍ ZÁKLADY

Pro bezpečnost počítače toho lze udělat samozřejmě mnohem více, neboť výše uvedené tipy jsou pouze základními prvky. A nezapomínejte ani na to, že bezpečnost je nekonečným příběhem neustálého aktualizování, doplňování a kontrolování, zdali je vše takové, jaké má být.

Tomáš Přibyl

INZERCE

Data v domácí síti

Pořídíte-li si do domácnosti druhý počítač, objeví se řada nároků na přenos a umístění dat. Někdo chce mít sbírku filmů či hudby dostupnou z obou počítačů (a zároveň by soubory nerad uchovával dvojitě), někdo by rád snadno přesouval dokumenty z jednoho počítače na druhý, další by zase nenahraditelné výtvory – zpravidla digitální fotografie – z obou počítačů rád zálohoval.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jaké jsou možnosti přenosu, sdílení a zálohování dat v síti
- kdo tyto funkce využije
- o domácích sítích
- o sdílení dat na discích počítačů
- o zařízeních NAS a domácích serverech

Než se pustíte do budování, popřípadě razantního vylepšování domácí počítačové sítě, položte si zásadní otázku, a sice zda vůbec něco takového potřebujete. Zejména v případech, kdy se domácí počítače striktně dělí mezi generace – tedy mají-li jeden počítač rodiče a druhý děti –, je totiž možnost přenosu a sdílení dat nepotřebná, místy i nežádoucí. Už z prosté logiky věci nelze očekávat, že rodiče budou vyžadovat přístup ke zdarma dostupným hrám, které si děti stáhly z internetu, nebo třeba k moderní hudbě, jež se líbí jejich potomkům. A naopak děti nebudou stát o katalogy spotřební elektroniky či oděvů nebo je nebudou zajímat údaje z domácího účetnictví. Navíc některá data nebudou chtít rodiče dětem ani poskytnout, ať už z důvodu ochrany dat (pečlivě tříděné digitální fotoalbum), nebo z důvodu ochrany dětí (nevhodné filmy).

V této situaci tedy nemá smysl investovat energii, tím méně nějaké prostředky do možnosti snadno přenášet a sdílet data mezi počítači. A to ani tehdy, je-li vaše domácí síť již vybudována kvůli sdílení internetového připojení. Na příležitostný přenos (například když potomek chce něco vytisknout a tiskárna je připojena k „rodičovskému“ počítači) poslouží nejlépe USB flash disky. Už jen proto, že s nimi umíte pracovat a nemusíte se učit nic nového.

> „Vytvořit domácí počítačovou síť není nic složitého ani finančně náročného.“

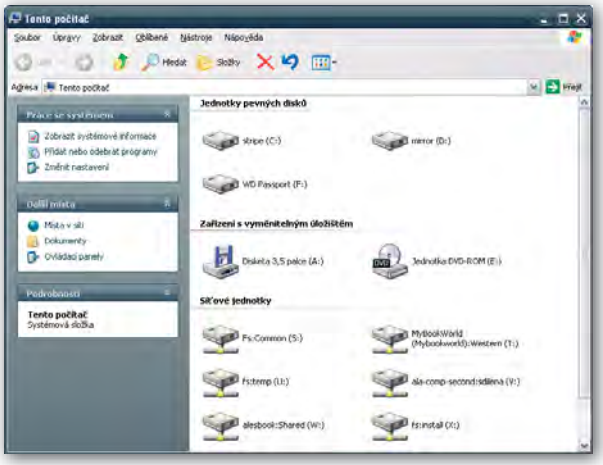

Se sdílenými daty a s disky na síťovém úložišti můžete pracovat běžným způsobem.

PŘENÁŠÍME, SDÍLÍME A ZÁLOHUJEME

Jsou-li v domácnosti dva počítače rovnocenných uživatelů (mají-li vlastní počítač oba „dospěláci“), většinou stojí za to je propojit. Nejenže si tím usnadníte relativně často potřebný přenos dat („pošli mi ty fotky, abych je mohla ukázat kamarádce“, „ukážeš mi obrázky té knihovny, cos vybrala?“), ale také si ušetříte místo na disku. Hudbu a filmy lze uložit pouze na jednom z disků a z ostatních počítačů k nim přistupovat vzdáleně.

U kabelových sítí a dnes běžných počítačů přitom rozhodně není problém, abyste třeba plynule přehrávali film uložený na jiném počítači. Jak síť, tak disky to výkonově zvládají. U domácí bezdrátové sítě pak jde jen o sílu signálu. Jinými slovy, běžná Wi-Fi má dostatečnou rychlost třeba i na přenos videa, ale jen pokud je kvalitní příjem.

Zatímco u hudby a videa je větší množství kopií nežádoucí (zálohu pro případ nouze lze mít ve skříni na médiích DVD, event. je lze z internetu získat znovu), například u fotografií a pracovních dokumentů je větší množství kopií (a tedy záloh) spíše výhodou. Není nic horšího, než když při poruše disku sáhnete po vypáleném CD, kde by měla být záloha snímků ze svatby či z jiné významné události, a zjistíte, že nosič je poškozen a nefunguje. Současné zálohovací programy přitom dokáží tato veledůležitá data nejen snadno nakopírovat na více disků dostupných v domácí síti, ale také je automaticky udržovat v nejaktuálnější podobě. To je velmi důležité, protože

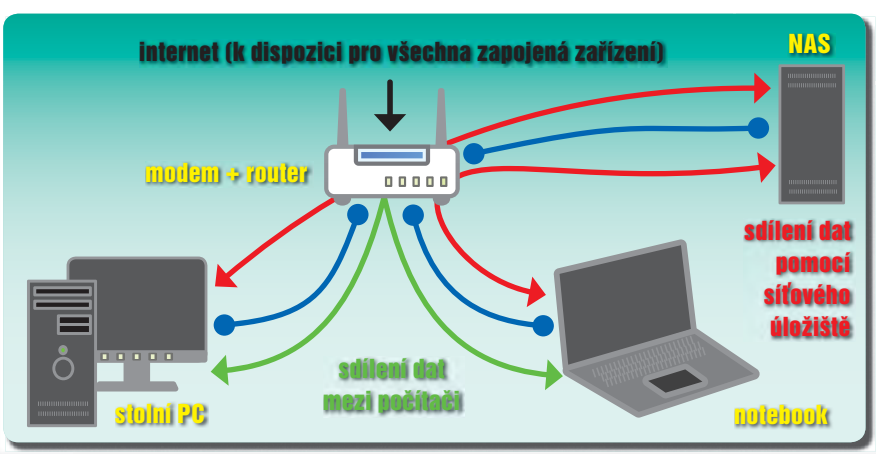

měsíc stará záloha dat, která denně měníte, nemá žádný smysl.

DOMÁCÍ SÍŤ JE NEZBYTNÁ

Abyste mohli popisovaných výhod využít, musíte mít domácí počítačovou síť. To však není nic složitého ani finančně náročného. Poslední dobou bývá dobrým zvykem, že poskytovatelé připojení k internetu dávají svým zákazníkům místo klasického modemu (přístroje schopného připojit se přes telefonní/televizní či jinou kabelovou síť k internetu) modem s routerem. Takové zařízení nejenže se připojí k internetu, ale také vytvoří domácí počítačovou síť. Umí tedy rozvést internet mezi více počítačů a zároveň je mezi sebou propojit.

Pokud máte od poskytovatele internetového připojení takovou „chytrou krabičku“, malou domácí síť již provozujete, i když o tom třeba ani nevíte. Ti uživatelé, kteří router doma prozatím nemají, ovšem nejsou zdaleka ztraceni. Pořízení takového zařízení vyjde vcelku levně (od 500 Kč) a ani propojovací kabely nestojí mnoho (cca 5 Kč za metr). U počítačů je síťové rozhraní standardní součástí už dlouho, takže pokud nemáte opravdu historický kus, bude vytvoření malé domácí sítě bezproblémové. Jak to udělat, to jsme v PPK už popisovali – články si můžete stáhnout z našich webových stránek (viz rámeček „Info“).

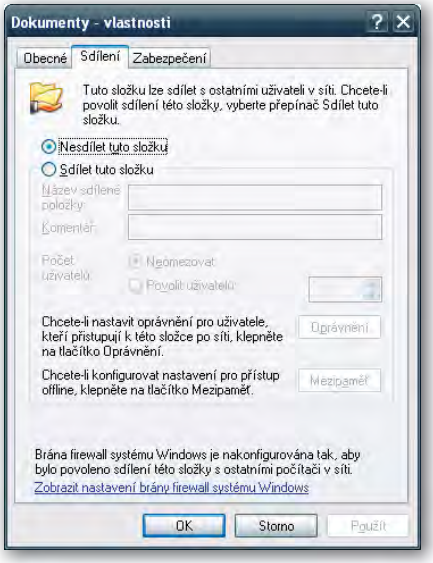

Se sdílenými daty a s disky na síťovém úložišti můžete pracovat běžným způsobem.

LEVNĚJŠÍ MOŽNOST: SDÍLENÍ PEVNÝCH DISKŮ

Domácí počítačová síť poskytuje možnost přistupovat z jednoho počítače na disk(y) počítače druhého (samozřejmě že jen tehdy, když je druhý počítač zapnutý). Této funkci říkáme sdílení. Není standardně zapnuta, je třeba upravit nastavení systému – především musíte určit, kdo a k čemu může vzdáleně přistupovat. Nejde však o nic, co by běžný uživatel nezvládl, obzvláště s naším praktickým návodem (viz rámeček „Info“). Výhodou sdílení disků, respektive určených složek na nich, je to, že tato funkce nevyžaduje žádnou investici, je rychlá a snadno ovladatelná (s disky v síti pracujete stejně jako s disky na svém počítači). Nevýhodou je to, že oba počítače musí být zapnuté. To je problém zejména v případě notebooků, které si jejich majitelé vozí s sebou.

> „Pokud si navíc pořídíte lepší zařízení se dvěma pevnými disky, jste chráněni i proti selhání disku v úložišti.“

DRÁŽ A LÉPE: NAS A DOMÁCÍ SERVERY

Lepším způsobem, jak přenášet, sdílet a zálohovat data v domácí síti, je pořídit si speciální zařízení. V principu může jít buď o tzv. NAS (zkratka z *Network-Attached Storage*, česky síťové úložiště), což je takový „chytřejší“ pevný disk, jejž nepřipojíte k počítači, ale přímo do sítě (tedy síťovým kabelem k routeru), nebo o domácí server, což je v podstatě plnohodnotný počítač vměstnaný do malé krabičky.

Přístup k datům uloženým na těchto zařízeních je stejný jako ke složkám sdíleným na jiném počítači – tato zařízení připojíte jako síťové disky a pracujete s nimi běžným způsobem.

(Pro úplnost dodejme, že některá méně povedená zařízení tohoto typu vyžadují pro přístup k datům instalaci zvláštního softwaru. Taková zařízení tedy samozřejmě nelze doporučit.) Navíc často je pak k dispozici mnoho dalších zajímavých funkcí – například automatické stahování dat z internetu, možnost připojit USB tiskárnu a zpřístupnit ji jako tiskárnu síťovou, přístup k uloženým datům po internetu aj. Tyto funkce ovládáte pomocí speciálního rozhraní (nejčastěji ve webovém prohlížeči), a čím toho zařízení umí více, tím dražší je. Stejně jako při výběru čehokoliv jiného tedy zvažte, zda nabízených funkcí využijete.

Velkou výhodou síťových úložišť je to, že jsou k dispozici neustále – buď jsou nepřetržitě spuštěna (jejich odběr elektřiny je přitom nízký), nebo je lze na dálku rychle „vzbudit“. Navíc mnohá z nich umí uložená data i zobrazit/přehrávat, takže uložené filmy lze pak sledovat třeba i na televizoru, který takovou funkcí nedisponuje.

Velkým plusem je také bezpečnost uložených dat. Kromě toho, že síťové úložiště je další místo, kde může být uložena kopie obzvláště cenných dat, lze takové zařízení umístit dál od počítačů. To míru ochrany dat zvyšuje a nemusíte přitom myslet hned na požár či zloděje – i vylitá voda dokáže zničit počítač včetně dat. Pokud si navíc pořídíte lepší zařízení se dvěma pevnými disky – což vřele doporučuji –, jste chráněni i proti selhání disku v úložišti. Přístroj pak totiž zrcadlí data na obou discích a při poruše jednoho z nich zůstanou soubory na druhém disku nedotčeny.

Na závěr dodejme, že připojením síťového úložiště se nijak nepřipravujete o možnost sdílet data na jednotlivých discích počítačů. Naopak, oba způsoby je často vhodné používat najednou. Už třeba jen z důvodu „rozmnožení“ počtu záloh velmi důležitých dat, jak jsme zmínili dříve.

Aleš Havlas

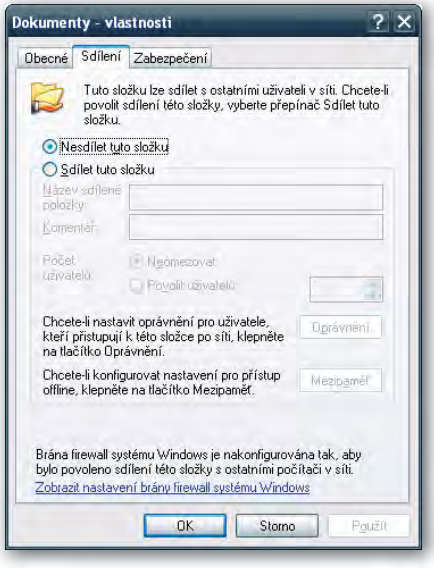

Možnost sdílení dat je třeba aktivovat.

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY NA WEBU

Postavte si domácí počítačovou síť (*http://odkaz.ppk.cz/domaciLAN*)

Sdílení souborů v místní síti (*http://odkaz.ppk.cz/sdileniLAN*)

Sledování televize na počítači

Jednou z mnoha úloh, které může počítač zastávat, je příjem televizního vysílání. Kromě samotného sledování televize jej lze jednoduše proměnit v moderní rekordér, který bude automaticky nahrávat vaše oblíbené pořady. V tomto článku se podíváme na možnosti příjmu televizního vysílání na počítači.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co lze sledovat prostřednictvím internetu
- jak na počítači sledovat pozemní (analogové i digitální) vysílání
- co je to TV tuner, jaké typy existují
- o anténách k počítačovým tunerům
- o televizních poplatcích

ADRESÁŘ

http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani
http://www.z1tv.cz/stream.html
http://www.publictv.cz
http://ocko.idnes.cz/stream.asp
http://archiv.nova.cz
http://prima.stream.cz
http://barrandov.tv/video

SLEDOVÁNÍ TELEVIZE PŘES INTERNET

Pokud již disponujete vysokorychlostním připojením k internetu (ideálně s reálnou rychlostí 1 Mb/s nebo lepší), pak vybrané televizní stanice lze sledovat zdarma po internetu. Tuzemským průkopníkem v této oblasti je veřejnoprávní Česká televize, která dnes na internetu (*http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani*) poskytuje vedle archivu odvysílaných původních pořadů také živé vysílání všech svých čtyř kanálů, a to v kvalitě odpovídající standardnímu televiznímu vysílání.

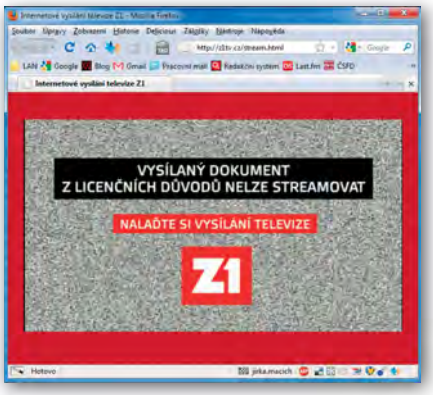

Některé pořady se prostřednictvím internetu nepřenášejí.

Ne všechny pořady jsou ovšem vysílány i na internetu. Pokud na některém kanálu běží pořad, k jehož internetovému vysílání ČT nemá vysílací práva, internetové vysílání se přeruší. Totéž platí o internetovém vysílání zpravodajské televize Z1, která rovněž poskytuje živé vysílání na svých webových stránkách (*http://www.z1tv.cz/stream.html*). Po internetu také vysílá Public TV (*http://www.publictv.cz*) a hudební televize Óčko (*http://ocko.idnes.cz/stream.asp*).

> „Prostřednictvím přenosné antény nenaladíte obvykle buď vůbec nic, nebo jen vysílání v hodně špatné kvalitě.“

Některé další tuzemské televize mají pro své diváky alespoň on-line archiv, ve kterém si lze zdarma zpětně přehrát již odvysílané pořady. Konkrétně jde například o televize Nova (*http://archiv.nova.cz*), Prima (*http://prima.stream.cz*) a Barrandov (*http://barrandov.tv/video*).

SLEDOVÁNÍ TELEVIZE S TV TUNEREM

Druhou možností pro sledování televizního vysílání na počítači je zakoupení TV tuneru. Jedná se o zařízení, které umožňuje příjem klasického televizního vysílání. Nemusíte se tak spoléhat na omezenou nabídku internetového vysílání a bez problémů můžete nahrávat pořady na pevný disk, takže se z vašeho počítače stane plnohodnotný videorekordér. TV tunery se vyrábějí v externím a interním provedení.

Ty interní se instalují do volné sběrnice PCI nebo PCI Express na základní desce, což však vyžaduje zkušeného uživatele nebo zásah odborníka. Externí tunery bez problémů zprovozní i řadový uživatel. Připojují se k portu USB 2.0 a v případě notebooků lze sáhnout i po tuneru, který se zasune do slotu PCMCIA nebo ExpressCard. Při výběru TV tuneru je důležité zvolit si způsob příjmu televize a podle toho si tuner vybrat.

Běžně se prodávají tunery pro příjem pozemního televizního vysílání. Pokud se ve vaší lokalitě již vysílá digitálně, můžete si koupit tuner pro příjem pozemního digitálního vysílání (DVB-T). Jestliže ale některé kanály přijímáte ještě analogově, lze zvolit kombinovaný tuner s podporou pro digitální i analogové televizní vysílání (tzv. combo). Koupě čistě analogového tuneru představuje bez nadsázky vyhozené peníze. S ohledem na budoucnost je dobré, když tuner zvládne přijímat digitální vysílání ve formátech MPEG-2 a MPEG-4.

K TV tuneru je nutné přivést signál z antény jako do televizoru. K mnoha tunerům se dodává malá přenosná anténa, ale nedělejte si iluze, že pomocí ní budete bez problémů sledovat televizi. Obvykle nenaladíte buď vůbec nic, nebo jen vysílání v hodně špatné kvalitě. O moc lépe nepochodíte ani po připojení klasické antény pokojové. Ta vyžaduje opravdu dobrý signál a minimum okolního rušení, jeho zdrojem jsou však běžná zařízení v domácnosti včetně počítače.

Nejspolehlivější cestou k dobrému obrazu je kvalitní venkovní anténa, takže na sledování televize v notebooku lze víceméně zapomenout. Je možné, že někde naladíte opravdu dobrý signál i na malou přenosnou anténu, ale jde spíše o vzácné případy.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

TELEVIZE NA PC VS. KONCESIONÁŘSKÉ POPLATKY

Domácností platí televizní a rozhlasový poplatek vždy jen jednou, nehledě na počet a typ přijímačů. Pokud však doma televizor nemáte, musíte koncesionářský poplatek začít platit po pořízení TV tuneru. Jestliže tuner přijímá digitální vysílání (DVB-T) nebo funguje i jako FM přijímač, musíte platit i poplatek rozhlasový. Jestliže ale TV tuner nevlastníte a nemáte ani televizor, pak při sledování televize přes internet žádné koncesionářské poplatky platit nemusíte.

Inzerce

Programy pro sledování TV na PC

Foto: Fotolia

Ke sledování běžného televizního vysílání na počítači není nutný jen TV tuner, ale také obslužný software. Bez něj není TV tuner k ničemu, takže k většině TV tunerů výrobce dodává vedle potřebných ovladačů také právě tento obslužný software. Ne vždy vám ale musí vyhovovat, takže existují různé alternativy. Na některé zajímavé si v tomto článku posvítíme.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- o vestavěných schopnostech systémů Windows
- tipy na zajímavé programy
- o schopnostech, výhodách a nevýhodách jednotlivých programů

WINDOWS MEDIA CENTER

TV tuner dovede bohatě využít Windows Media Center, což je součást vybraných edic operačního systému Windows Vista (Home Premium, Ultimate) a Windows 7 (Home Premium, Professional, Ultimate). Jedná se o komplexní zábavní nástroj, usnadňující přístup k multimediálním funkcím počítače. Kromě přehrávání hudby nebo prohlížení fotografií umí obsluhovat i TV tuner, a to více než dobře. Windows Media Center přináší ideální rovnováhu mezi snadným ovládáním, širokou paletou funkcí a spolehlivostí.

S prvotním nastavením TV tuneru a naladěním jednotlivých televizních kanálů pomůže jednoduchý průvodce. Windows Media Center umožňuje nejen základní sledování televize na počítači, ale má také funkce, které z vašeho počítače udělají moderní videorekordér. Pořady lze jednoduše nahrát na pevný disk a později třeba vypálit na DVD. Nevýhodou je používaný formát videa, tedy Windows DVR. Ten není datově zrovna nejúspornější. Jedna epizoda běžného seriálu zabere na pevném disku až 2 GB místa.

Nahrávání je možné spouštět ručně nebo jej lze naplánovat dopředu, k čemuž dobře poslouží zabudovaný TV program. Navzdory očekávání nečerpá informace z elektronického programového průvodce (EPG) digitálního vysílání, ale stahuje si je z internetu, takže je nutné internetové připojení. V TV programu si jednoduše označíte televizní pořady, které chcete nahrát, Windows Media Center se o zbytek už postará sám.

> „Jednotlivé pořady lze jednoduše nahrát na pevný disk a později třeba vypálit na DVD.“

Velmi šikovná je funkce pro nahrávání seriálů – není třeba jednotlivé epizody označovat. Windows Media Center si je umí vyhledat automaticky, takže váš oblíbený seriál bude připraven k přehrávání, až budete mít chuť nebo čas. O nahrávání se nemusíte vůbec starat, stačí jej jednou nastavit. Další šikovnou funkcí je time-shift, který umožňuje zastavit živé sledování televize a dodívat se později ze záznamu.

Windows Media Center – televizní program.

Windows Media Center – sledování televize.

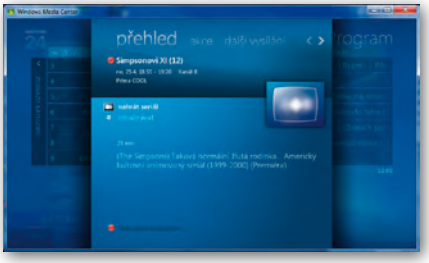

Windows Media Center – nahrávání pořadů.

MEDIAPORTAL

Jelikož Windows Media Center není k dispozici zdaleka pro všechny počítače, existují poměrně populární bezplatné alternativy. Jednou z nich je MediaPortal (*http://www.team-mediaportal.com*), který také umožňuje sledovat televizní vysílání na počítači, a dokonce nabízí více funkcí než

Windows Media Center. Například dovede najednou obsluhovat více TV tunerů, takže si k běžnému tuneru DVB-T můžete pořídit i tuner pro sledování satelitní televize (DVB-S).
MediaPortal dokáže plánovat nahrávání televizních pořadů, obsahuje funkci time-shift a navíc dovede opakovat úseky živého televizního vysílání, protože jej během sledování nahrává na pevný disk. Nevadí tedy, pokud vám uteče nějaká ta věta v napínavém filmu. MediaPortal umí nahrané pořady uložit také s využitím úsporného formátu XviD, který dnes podporuje i další zábavní elektronika. Nahraný pořad si tak můžete třeba zkopírovat na USB flash disk a z něj si jej přehrát na televizoru.

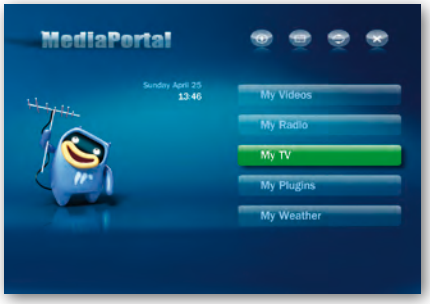

Bezplatný MediaPortal poslouží v systémech, v nichž rozhraní Media Center není k dispozici.

K dalším funkcím patří třeba podpora teletextu nebo řazení televizních kanálů do skupin, což se hodí hlavně při příjmu satelitního vysílání. MediaPortal ovšem má i své nevýhody. Jeho ovládání a nastavení už není tak jednoduché jako v případě programu Windows Media Center a v základní výbavě není česká lokalizace. Přestože MediaPortal podporuje celou řadu TV tunerů, ne vždy je kompatibilita vzorová. Výrobci TV tunerů se totiž primárně zaměřují na své vlastní programy a pak právě na Windows Media Center. MediaPortal má navíc občas problémy s vlastním výkonem a stabilitou.

> „Výhodou ProgDVB jsou minimální hardwarové požadavky, takže jej bez problémů spustíte i na pár let starém počítači.“

PROGDVB: PŘÍJEM TELEVIZE TROCHU JINAK

Programy, jako je Windows Media Center nebo MediaPortal, některým uživatelům nevyhovují. Stěžují si na přílišnou snahu napodobovat ovládáním zábavní elektroniku nebo jim vadí nabalení dalších multimediálních funkcí, které se sledováním televize vůbec nesouvisí. Pokud mezi takové uživatele patříte i vy, můžeme vám doporučit program ProgDVB (*http://www.progdvb.com*), který je určen spíše pokročilejším uživatelům.

ProgDVB je na rozdíl od mnohých jiných nástrojů klasickým počítačovým programem, což ocení zejména náročnější uživatelé.

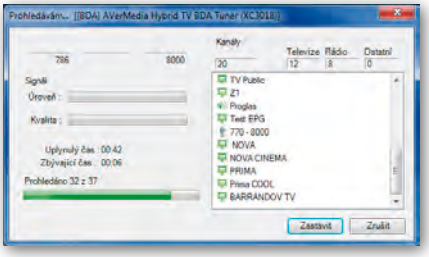

ProgDVB – vyhledávání stanic.

Dovede obsluhovat široké spektrum tunerů DVB-T, DVB-S i DVB-C, avšak zdaleka ne se všemi modely je kompatibilní. V základní instalaci chybí česká lokalizace, ale tu si lze stáhnout ze stránek programu (*http://www.progdvb.com/languages.html*).
ProgDVB má všechny základní funkce pro sledování televize a pro prohlížení teletextu. Nechybí podpora elektronického programového průvodce (EPG), základního nahrávání televizních pořadů ani jeho pokročilého plánování, podpora funkce time-shift apod.
Výhodou programu ProgDVB jsou minimální hardwarové požadavky, takže jej bez problémů spustíte i na pár let starém počítači. Bezplatná verze Standard nemá některé pokročilé vlastnosti, jako je příjem televizního vysílání ve vysokém rozlišení (HDTV) nebo zpracování více zvukových kanálů. Pokud ale nemáte satelitní tuner nebo nemůžete naladit čtvrtý multiplex DVB-T, pak vězte, že těchto funkcí dnes v České republice stejně nemůžete využít.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

INZERCE

Povídejte si s přáteli z Facebooku

Jednou z mnoha funkcí komunitního serveru Facebook je také Facebook chat. Jedná se o komunikační službu podobnou populárnímu ICQ. Umožňuje textovou komunikaci mezi dvěma uživateli po internetu v reálném čase. Facebook chat je tedy další instantmessagingovou (tzv. kecálkovskou) službou.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- co je to Facebook chat
- jaké jsou výhody Facebook chatu
- které programy spolupracují s Facebook chatem

Pokud chcete s někým komunikovat třeba přes ICQ, musí si i on založit účet u této služby, stáhnout si potřebný program, přidat si vás mezi kontakty atd. Facebook chat funguje na opačném principu. Lidem, kteří spolu již aktivně komunikují na Facebooku, dává do ruky nástroj pro komunikaci v reálném čase.

> „Vaši přátelé z Facebooku se v ICQ zobrazí mezi již existujícími kontakty.“

JAK TO FUNGUJE

Facebook chat neměl a stále nemá žádný vlastní komunikační software. Jeho služeb bylo možné využívat přímo z webového rozhraní serveru Facebook. Pokud se tedy nějaký váš přítel zrovna pohybuje na Facebooku, můžete si otevřít okno s chatem a zahájit komunikaci.

Záložka pro otevření chatu se na Facebooku objevuje vždy u pravého dolního okraje okna webového prohlížeče. Stačí na ni kliknout, a zobrazí se seznam osob z vašeho seznamu přátel, které jsou zrovna přihlášeny k Facebooku, a tak lze s nimi zahájit živou komunikaci. Jenže ne každému musí taková provázanost s Facebookem vyhovovat. Začaly se tedy objevovat různé neoficiální pokusy, jak Facebook chat přivést také do klasických komunikačních programů.

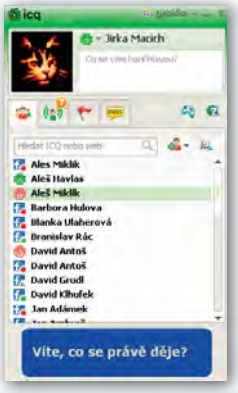

Služba Facebook chat v ICQ 7.1.

Tento trend nedávno konečně zachytili provozovatelé Facebooku. Umožnili oficiálně (a tedy transparentně, spolehlivě a bezpečně) zabudovat Facebook chat do již existujících komunikačních programů třetích stran. Velmi rychle toho využili tvůrci populárního programu Miranda IM, který tak vedle textové komunikace v rámci služeb ICQ, Windows Live Messenger, Google Talk, Yahoo Messenger a několika dalších umožňuje už i komunikaci přes Facebook chat.

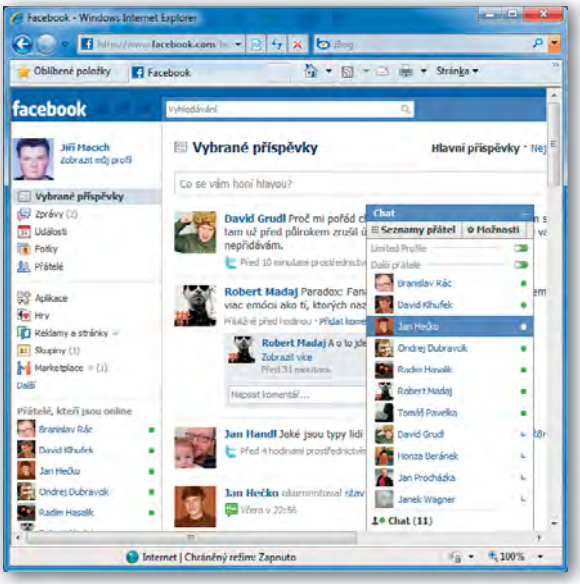

Facebook chat klasicky – na webových stránkách komunitního portálu Facebook.

FACEBOOK CHAT V IM KLIENTECH

Miranda IM podporuje Facebook chat od verze 0.8.14 programu Miranda IM. Pokročilejší uživatelé však mohou využít Facebook chat i v jiných podobných programech, které podporují otevřený komunikační protokol Jabber. Podrobný návod k nastavení programu najdete přímo na Facebooku: *http://www.facebook.com/sitetour/chat.php*.

Nic složitě nastavovat nemusí ti uživatelé, kteří přejdou na nové ICQ 7.1 (*http://www.icq.com/download*). V PPK jsme již popisovali novinky v ICQ 7, mezi něž patří právě podpora komunitních serverů v čele s Facebookem. Jde třeba o import kontaktů a o sledování toho, co se na komunitním serveru děje, přímo z ICQ. Nové ICQ 7.1 k tomu přidává i podporu pro Facebook chat. Kromě klasických kontaktů z řad uživatelů ICQ tak v ICQ 7.1 můžete komunikovat i s přáteli z Facebooku. Aktivaci této vymoženosti nabídne ICQ 7.1 po svém prvním spuštění. Pozdější aktivaci lze provést také z hlavní nabídky ICQ 7.1.

Vaši přátelé z Facebooku se v ICQ zobrazí mezi již existujícími kontakty. Pokud máte některé přátele zařazeny jak mezi kontakty v ICQ, tak mezi přáteli na Facebooku, v seznamu kontaktů se zobrazí dvakrát. Přátele z Facebooku v seznamu kontaktů ICQ 7.1 odlišuje od ostatních kontaktů ikonka před jménem. Namísto tradiční kytičky, obsažené v logu ICQ, se zobrazuje modré logo Facebooku, v němž je buď červený, nebo zelený puntík. Pokud je zelený, je daný kontakt právě on-line v rámci služby Facebook chat a můžete si s ním začít psát. Přestože program ICQ podporuje přenos hlasu a videa, mezi uživateli Facebook chatu je možná jen komunikace textová.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Inzerce

KŘÍŽOVKA

▶ VYHRAJTE BATOH NA NOTEBOOK

Notebook v bezpečí

VAŠE VÝHRA
Naše vydavatelství věnuje pěti výhercům **batoh Topgal Hit.**

V tomto batohu můžete přenášet notebook s úhlopříčkou displeje 15,4". Zadní komora obsahuje neoprenovou kapsu na bezpečné uložení notebooku (komoru nelze otevřít, pokud máte batoh na zádech), přihrádku na dokumenty (velikost A4), jednoduchý organizér a další praktické kapsy. Dále je batoh vybaven kapsou na MP3 přehrávač (včetně průvleku pro sluchátka), dvěma bočními kapsami na zip, profilovanými pásy na zádech a regulovatelnými polstrovanými popruhy (na jednom z popruhů je navíc kapsa na mobilní telefon a klip pro uchycení PET lahve).

www.ppk.cz

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Jak je dlouhá úhlopříčka 15,4palcového displeje notebooku?
a) přibližně 33 cm, b) přibližně 39 cm, c) přibližně 45 cm.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 31. května 2010** na korespondenčním lístku označeném heslem **Křížovka** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka11@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v PPK č. 14/2010.

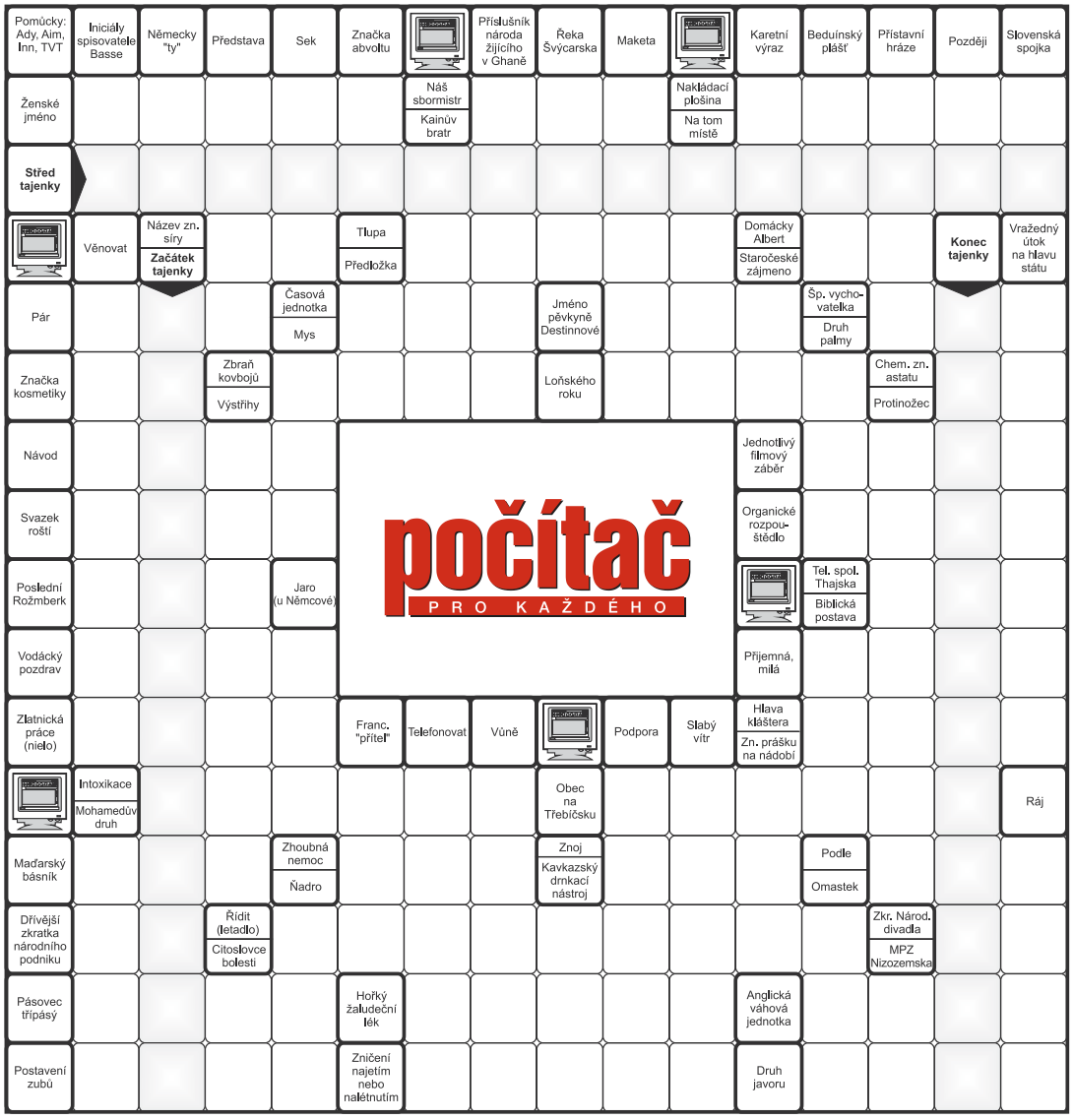

Tajenka křížovky z PPK 8/2010 zní: Víc než jen obyčejný tisk, kopírování a skenování.

Správná odpověď na soutěžní otázku: Patentovaná technologie společnosti Canon, která zajišťuje vynikající kvalitu tisku, se jmenuje FINE (odpověď a).

Inkoustovou multifunkční tiskárnu Canon PIXMA MP250 od společnosti Canon dostanou tito výherci: I. Zálešák z Přerova, L. Zjavková z Jeseníku, K. Krýsová z Vlkoše u Kyjova, P. Šimeček z Chebu, L. Jasoňková z Otic, J. Vlček z Turnova, M. Chramosta z Děčína, I. Barsová ze Sedlce pod Házmburkem, J. Vašáková z Brandýsa nad Orlicí a V. Vojtová z Nové Bystřice. **Gratulujeme!**

LISTÁRNA

dotazy zasílejte na e-mailovou adresu redakce@ppk.cz

Za redakci odpovídal **ALEŠ HAVLAS**

Otázka čísla

Občas si stáhnu z internetu nějaký videosoubor, ale někdy se mi stane, že Windows Media Player nemůže soubor přehrát, protože má neznámou příponu. Mnohem radši tedy používám přehrávač BSPlayer, který mi přehrál skoro všechno. Ale teď se stalo, že při spuštění přehrávání v tomto programu se zobrazí jen černé okno a spustí se jen samotný zvuk, jako kdyby šlo pouze o zvukový soubor. Zkusil jsem přehrávač úplně odinstalovat a nahrát znovu, ale ani to nepomohlo. V čem by mohla být příčina?

V tomto případě jsou dvě místa, kde může být zakopán příslovečný pes...
1. Nemáte v počítači patřičné kodeky („kuchařky“ na přehrávání jednotlivých formátů videa). V takovém případě je potřeba kodeky doinstalovat. Ideálně použijte nějaký komplexní balík kodeků (např. **K-Lite Mega Codec Pack**; viz *http://www.codecguide.com/download_mega.htm*) nebo přehrávač s vlastními vestavěnými kodeky (např. **VLC Media Player**; viz *http://www.videolan.org/vlc*).
2. Stažené video patřičnou obrazovou stopu vůbec neobsahuje nebo je tato stopa poškozena. U videí stažených z internetu nemáte záruku jejich kvality, může jít i o vadné soubory. Takový problém samozřejmě nevyřešíte, jedinou možností je zkusit stáhnout video znovu, popřípadě z jiného zdroje.

? Chci si pořídit externí pevný disk, který bych rád používal jak k zálohování dat, tak k přenosu dat mezi počítači. Pokud však nebude disk stále připojený k jednomu počítači, nebude problém s automatickými úlohami zálohovacích programů?

To hodně záleží na schopnostech zálohovacího programu. Pokud však použijete nějaké profesionální řešení, v jeho nastavení se relativně snadno vyrovnáte i s těmito problémy. (Program např. spustí zálohování ve chvíli, kdy bude zálohovací médium dostupné.)

? Při psaní e-mailů (i jiných textů) v Internet Exploreru mi nefunguje většina písmen s háčky a čárkami. Jsem tedy nucen psát e-maily bez diakritiky, což mi dost vadí. Přitom ve Wordu funguje vše normálně. Jediné řešení je v této chvíli používat nějaký konkurenční prohlížeč (např. Firefox), kde funguje vše bez problémů. Ale na něj zase nejsem zvyklý...

Toto podivné chování má na svědomí nějaký software třetí strany. Buď nějaký malware (viry, červy, spyware apod.) nebo nějaký, jinak třeba i užitečný doplněk internetového prohlížeče. Konkrétní odpověď v tomto případě dát nelze, záleží na konfiguraci počítače a na nainstalovaných (přítomných) programech. Nicméně nejprve je důležité se přesvědčit, že je počítač aktualizován a řádně zabezpečen. Dále bych nechal počítač důkladně otestovat, zda neobsahuje škodlivý software, třeba i více nástroji – pomoci mohou i různé internetové služby, jako je **Eset Online Scanner**; viz *http://www.eset.com/online-scanner*. Pokud žádný škodlivý software nenaleznete, případně jeho odstranění problém nevyřeší, je třeba prozkoumat doplňky internetového prohlížeče (viz okno **Nástroje / Spravovat doplňky**). Dále nezbývá nic jiného než pokusně zakazovat jednotlivé doplňky (označte doplněk kliknutím a klikněte na tlačítko **Zakázat**; obr. 1) a testovat, zda to problém nevyřeší. Pokud je mi známo, podobnou chybu způsobuje například doplněk download manažeru *BitCommet*, ale může to být i jiný doplněk.

OBR. 1

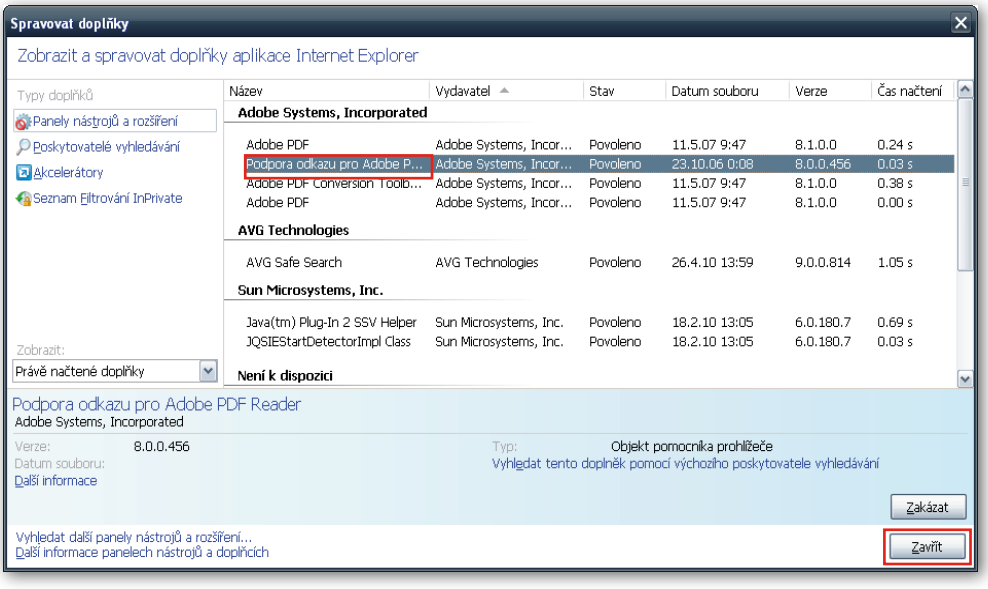

Na notebooku s Windows 7 se mi občas stává, že se plocha s ikonami zobrazí „vzhůru nohama“. Musím pak zpravidla počítač několikrát restartovat, než se vše dá do pořádku. Samozřejmě to není fatální závada, ale dosti mě to obtěžuje. Navíc se obávám, že když to půjdu reklamovat, jako naschvál bude vše fungovat. Můžete mi poradit, v čem tento problém může být? Případně nějaký postup, jak obrácenou plochu otočit nazpět do správné polohy bez vypnutí počítače?

Některé typy grafických adaptérů disponují funkcí, která dokáže rychle změnit orientaci obrazovky – zpravidla pomocí klávesové zkratky **Ctrl+Alt+(šipka dolů/nahoru, Page Up / / Page Down)**. Nezřídka se ovšem stane, že podobnou kombinaci stisknete omylem a monitor se pak přepne do podobně nevhodného zobrazení. Řešení jsou v principu dvě:

1. Vyhledejte v manuálu své grafické karty patřičnou klávesovou zkratku, a když se obraz otočí, použijte ji k přepnutí do správné polohy.
2. Klikněte pravým tlačítkem myši na volnou část pracovní plochy a vyberete možnost **Rozlišení obrazovky** (obr. 2). V zobrazeném okně pak v roletovém menu **Orientace** vyberete správnou možnost (zpravidla tedy volbu **Na šířku**; obr. 3) a potvrdíte ji kliknutím na tlačítko **OK**. Asi budete mít při zobrazení „vzhůru nohama“ trochu problém s pohybem myši, ale zvládnout se to dá a je to řešení rozhodně rychlejší než opakované restartování počítače.

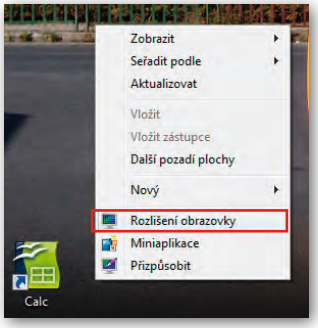

OBR. 2

OBR. 3

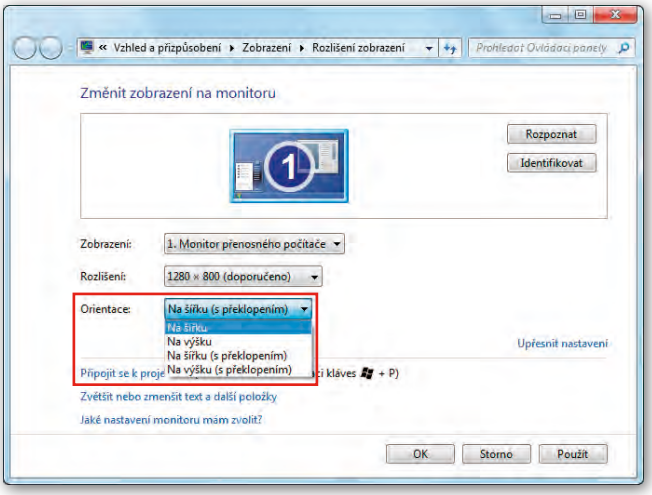

Z pracovní plochy ve Windows Vista mi úplně zmizel koš. Jak ho mohu vrátit zpět?

Klikněte na volné místo pracovní plochy pravým tlačítkem myši a zvolte možnost **Přizpůsobit** (viz obr. 2). V levém horním rohu zobrazeného okna klikněte na možnost **Změnit ikony plochy** (obr. 4) a v dalším zobrazeném okně zkontrolujte, zda je zaškrtnuta položka **Koš** (obr. 5).

Ivan Heisler

OBR. 4

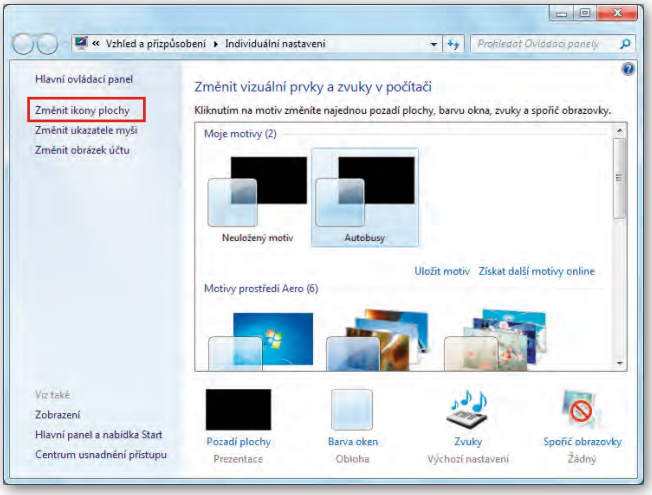

OBR. 5

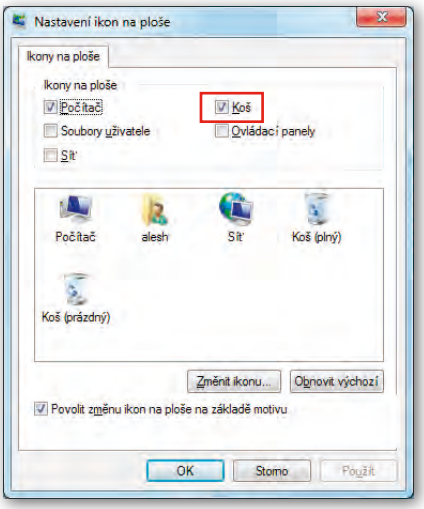

OBR. 6

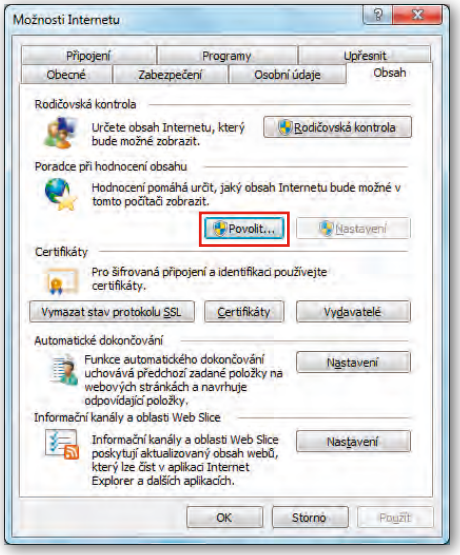

Je možné v Internet Exploreru 8 zablokovat nějaké internetové stránky, aniž bych k tomu použil nějakých jiných programů?

Zobrazení konkrétních internetových stránek lze zakázat v tzv. poradci hodnocením obsahu. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti internetu**, ve stejnojmenném dialogovém okně přepněte na kartu **Obsah** a zde v části **Poradce při hodnocení obsahu** klikněte na tlačítko **Povolit** (obr. 6). V dalším okně pak na kartě **Schválené servery** napište adresu stránky do pole **Povolit tento web** a klikněte na tlačítko **Nikdy** (obr. 7). Tím se příslušná adresa zařadí na seznam nepovolených stránek a po potvrzení a zadání hesla na záložce **Obecné** (obr. 8; heslo nesmíte zapomenout!) bude zobrazení této stránky zakázáno.

Mimochodem, na kartě **Hodnocení** je jezdec (obr. 9), který je standardně nastaven úplně vlevo na hodnotě **Žádný** (zablokuje většinu stránek s potenciálně závadným obsahem) – možná že bude třeba tento jezdec posunout víc doprava. Důležité je také zaškrtnout na kartě **Obecné** položku **Uživatelé mohou zobrazovat obsah nevyhodnocených webů**

(viz obr. 8), aby bylo možno zobrazit i ty stránky, které sice nejsou závadné, ale nejsou nijak hodnoceny v příslušném systému hodnocení. Později je možno seznam povolených a zakázaných webů upravovat, ale vždy je nutno zadat heslo správce tohoto nástroje.

Ivan Heisler

OBR. 8

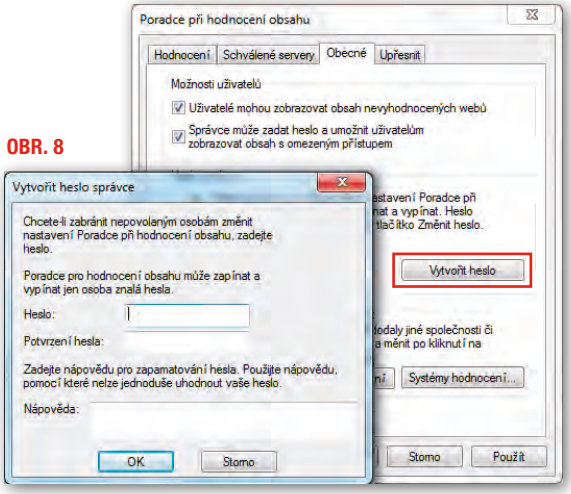

OBR. 7

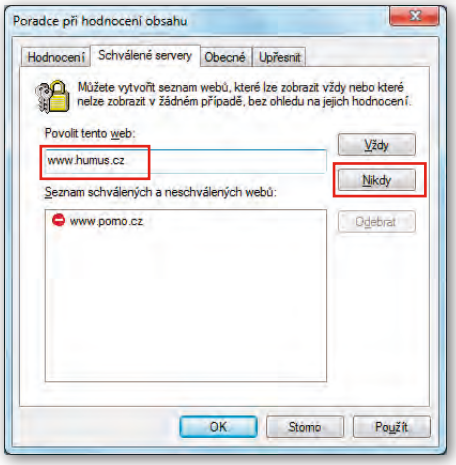

OBR. 9

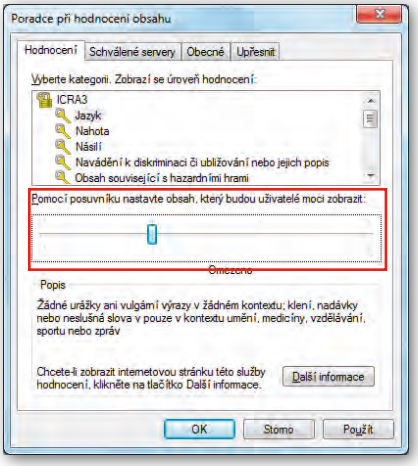

Mám grafickou kartu ATI Radeon 4200 a dočetl jsem se, že má 256 MB paměti a až 1 918 MB paměti sdílené. Co znamená ta sdílená paměť?

Sdílenou pamětí u grafické karty se myslí využití volných kapacit operační paměti počítače grafickou kartou. Jinými slovy, pokud má počítač dostatečné množství operační paměti (tolik, že její významná část není využita), ale grafická karta má paměti naopak málo, může využít volných kapacit paměti operační. Nejde ale o příliš efektivní způsob, je vždycky lepší, když grafická karta má dostatek své vlastní paměti. S pojmem „sdílená paměť“ se lze nejčastěji setkat u integrovaných grafických karet. Ty zpravidla nemají žádnou vlastní paměť a ukrajují právě z operační paměti počítače.

INZERCE

PŘÍŠTĚ

▶ 24. KVĚTNA 2010

PPK DVD 12/10

PLNÉ VERZE

Sherlock Holmes: Případ stříbrné náušnice

Přílohou příštího čísla PPK bude již třetí letošní DVD, na kterém opět najdete hned několik bonusů v podobě plných verzí programů. Jedním z bonusů bude i výborná detektivní adventura Sherlock Holmes: Případ stříbrné náušnice. Dalším bonusem bude moderní ekonomický a účetní systém Helios Red Start, určený pro menší firmy a soukromé podnikatele.

Serif Digital Scrapbook Artist

Mezi bonusy najdete i skvělý program Serif Digital Scrapbook Artist pro vytváření listů do fotoalb, přání, pohlednic nebo třeba pozvánek. Nebude chybět ani dokumentární film, který vám přiblíží největší suchozemské savce na planetě. Mají sloni opravdu dlouhodobou paměť a co všechno dokážou se svým chobotem? Dále pro vás připravujeme rubriku „Nejlepší programy v češtině“, rubriku „Kancelářské programy“ a na dévédéčku najdete i mnoho dalšího užitečného softwaru.

ODOLNÉ KOMPAKTY

Fotoaparáty na dovolenou

Při trávení dovolené u vody řada lidí řeší problém, co s fotoaparátem, když se chce jít celá rodina koupat. Buď se riskuje a fotoaparát se schová pod ručník, anebo se fotopřístroj k vodě vůbec nebere a rodina se tak ošidí o zajímavé momentky. Existuje ale i možnost vzít si fotoaparát do vody a při té příležitosti pořídit pár záběrů přímo při koupání. Samozřejmě že se musí jednat o patřičně vybavené fotoparáty a na ty se právě zaměříme. Jejich odolnost využijete nejen u vody, ale vlastně při jakékoli příležitosti, kdy fotoaparátu hrozí pád nebo odření.

INTERNET

Efektivní vyhledání

Na internetu je mnoho užitečných informací – jenže když je člověk potřebuje, zpravidla je nemůže najít. V příštím vydání PPK se proto podíváme na to, jak na internetu efektivně vyhledávat, nebo spíše jak nacházet. A je přitom lhostejné, zda hledáte užitečnou radu, nebo hudbu k bezplatnému stažení, anebo kontakt na řemeslníka.

NEJLEPŠÍ PRODUKTY

Rádce kupujícího

Také do příštího vydání PPK připravujeme přehledy produktů, které nejlépe uspěly v našich testech. Na další várku kvalitních produktů se mohou těšit zájemci o koupi multifunkční barevné laserové tiskárny, 3,5palcového pevného disku do stolního počítače, automobilové GPS navigace a notebooku s 13,3palcovým displejem.

DOMÁCÍ POČÍTAČ

Výměna disku v notebooku

Každý pevný disk se dříve nebo později zákonitě zaplní a uživatel musí řešit otázku, jak zvětšit kapacitu úložného prostoru v počítači. Do stolního počítače lze většinou poměrně jednoduše přidat další pevný disk. Ale co s notebookem, do něhož se vejde jen jeden disk? V tomto případě je možné disk vyměnit za nový, kapacitně větší. Na tuto operaci se však musíte dobře připravit a musíte vědět, jak na to. Poradíme vám, jak vybrat ten správný disk, které nástroje budete potřebovat a kolik vás to bude stát. V článku samozřejmě najdete i návod, jak při výměně disku postupovat.

počítač PRO KAŽDÉHO

TOTO ČÍSLO VYŠLO: 10. 5. 2010
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.

Managing Director: Petra Fundová
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz): Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Grafická úprava: DTP Burda Praha
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kadlecová, Milan Loucký, Jiří Macich, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Martin Taneček

Osvit a tisk: Česká unigrafie, a. s.

Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno
Příjem objednávek: tel.: 840 200 260, 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: ppk@mediaservis.cz
Příjem reklamací: tel.: 800 800 890

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5 tel.: +421 267 201 931 fax: +421 267 201 910 e-mail: predplatne@press.sk Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 244 458 816 fax: +421 244 458 819 e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková tel.: 225 018 762, fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejní síti rozšiřuje: V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o. Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Praha, spol. s r. o.
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
IČO 15273598

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.